

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΑΠΟΔΗΜΟΥ
ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΓΕΝΙΚΟ ΠΡΟΞΕΝΕΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΣΤΟ ΓΙΟΧΑΝΕΣΜΠΟΥΡΓΚ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

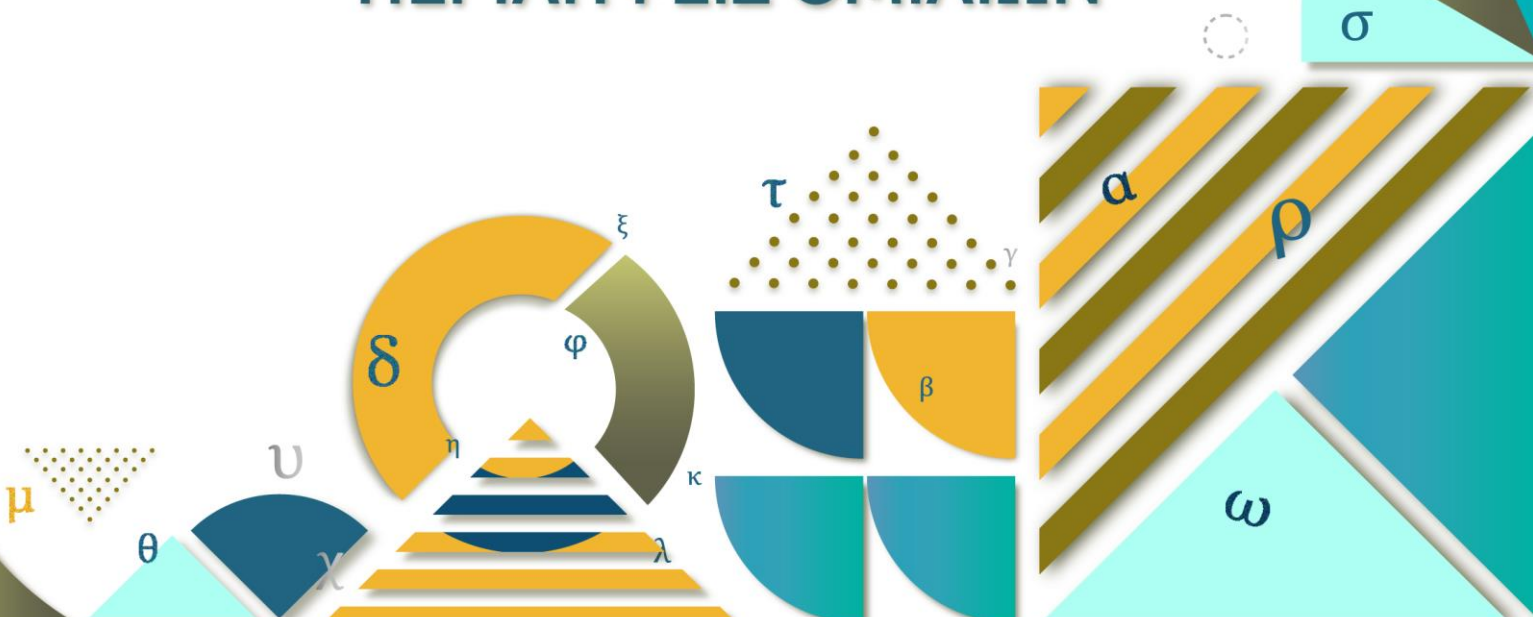
ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΗ
ΔΙΗΜΕΡΙΔΑ

Σύγχρονες πρακτικές
στη διδασκαλία
της ελληνικής
ως δεύτερης / ξένης
γλώσσας

29-30
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ
2022

· ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ ΟΜΙΛΙΩΝ ·

Διαδικτυακή Δημερίδα

Zoom Ινστιτούτο Ελληνικής Γλώσσας, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας

ID: 924 8069 1348

<https://zoom.us/j/92480691348>

Γραφείο Συντονιστή Εκπαίδευσης Γιοχάνεσμπουργκ

<https://www.youtube.com/channel/UC73iujK7Xi4WtpUeORmXxHw>

Ιστοσελίδα Δημερίδας:

conference.mysch.gr/2022/

Οργανωτική Επιτροπή

Γεώργιος Βλάχος, Αν. Συντονιστής Εκπαίδευσης στο Γενικό Προξενείο της Ελλάδας
στο Γιοχάνεσμπουργκ

Ελένη Γρίβα, Καθηγήτρια Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας-ΠΤΔΕ, Διευθύντρια
Ινστιτούτου Ελληνικής Γλώσσας, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας

Αντωνία Πατάζογλου, Διευθύντρια Ελληνικών Σπουδών Σχολή ΣΑΧΕΤΙ

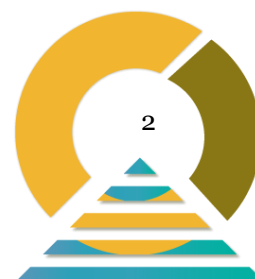
Αναστασία Γιαννακοπούλου, Επίκουρη Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Δυτικής
Μακεδονίας

Νέλλη Ζαφειριάδου, Εκπαιδευτικός, Ελληνικό Τμήμα, Σχολή ΣΑΧΕΤΙ, πρ. Σχολική
Σύμβουλος ΑΜΘ, ΜΑ, ΜΕδ, Υπ. Δρ. ΔΠΘ

Άγγελος – Μιχαήλ Χουβαρδάς, Μαθητής Σχολή ΣΑΧΕΤΙ

Σπύρος Μπούρας, υπ. Διδάκτορας, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας

Χρύσα Μάρκου, υπ. Διδάκτορας, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας

Περιεχόμενα

Περίληψεις Επίσημων Ομιλιών	4
Διαθεματικές/Διαπολιτισμικές προσεγγίσεις στη διδασκαλία της Ελληνικής ως Γ2/ΞΓ 8	
Εκπαιδευτικό υλικό για την εκμάθηση της Ελληνικής ως Γ2/ΞΓ σε έντυπη και σε ψηφιακή μορφή	21
Αξιοποίηση των ψηφιακών μέσων για τη διδασκαλία της ελληνικής ως Γ2/ΞΓ	31
Καλλιέργεια και ανάπτυξη των διαπολιτισμικών δεξιοτήτων.....	41
Προγράμματα Σπουδών και Διδακτικές Πρακτικές για την Ελληνική ως Γ2/ΞΓ	46
Ζητήματα διγλωσσίας και διδακτικής διαχείρισης δίγλωσσων μαθητών.....	51
Διδασκαλία και αξιολόγηση των γλωσσικών δεξιοτήτων: Σχεδιασμός και διαχείριση του μαθήματος.....	58
Ελληνική Γλώσσα και Ελληνικός Πολιτισμός: η οικουμενική συμβολή τους	68
Πολιτικές και πρακτικές για την Ελληνική ως Γ2/ΞΓ σε Εκπαιδευτικά Ιδρύματα του εξωτερικού.....	75

Περίληψεις Επίσημων Ομιλιών

Σύγχρονες πρακτικές στην διδασκαλία της νέας ελληνικής γλώσσας στο Πανεπιστήμιο Λομονόσοφ της Μόσχας: Διαμόρφωση γλωσσικών και πολιτισμικών δεξιοτήτων

Κλίμοβα Ξένια

Αναπληρώτρια καθηγήτρια, Κρατικό Πανεπιστήμιο Λομονόσοφ της Μόσχας

kaklimova@gmail.com

Στο Τμήμα Βυζαντινής και Νεοελληνικής Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Λομονόσοφ τα Νέα Ελληνικά ως ΞΓ διδάσκονται πάνω από 25 χρόνια. Τα γλωσσικά μαθήματα είναι προσαρμοσμένα στις ανάγκες των επαγγελματικών (φιλολογικών) και ακαδημαϊκών στόχων, επειδή απευθύνονται σε φοιτητές που εξειδικεύονται στην ελληνική γλώσσα (αρχαία και νέα) προκειμένου να την χρησιμοποιούν στο μέλλον όχι μόνο σαν εργαλείο επικοινωνίας, αλλά και σαν αντικείμενο μελέτης. Η «παραδοσιακή» μορφή διδασκαλίας μέσα στις αίθουσες του Πανεπιστημίου συνδυάζεται με τη διδασκαλία εξ αποστάσεως (μέσω Skype, Zoom, Microsoft Teams), με τη χρήση ηλεκτρονικών εφαρμογών (quizlet, wordwall, kahoot, learnisetc.), με τις επικοινωνιακές δραστηριότητες και γλωσσικές ασκήσεις σε μέσα κοινωνικής δικτύωσης (Vkontakte, Facebook). Εκτός από τον βασικό κύκλο των γλωσσικών μαθημάτων τόσο οι προπτυχιακοί, όσο οι μεταπτυχιακοί φοιτητές παρακολουθούν και μαθήματα ελληνικής υφολογίας, θεωρίας και πράξης της μετάφρασης, ελληνικής διαλεκτολογίας, λαογραφίας και εθνογλωσσολογίας, όπου μελετούν αυθεντικά κείμενα με διαλεκτολογικά στοιχεία. Κατά τη διάρκεια της μελέτης των αυθεντικών κειμένων διαμορφώνονται οι εξής εξειδικευμένες δεξιότητες: (1) ικανότητα αποτελεσματικής και ελεύθερης χρήσης της ελληνικής γλώσσας για επικοινωνία σε μια πολυεθνική, πολυπολιτισμική, πολυθρησκευτική κοινωνία, συμπεριλαμβανομένης της προφορικής και γραπτής μετάφρασης από τα ελληνικά στα ρωσικά και αντίστροφα, (2) δεξιότητα κατανόησης πολιτιστικών κανόνων και παραδόσεων, μέσων δημιουργίας και διατήρησης των οποίων είναι η ελληνική γλώσσα, (3) δεξιότητα κατανόησης των σχέσεων ανάμεσα στις βυζαντινές και τις νεοελληνικές πολιτισμικές παραδόσεις και την αρχαία ελληνική κληρονομιά. Μια τέτοια ευρεία ανθρωπιστική προσέγγιση της διδασκαλίας ξένων γλωσσών με βάση τη μεθοδολογική αρχή του διαπολιτισμικού διαλόγου, κατά τη γνώμη μας, συμβάλλει στην πολύπλευρη ανάπτυξη ενός πολιτισμένου ατόμου στον σύγχρονο κόσμο.

Λέξεις, φράσεις-κλειδιά: μεθοδολογία διδασκαλίας ΞΓ, ΑΕΙ, εθνογλωσσολογία, πολιτιστικές δεξιότητες

Η αξιοποίηση της προσέγγισης ‘μάθηση βάσει έργου’ PBL (Project based learning) στη διδασκαλία της ΝΕ ως Γ2: Η συμβολή της στην ανάπτυξη κριτικής σκέψης των μαθητών/ φοιτητών

Δρ Κορομβόκη Πατρίσια

Λέκτορας Νεοελληνικών Σπουδών, Macquarie University, Sydney, Australia

patricia.koromvokis@mq.edu.au

Τον τελευταίο καιρό γίνεται όλο και μεγαλύτερη συζήτηση για τις ήπιες δεξιότητες (soft skills) που πρέπει να αναπτύξουν οι μαθητές στο σχολείο και οι φοιτητές στο πανεπιστήμιο ώστε να είναι καλύτερα προετοιμασμένοι να αντιμετωπίσουν τις αναπόφευκτες προκλήσεις και τυχόν δυσκολίες στον επαγγελματικό στίβο. Οι σύγχρονες διδακτικές προσεγγίσεις συμβάλλουν άμεσα στην ανάπτυξη αυτών των δεξιοτήτων. Μια από αυτές είναι ‘η μάθηση βάσει έργου’ PBL (Project Based Learning) που διαφέρει από οποιαδήποτε άλλη παραδοσιακή μεθοδολογία. Η μάθηση βάσει έργου επικεντρώνεται στους μαθητές, προωθεί τη συνεργασία μεταξύ τους βάζοντάς τους να αντιμετωπίσουν προβλήματα προκλήσεις που έχουν εφαρμογή σε υπαρκτά σενάρια αυξάνοντας έτσι την πιθανότητα μακροχρόνιας διατήρησης γνώσεων και ανάπτυξης δεξιοτήτων, όπως αυτής της κριτικής σκέψης (Falik, 2008). Οι μαθητές μέσα από την ενεργή διερεύνηση προβλημάτων αποκτούν γνώσεις και δεξιότητες δουλεύοντας για μεγάλο χρονικό διάστημα να απαντήσουν σε μια αυθεντική και περίπλοκη ερώτηση - πρόκληση (Dewey, 1997; Buck Institute of Education, 2021; Larmeretal, 2015;).

Η εισήγηση θα παρουσιάσει αρχικά εν συντομία το θεωρητικό υπόβαθρο της προσέγγισης μάθησης βάσει έργου’ (PBL) και στη συνέχεια παραδείγματα εφαρμογής της στη διδασκαλία της ΝΕ ως Γ2 και ειδικότερα στην ανάπτυξη κριτικής σκέψης των μαθητών ή/και φοιτητών.

Λέξεις, φράσεις-κλειδιά: μάθηση βάσει έργου (PBL), κριτική σκέψη, διδασκαλία ελληνικής ως Γ2

Κοινωνιο-γνωσιακές προσεγγίσεις και κοινωνιο-γνωσιακά εργαλεία στη διδασκαλία του γραπτού λόγου της ελληνικής ως δεύτερης και ως ξένης γλώσσας

Σπαντιδάκης Ιωάννης
Καθηγητής ΠΤΔΕ Παν. Κρήτης
ispantid@uoc.gr

Η συγγραφή κειμένων στο πεδίο της δεύτερης γλώσσας είναι μια εξαιρετικά απαιτητική, πολύπλοκη και πολυσύνθετη γνωσιακή δραστηριότητα, κοινωνικο-πολιτισμικά προσδιορισμένη. Εδώ, οι Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας (ΤΠΕ), με τις δυνατότητες αλληλεπίδρασης που διαθέτουν, μπορούν να συμβάλουν αποτελεσματικά στην καλλιέργεια των συγγραφικών δεξιοτήτων. Οι ΤΠΕ στο πεδίο της διδασκαλίας της ελληνικής ως δεύτερης και ως ξένης γλώσσας μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως φροντιστηριακά, επικοινωνιακά και κοινωνιο-γνωσιακά εργαλεία παρουσιάζοντας συγκεκριμένα μαθησιακά-διδασκτικά πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα. Η αξιοποίηση των πλεονεκτημάτων κάθε εργαλείου και η ελαχιστοποίηση των μειονεκτημάτων του συνθέτει ένα πεδίο μεγάλης διδακτικής πρόκλησης εφόσον οι ΤΠΕ από μόνες τους δε συνθέτουν διδακτική προσέγγιση. Ως κοινωνιο-γνωσιακά εργαλεία οι ΤΠΕ βασίζονται σε τρέχουσες κοινωνικο-πολιτισμικές και κοινωνιο-γνωσιακές προσεγγίσεις, οι οποίες μελετούν τον γραπτό λόγο ως κοινωνική πρακτική. Στο πλαίσιο αυτό μπορούν να παρέχουν τις κατάλληλες νύξεις και οδηγίες και να βοηθούν τους μαθητές να επιλέγουν το είδος του κειμένου, τους αναγνώστες για τους οποίους γράφουν και τον σκοπό τον οποίο θέλουν να επιτύχουν στην εκάστοτε επικοινωνιακή περίπτωση. Υπό το συγκεκριμένο πρίσμα τα λογισμικά αυτά βοηθούν τους μαθητές να παράγουν ιδέες, να τις αναπτύσσουν, να προβαίνουν στις αναγκαίες βελτιώσεις και να προσαρμόζουν το κείμενο στην περίπτωση επικοινωνίας και στη συνέχεια να το κοινοποιούν στους αναγνώστες τους. Περιβάλλοντα «γνωσιακής μαθητείας», βασιζόμενα σε σύγχρονες προσεγγίσεις του γραπτού λόγου, μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να αναπτύξουν οι μαθητές/τριες τις αναγκαίες γλωσσικές, γνωσιακές, κοινωνικο-πολιτισμικές γνώσεις και δεξιότητες. Τα περιβάλλοντα αυτά αξιοποιούν τις αλληλεπιδραστικές δυνατότητες που παρέχουν οι ΤΠΕ και οδηγούν σε συγγραφική αυτονομία στο πεδίο της δεύτερης γλώσσας. Στόχος της παρούσας εργασίας είναι να παρουσιάσει τις δυνατότητες που παρέχουν ειδικά σχεδιασμένα κοινωνιο-γνωσιακά εργαλεία, τα οποία μπορούν να αξιοποιηθούν στο πλαίσιο περιβαλλόντων γνωσιακής μαθητείας.

Λέξεις, φράσεις-κλειδιά: Γνωσιακή Μαθητεία, Γνωσιακά εργαλεία, Μεταγνώση, Κοινωνιο-γνωσιακές προσεγγίσεις, Κοινωνικο-πολιτισμικές προσεγγίσεις

Διαθεματικές/Διαπολιτισμικές προσεγγίσεις στη διδασκαλία της Ελληνικής ως Γ2/ΞΓ

Γλώσσα, τέχνες και μουσεία: Μια πρόταση εκμάθησης της ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας μέσα από τις τέχνες με τη μέθοδο CLIL

Αφεντουλίδου Άννα

Συντονίστρια Εκπαίδευσης για την Αειφορία ΠΕ.Κ.Ε.Σ ΑΜΘ-Δασκάλα

aef.afent.anna@gmail.com

Η παρούσα εργασία αποτελεί μια πρόταση εκμάθησης της ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας, μέσα από μία επικοινωνιακή προσέγγιση που συνδυάζει το ολιστικό μοντέλο της μεθόδου CLIL, στο οποίο η εκμάθηση της δεύτερης/ξένης γλώσσας γίνεται μέσα από το περιεχόμενο ενός γνωστικού αντικειμένου, στη συγκεκριμένη περίπτωση αυτό των τεχνών. Η συγκεκριμένη πρόταση μπορεί να προσαρμοστεί για τη διδασκαλία μιας οποιασδήποτε γλώσσας, ως ξένης ή δεύτερης. Η διδακτική πρόταση μπορεί να υλοποιηθεί σε διάφορα εκπαιδευτικά πλαίσια, τυπικής και μη τυπικής μάθησης. Η καινοτομία της διδακτικής πρότασης έγκειται στο γεγονός ότι πλαισιώνεται από μία μυθολογία, μια αφήγηση-κορνίζα με στόχο να ενταχθεί στη μαθησιακή διαδικασία το στοιχείο της έκπληξης και της περιπέτειας.

Λέξεις, φράσεις-κλειδιά: ελληνική ως δεύτερη/ξένη γλώσσα, μέθοδος CLIL, τέχνες, παιγνιώδης προσέγγιση

Χορός, μουσική και γυμναστική ως παράγοντες που επηρεάζουν την εκμάθηση και διατήρηση της ελληνικής γλώσσας

Δαλάκης Αντώνιος

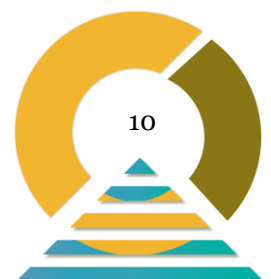
Ελληνικό σχολείο Μόσχας/Ρωσία
antonydalakis@gmail.com

Υφαντίδου Γεωργία Παπανικολάου Ελισσάβητ

Σχολή Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού
Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

Είναι γνωστό από παλιά το γεγονός ότι η βιωματική μάθηση βοηθά στην εμπέδωση ενός γνωστικού αντικειμένου. Έτσι χρησιμοποιώντας διαφορετική προσέγγιση στην εκμάθηση μίας γλώσσας μέσω του βιωματικού τρόπου πήραμε αποτελέσματα που και εμείς ως ερευνητές δεν περιμέναμε. Οι μαθητές-τριες που χρησιμοποιήθηκαν στην συγκεκριμένη έρευνα φοιτούσαν σε ένα ιδιωτικό εκκλησιαστικό σχολείο στην Μόσχα της Ρωσίας το οποίο επιβλέπει ο ίδιος ο Πατριάρχης Μόσχας και Πασών των Ρωσιών κ.κ. Κύρριλος. Οι μαθητές-τριες που συμμετείχαν στην έρευνα ήταν της 5ης, 6ης, 7ης, 8ης, 9ης και 10ης τάξης δηλαδή τα μεγάλα παιδιά του σχολείου, συνολικά 57 αγόρια και 42 κορίτσια. Το πρόγραμμα διήρκεσε όλη την προηγούμενη σχολική χρονιά 2020-2021. Οι μαθητές παρότι ήταν Ρώσοι και Ρωσίδες διδάχτηκαν την ελληνική γλώσσα κατ' επιλογή τους. Τα παιδιά μέσα από μαθήματα ελληνικών παραδοσιακών χορών (8) (χορός στα 3, τσάμικος, καλαματιανός, ζωναράδικος, χασάπικος, χασαποσέρβικος, κερκυραϊκός και Αι-Γιώργης), μουσικής των παραπάνω χορών καθώς και μεγάλο αριθμό παιδικών τραγουδιών και παιχνιδιών (10 ζέσταμα, κεφάλι-ώμοι-γόνατα και πόδια, χόκι-πόκι, μακριά στην Ισπανία, ήταν ωραίο, μία σταγόνα, αραμσαμσαμ, κουτάλια πιρούνια μαχαίρια εμαγιέ, χαρωπά τα δυο μου χέρια τα χτυπώ και οϊλιλι) κατέκτησαν και διατήρησαν την γνώση της ελληνικής γλώσσας σε υψηλό επίπεδο το οποίο και τσεκαρίστηκε με τεστ που αφορούν την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας του Υπουργείου Παιδείας.

Λέξεις, φράσεις-κλειδιά: Διδασκαλία της Ελληνικής Γλώσσας, Φυσική αγωγή, Μουσική, Χορός

Διδάσκοντας την Ελληνική Γλώσσα μέσω του πολιτισμού και της ιστορίας

Δαρβούδης Αθανάσιος

Δάσκαλος Ελληνικής Γλώσσας και Πολιτισμού, Αρχιμήδειος Ακαδημία Μαϊάμι
tdarvoudis@gmail.com

Μεσημέρη Αικατερίνη

Δασκάλα Ελληνικής Γλώσσας και Πολιτισμού, Αρχιμήδειος Ακαδημία, Μαϊάμι
kmesimeri@yahoo.gr

Η εκμάθηση της ξένης γλώσσας δεν αποτελεί μια μηχανιστική διαδικασία, αλλά μια διαδικασία εσωτερίκευσης του πολιτισμού μια κοινότητας. Υπό το πρίσμα αυτό κάθε χρόνο σχεδιάζουμε δραστηριότητες που συνδέουν τη διδασκαλία της γλώσσας με τον ελληνικό πολιτισμό και την ιστορία. Την άνοιξη του 2021 μαθητές της Γ' Δημοτικού και της Γ' Λυκείου συνεργάστηκαν στο project «Μαθαίνω για την Αλεξάνδρεια και τον Γιάννη Κότσιρα» με τη συνεργασία εκπαιδευτικών άλλων ειδικοτήτων και εθνικοτήτων, που μοιράστηκαν τις γνώσεις και τις ιδέες τους. Στόχος μας ήταν να φέρουμε τους μαθητές μας πιο κοντά στην ελληνική ιστορία και πολιτισμό και να ενισχύσουμε τα κίνητρά τους για την εκμάθηση των ελληνικών. Οι μαθητές της Γ' δημοτικού μελέτησαν τα μνημεία της Αλεξάνδρειας και τη βιογραφία του τραγουδιστή. Έμαθαν και ζωγράρισαν τους στίχους του γνωστού τραγουδιού «Αλεξάνδρεια» και εκφράστηκαν με διαφορετικούς τρόπους (σχέδιο, γραφή, τραγούδι, χορός). Οι μαθητές Λυκείου μελέτησαν την ελληνική ιστορία, συμπεριλαμβανομένης της Ελληνιστικής Περιόδου και της Ελληνικής Επανάστασης, άκουσαν τραγούδια και συνεντεύξεις του Γ. Κότσιρα. Μετά την ολοκλήρωση των δραστηριοτήτων έγινε τηλεδιάσκεψη με τον καλλιτέχνη στις 27 Μαΐου. Μέσα σε ένα πολύ ωραίο κλίμα τέθηκαν ερωτήσεις και έγινε συζήτηση για την Αλεξάνδρεια, τα 200 χρόνια της Ελληνικής Επανάστασης και την καλλιτεχνική του πορεία. Η δράση είχε ως αποτέλεσμα να δημιουργηθεί μια ατμόσφαιρα πρωτότυπη και δημιουργική και να αυξηθεί το ενδιαφέρον των μαθητών για την ελληνική γλώσσα.

Λέξεις, φράσεις-κλειδιά: ελληνική γλώσσα, πολιτισμός, συνεργασία, δημιουργία, επικοινωνία

Γλώσσα και πολιτισμός στη διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας. «Ταξίδι με το Μάνο Χατζιδάκι»

Ζαφειριάδου Νέλλη

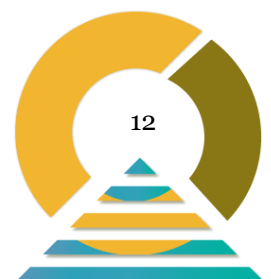
ΜΑ, ΜEd, Υπ. Διδ. ΔΠΘ, Εκπαιδευτικός Σχολή ΣΑΧΕΤΙ

nzafeiriadou@saheti.co.za

Ο δεσμός μεταξύ γλώσσας και πολιτισμού είναι ισχυρός και άρρηκτος. Ο πολιτισμός συνδέεται εννοιολογικά με τη γλώσσα, καθώς αλληλοσχετίζεται και αλληλεξαρτάται με και από αυτήν και ως εκ τούτου η διδασκαλία των πολιτισμικών στοιχείων αποτελεί βασικό άξονα στην εκμάθηση της ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας, (Kramersch 2001, Χαραλαμπίδης 2003). Η γλώσσα επιπλέον, αποτελεί φορέα εθνικής ταυτότητας, καθώς συμβάλλει στη διαμόρφωση κοινωνικο-πολιτιστικών αξιών και διαμεσολαβεί τις εμπειρίες, τα πνευματικά και πολιτισμικά περιβάλλοντα, τα συστήματα αξιών, τους κοινωνικούς κώδικες, την αίσθηση του ανήκειν συλλογικά, αλλά και προσωπικά.

Η διατήρηση της ελληνικής γλώσσας και πολιτισμού και η ανάπτυξη μιας παγκόσμιας ελληνικής ταυτότητας μέσω του «γνώθι σαυτόν» διέπει την εκπαιδευτική φιλοσοφία της Σχολής ΣΑΧΕΤΙ στο Γιοχάνεσμπουργκ, Ν. Αφρικής. Αποδεχόμενη τα παραπάνω η παρούσα εισήγηση αποτελεί μια πρόταση για τη διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερη/ξένη γλώσσα μέσα από τον πολιτισμό στο πλαίσιο της *μάθησης και διδασκαλίας γλώσσας μέσω περιεχομένου* (CBI/ CLIL) (Cenoz, 2013, Ζαφειριάδου, 2016) και με την αξιοποίηση των ΤΠΕ. Οι έφηβοι μαθητές διερευνούν, ψηφιακά, πολυτροπικά και πολυμεσικά κειμενικά είδη γύρω από την προσωπικότητα και τη μουσική του Μάνου Χατζιδάκι. Οι αρχές και πρακτικές της *εξ αποστάσεως εκπαίδευσης* και το μοντέλο της *ανεστραμμένης τάξης* (Bishop & Verleger, 2013) αποτελούν το πλαίσιο για να αξιοποιηθούν οι ψηφιακές τεχνολογίες μέσα από ρόλους αποκωδικοποιητή, χρήστη, συμμετόχου και αξιολογητή κειμένων κατά το *μοντέλο των τεσσάρων πόρων* (Freebody & Luke, 1999). Στόχος είναι οι μαθητές να αναπτύξουν ολιστικά τις γλωσσικές δεξιότητές τους, το λεξιλόγιό τους, να διευρύνουν τη γνώση τους γύρω από τη δομή της γλώσσας, να αναπτύξουν λειτουργικό και κριτικό ψηφιακό γραμματισμό μέσα από την καινοτομία και μια ψηφιακή συνεργατική κουλτούρα τάξης. Τέλος, μέσα από την προσωπική εμπλοκή επιδιώκεται να συνδεθούν με τη μουσική του Μάνου Χατζιδάκι και να εκτιμήσουν τη συνεισφορά του στον σύγχρονο ελληνικό πολιτισμό και την παγκόσμια Τέχνη.

Λέξεις, φράσεις-κλειδιά: διδασκαλία γλώσσας μέσω περιεχομένου, ελληνικός πολιτισμός, ψηφιακά μέσα, Μάνος Χατζιδάκις

Διδάσκοντας την ελληνική ως δεύτερη/ξένη γλώσσα με όχημα τη μέθοδο CLIL: Διδακτική πρόταση

Ηλιοπούλου Κωνσταντίνα

ΕΔΙΠ Φιλοσοφική Σχολή ΑΠΘ, ΣΕΠ ΕΑΠ

kiliopoulou@edlit.auth.gr

Αναστασιάδου Αλεξάνδρα

Συντονίστρια Εκπ/κού Έργου ΣΕΠ ΕΑΠ

dhm3kat@yahoo.gr

Η παρούσα ανακοίνωση εστιάζει στην αξιοποίηση της μεθόδου CLIL, κατά τη διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας σε μαθητές/τριες επιπέδου B1-B2 στο πλαίσιο διδακτικής πρότασης διαπολιτισμικού χαρακτήρα. Η πρόταση δύναται να επεκταθεί σε ανώτερα επίπεδα ελληνομάθειας με την προσθήκη πιο απαιτητικών δομών τόσο γλωσσικά όσο και γνωστικά.

Ειδικότερα, η μέθοδος CLIL ως συνδυασμός διαφορετικών εκπαιδευτικών προσεγγίσεων, συνιστά μία μέθοδο διπλής εστίασης (dual-focused teaching), καθώς μια γλώσσα-στόχος διαφορετική της μητρικής, χρησιμοποιείται τόσο για την εκμάθηση του περιεχομένου μιας θεματικής ενότητας (π.χ. Μουσική, Γεωγραφία) όσο και για την εκμάθηση της γλώσσας-στόχου (Coyle, 2006). Η επίτευξη δε της διπλής εστίασης επιτυγχάνεται όχι με τη διδασκαλία στην ξένη γλώσσα αλλά και μέσω της ξένης γλώσσας (Eurymdice, 2006, p.8). Με δεδομένο, μάλιστα, ότι η εν λόγω μέθοδος συνιστά μία σύγκλιση βιωματικής μάθησης, εδράζεται στην τεχνική του ‘μαθαίνω πώς να μαθαίνω’ (Marsh, 2000). Η γλώσσα, συνεπώς, κατακτιέται λειτουργικά, καθώς το περιεχόμενο καθορίζει τη διδασκόμενη γλώσσα, και ενδυναμώνεται συνδυαστικά η επικοινωνιακή και ακαδημαϊκή γλωσσική επάρκεια των εκπαιδευομένων.

Υπό το πρίσμα των προαναφερθέντων, θεματικός άξονας της παρούσας πρότασης αποτελεί η μετάβαση από τον Μεσαίωνα στον Διαφωτισμό με άξονα την κατάκτηση της πνευματικής ελευθερίας και ενσωματωμένους τους τέσσερις κύριους πυλώνες (4C) της μεθόδου CLIL:

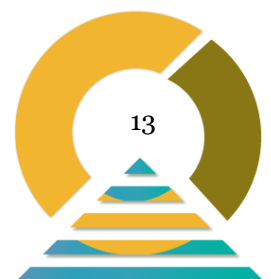
-Περιεχόμενο (Content): εξεταζόμενες ιστορικές περίοδοι με άξονα τις συνέπειές τους σε πνευματικό επίπεδο.

-Επικοινωνία (Communication): αξιοποίηση της ομαδοσυνεργατικής προσέγγισης

-Γνώση (Cognition): ανάπτυξη κριτικής – αναλυτικής σκέψης με έμφαση στις έννοιες άγνοια- γνώση/σκοτάδι-φως, και καλλιέργεια συναισθηματικών δεξιοτήτων.

-Πολιτισμός (Culture): ανάπτυξη πολυπολιτισμικής και πολυγλωσσικής κουλτούρας, καθώς οι εξεταζόμενες ιστορικές περίοδοι σημάδεψαν ποικιλοτρόπως την ανθρωπότητα

Λέξεις, φράσεις-κλειδιά: διδακτική πρόταση, επίπεδο ελληνομάθειας B1-B2, CLIL, Ιστορία

Μουσικό – γλωσσικό ταξίδι στην ελληνική ιστορία Σχέδιο μαθήματος για την εναλλακτική διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης ή ξένης γλώσσας

Κακολύρη Ιωάννα

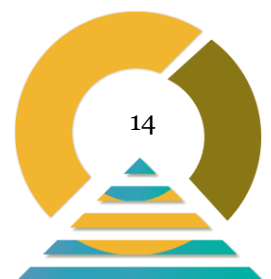
Φιλολόγος Συντονίστρια Εκπαίδευσης
Συντονιστικού Γραφείου Νοβοροσσίσκ Ρωσίας

ikakolyri@yahoo.com

Βασική για την εκμάθηση μιας ξένης γλώσσας θεωρείται στη σύγχρονη εκπαίδευση η προσέγγιση που απευθύνεται ατομικά στον εκπαιδευόμενο και στοχεύει στην διαμόρφωση μιας δεύτερης γλωσσικής προσωπικότητας. Αυτό προϋποθέτει την κατάκτηση του επιπέδου πολιτιστικής παιδείας της γλωσσικής ομάδας-φορέα της διδασκόμενης γλώσσας, στόχος που επιτυγχάνεται με την σταδιακή εξοικείωση των σπουδαστών με τις πραγματικότητες που συγκροτούν την κουλτούρα των φορέων της γλώσσας. Παράλληλα, στον βαθμό που η παρουσία κινήτρου θεωρείται απαραίτητη για την εκμάθηση της δεύτερης ή ξένης γλώσσας, η επαφή με την κουλτούρα των φυσικών φορέων της γλώσσας εντείνει το ενδιαφέρον για την εκμάθησή της, ενεργοποιώντας ταυτόχρονα τις κατακτημένες σε ένα ευρύ πεδίο γνώσεις και δεξιότητες των διδασκομένων και κατευθύνοντάς τις προς την γλώσσα-στόχο.

Αντιπροσωπευτικό κομμάτι της κουλτούρας ενός λαού αποτελεί η μουσική, ως τέχνη «που ασχολείται με τον συνδυασμό ήχων με σκοπό την ομορφιά ως προς την φόρμα και την έκφραση σκέψεων και συναισθημάτων». Το πιο διαδεδομένο σε ακρόαση είδος μουσικής είναι σήμερα το τραγούδι, που συνδυάζει *ποίηση* (στίχοι), μουσική (σύνθεση) και ερμηνεία. Πολλά τραγούδια περιλαμβάνουν αναφορές στην ελληνική ιστορία, είτε άμεσα, είτε έμμεσα, με υπονοήσεις και συμβολισμούς. Η επιλογή τραγουδιών με ιστορικές αναφορές κατά την διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας παρέχει την δυνατότητα στους σπουδαστές να προσεγγίσουν σελίδες της ελληνικής ιστορίας, να αφομοιώσουν στοιχεία της ελληνικής κουλτούρας και να αναπτύξουν την γλωσσική-επικοινωνιακή τους ικανότητα, ερχόμενοι σε επαφή με μια ζωντανή μορφή της γλώσσας πλούσια σε νοήματα και συμφραζόμενα, αξιοποιώντας στην διδακτική πράξη τις δυνατότητες που παρέχει η σύγχρονη τεχνολογία (ήχος, εικόνα, πληροφορίες).

Λέξεις, φράσεις-κλειδιά: γλωσσική προσωπικότητα, πολιτιστική παιδεία, μουσική, τραγούδι, ελληνική ιστορία

Η επαφή των μαθητών με τον Ελληνικό πολιτισμό και τις παραδόσεις μέσα από τις Χριστουγεννιάτικες εορτές

Κοκόλη Στέλλα

Πρόεδρος Ομοσπονδίας Ελλήνων Εκπαιδευτικών Αμερικής
kstellasr@gmail.com

Μπλιάτζα Αικατερίνη

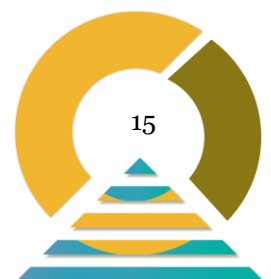
Καθηγήτρια Ελληνικής Γλώσσας DGK Brooklyn

Στόχος της συγκεκριμένης εργασίας είναι να αξιοποιηθούν οι νέες τεχνολογίες για την εύρεση των παραδόσεων και εθίμων και να ανακαλύψουν τα παιδιά τις πλούσιες παραδόσεις μας, να γνωρίσουν τη γεωγραφία της Ελλάδας. Να μοιραστούν ιστορίες με τους παππούδες τους σχετικά με τις παραδόσεις του τόπου που γεννήθηκαν και να αναγνωρίσουν τις ομοιότητες και τις διαφορές της Ελλάδας με εκείνες της Αμερικής.

Η διδασκαλία γίνεται σε 2 στάδια. Στο πρώτο στάδιο οι μαθητές αναζητούν πληροφορίες σχετικά με τα ήθη και τα έθιμα ανά την Ελλάδα. Αφού τα καταγράφουν θα τα παρουσιάσουν στην τάξη. Το δεύτερο στάδιο αφορά τη αναπαράσταση, είτε μέσω του θεατρικού παιχνιδιού, είτε μέσω της σύνταξης κειμένων.

Αξιοποιείται η μέθοδος διδασκαλίας «σχέδιο εργασίας» (project) στην οποία ο ρόλος του δασκάλου δεν είναι ο κεντρικός, αλλά καθοδηγητικός ώστε οι μαθητές να ανακαλύψουν από μόνοι τους την γνώση σχετικά με τις ελληνικές παραδόσεις. Εξάλλου, όταν τα παιδιά έρχονται σε επαφή με το λαϊκό πολιτισμό στο οργανωμένο πλαίσιο του σχολείου αναπτύσσουν τις γλωσσικές, κοινωνικές, συναισθηματικές, νοητικές, συνεργατικές και αισθητικές τους ικανότητες ενώ ταυτόχρονα διευρύνουν τη φαντασία τους και κατανοούν την πολιτισμική και κοινωνική πολυμορφία που τους βοηθά να αναπτύξουν την κριτική τους σκέψη και να αποδεχτούν το διαφορετικό (Γκασούκα – Φουλίδη, 2012).

Λέξεις, φράσεις-κλειδιά: Ελληνικός πολιτισμός, παραδόσεις, νέες τεχνολογίες, project

Η σημασία της Λογοτεχνίας στη διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης / ξένης γλώσσας

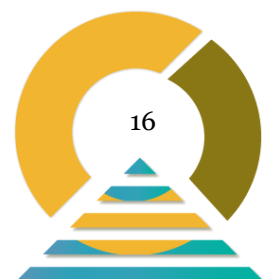
Λούκα Ελισσάβητ

Μεταπτυχιακή φοιτήτρια Τμήματος Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, Πτυχίο Κλασικής Φιλολογίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

elissavetlouka@gmail.com

Αναμφίβολα, τα τελευταία χρόνια αποδεικνύεται η εξέχουσα συμβολή της λογοτεχνίας στη διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης / ξένης γλώσσας. Σύμφωνα με μελέτες, η αξιοποίηση της λογοτεχνίας κατά την εκμάθηση της ελληνικής ως ξένης γλώσσας διαπιστώνεται πως θεωρείται πολύ χρήσιμη στους σπουδαστές, καθώς συμβάλλει στην ανάπτυξη των τεσσάρων γλωσσικών δεξιοτήτων (κατανόηση και παραγωγή προφορικού λόγου, κατανόηση και παραγωγή γραπτού λόγου). Στόχος της παρούσας μελέτης, μέσω της βιβλιογραφικής ανασκόπησης, είναι η διεύρυνση του ρόλου της λογοτεχνίας στη διδασκαλία της ελληνικής ως ξένης γλώσσας, τα πλεονεκτήματα που αποφέρει η χρήση και η εισαγωγή της, αλλά και η παρουσίαση κριτηρίων, τεχνικών και δραστηριοτήτων που θα μπορούσαν να εφαρμόσουν οι εκπαιδευτικοί για την ορθή επιλογή και διδασκαλία των κειμένων.

Λέξεις, φράσεις-κλειδιά: ελληνική ως δεύτερη/ξένη γλώσσα, διδασκαλία ελληνικής γλώσσας, Λογοτεχνία, διαπολιτισμικότητα

Η καλλιέργεια και μετάδοση του ελληνικού πολιτισμού μέσα από τη διδασκαλία του παραδοσιακού ελληνικού χορού στη Σχολή ΣΑΧΕΤΙ

Μάτση Χριστίνα

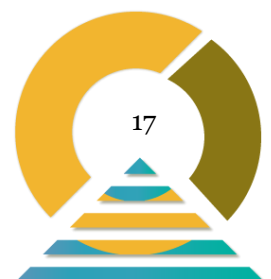
Αποσπασμένη εκπαιδευτικός ΠΕ11 στη Σχολή ΣΑΧΕΤΙ

christinamatsi@gmail.com

Ο άνθρωπος από τη γέννησή του έχει μια έμφυτη τάση για την κίνηση. Έτσι από τα πρώτα χρόνια της ζωής του ο χορός και η άθληση αποτελούν δύο από τα σημαντικότερα στοιχεία στην εξέλιξή του. Ο χορός είναι από τους αρχαιότερους τρόπους έκφρασης και επικοινωνίας με τους συνανθρώπους του και μέσα από τη μελωδία του και τον ρυθμό ο άνθρωπος αισθάνεται ικανοποίηση γιατί μπορεί να εκφράζεται ελεύθερα. Στην Αρχαία Ελλάδα ο χορός ήταν ένα από τα βασικότερα στοιχεία της εκπαίδευσης των νέων. Στην Αρχαία Σπάρτη αποτελούσε μέρος της σκληρής στρατιωτικής εκπαίδευσης. Οι θρησκευτικοί χοροί αποτελούσαν μέρος των θρησκευτικών τελετών των Αρχαίων Ελλήνων. Στις θεατρικές παραστάσεις υπήρχαν επαγγελματίες χορευτές που εκτελούσαν τους χορούς. Τα παιδιά παλιότερα στην Ελλάδα μάθαιναν να χορεύουν από πολύ μικρή ηλικία προσπαθώντας να μιμηθούν τους μεγάλους. Σήμερα η εκμάθηση πραγματοποιείται οργανωμένα από πολιτιστικούς συλλόγους, από πνευματικά κέντρα και βέβαια στο σχολείο μέσα από το μάθημα της Φ.Α., αφού περιλαμβάνεται στο αναλυτικό πρόγραμμα του σχολείου, στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

Έχοντας όλα τα παραπάνω υπόψη είναι προφανές ότι η Σχολή ΣΑΧΕΤΙ δεν θα μπορούσε να μην συμπεριλάβει τη διδασκαλία των παραδοσιακών χορών στο ελληνικό πρόγραμμα σπουδών του, το οποίο συμπεριλαμβάνει τα μαθήματα της γλώσσας, της ιστορίας, του πολιτισμού, του ελληνικού κλασικού χορού και των θρησκευτικών. Αξίζει να αναφερθεί, ότι τα ελληνικά είναι υποχρεωτικό μάθημα για όλους τους μαθητές. Η διδασκαλία του χορού αναδεικνύει τον πολιτισμό μας και συγχρόνως ενισχύει το γλωσσικό μάθημα. Ο σκοπός του μαθήματος είναι κυρίως η συνέχεια της ελληνικής χορευτικής παράδοσης, αλλά και η καλλιέργεια του ρυθμού, η ψυχική καλλιέργεια και η δημιουργία νέων ενδιαφερόντων.

Λέξεις, φράσεις-κλειδιά: παραδοσιακός χορός, μετάδοση πολιτισμού, καλλιέργεια γλώσσας, Σχολή ΣΑΧΕΤΙ

Διδασκαλία της Ιλιάδας σε μαθητές που διδάσκονται τα ελληνικά ως δευτέρα/ξένη γλώσσα

Μιχαλοπούλου Δήμητρα

Φιλολόγος

Τμήμα Υποδοχής, Γυμνάσιο Σχηματαρίου Βοιωτίας

demy2185@yahoo.gr

Στην παρούσα εισήγηση θα παρουσιαστεί ένα σενάριο διδασκαλίας που αφορά στη διδασκαλία των ομηρικών επών και συγκεκριμένα την Ιλιάδα του Ομήρου, ραψωδία Α (54-306). Οι μαθητές, αφού πληροφορηθούν το βασικό θέμα της Ιλιάδας και τα βασικά χαρακτηριστικά του έπους, θα έχουν τη δυνατότητα να μάθουν για την τεχνική των άστοχων ερωτημάτων και της επιβράδυνσης. Εκτός αυτού, θα μάθουν για τη χρήση των τυπικών-σταθερών επιθέτων στο έπος και της προοικονομίας. Σε επίπεδο στάσεων, θα μπορέσουν να αντιληφθούν τα χαρακτηριστικά της ομηρικής γυναίκας μέσα από το λόγο του Αγαμέμνονα. Επίσης, θα κληθούν να εντοπίσουν την αξία της τιμής στην ομηρική κοινωνία συγκριτικά με ένα επιλεγθέν κείμενο της Οδύσσειας. Τέλος, θα δουν τη λειτουργία της μαντικής τέχνης στο έπος. Υπάρχει η περίπτωση οι μαθητές να έχουν βασική γνώση του θέματος, αλλά ίσως θα είναι και η πρώτη φορά που θα έρχονται σε άμεση επαφή με το κείμενο. Γενικός σκοπός είναι οι μαθητές: α) να ασκηθούν στους τομείς λεξιλογίου, μορφολογίας και σύνταξης της ελληνικής γλώσσας, β) να απαριθμούν επίθετα που χαρακτηρίζουν τον αρχιστράτηγο Αγαμέμνονα και τον πολεμιστή Αχιλλέα γ) να αναλύουν και να αναφέρουν τις πληροφορίες που τους παρέχονται δ) να συζητούν για το επιλεγμένο θέμα.

Λέξεις, φράσεις-κλειδιά: Ιλιάδα, Ραψωδία Α, Σενάριο, διδασκαλία, ελληνικά ως Γ2

Μύθοι Αισώπου- Λαϊκά παραμύθια Αφρικής: Διαπολιτισμική προσέγγιση και εκμάθηση λεξιλογίου με την αξιοποίηση της Επαυξημένης Πραγματικότητας

Προκοπίδου Μαρία

Δασκάλα (ΠΕ 70), Μ.Εδ. Επιστήμες Αγωγής και Νέες Τεχνολογίες- Ανθρωπιστικές Σπουδές (ΠΔΜ) & Μ.Εδ. Ειδική (Ενιαία) Εκπαίδευση (ΕΠΚ), Δημοτικό Σχολείο Προμάχων

maria92teach@gmail.com

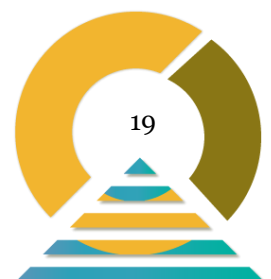
Η γλώσσα εκτός από κώδικας επικοινωνίας αποτελεί έκφραση πολιτισμού. Τα λαϊκά παραμύθια και οι διδακτικοί μύθοι σήμερα ανήκουν πλέον στον χώρο της παιδικής λογοτεχνίας. Το παραμύθι, όμως, ως ανθρωπολογικό είδος αποτελεί διάλογο επικοινωνίας μεταξύ των πολιτισμών και εκφράζει τις βαθύτερες επιθυμίες και τα συναισθήματα των ανθρώπων, ενώ ενεργοποιεί τον κόσμο της φαντασίας, γι' αυτό δεν παύει να είναι ελκυστικό στα παιδιά (Ακριτόπουλος, 2011).

Οι μύθοι με ζώα, με κυρίαρχους τους Αισώπειους και τα παραμύθια αποτελούν ένα σημαντικό κομμάτι του παγκόσμιου καταλόγου των παραμυθιών και είναι συνήθως σύντομα αφηγηματικά κείμενα με πρωταγωνιστές προσωποποιημένα ζώα. Σημαντικό αριθμό παραμυθιών με ζώα καταλαμβάνουν και τα λαϊκά παραμύθια από διάφορες περιοχές της Αφρικής.

Κατά καιρούς έχουν γίνει διάφορες έρευνες σχετικά με την δυνατότητα αξιοποίησης τέτοιων κειμένων στη γλωσσική εκπαίδευση. Όσον αφορά στην περίπτωση της δευτέρας/ ξένης γλώσσας, πέρα από τον επικοινωνιακό σκοπό είναι σημαντικό να αναζητηθούν διδακτικές μέθοδοι, υλικό και τρόποι που θα ενεργοποιούν το ενδιαφέρον των μαθητών και θα οδηγούν σε θετική στάση απέναντι στη Γ2. Εδώ έρχεται να πάρει τη θέση της η τεχνολογία που μπορεί να δημιουργήσει πολυτροπικά περιβάλλοντα μάθησης και να εκσυγχρονίσει τη γλωσσική διδασκαλία.

Σκοπός της παρούσας εισήγησης είναι να καταγράψουμε τρόπους καλλιέργειας της διαπολιτισμικής προσέγγισης και εκμάθησης απλού λεξιλογίου μέσα από τους μύθους του Αισώπου και τα παραμύθια της Αφρικής αξιοποιώντας τις δυνατότητες της Επαυξημένης Πραγματικότητας, η οποία έρχεται να προσφέρει τη σύνδεση ανάμεσα στο συμβατικό υλικό (βιβλίο) και στον ψηφιακό κόσμο, δημιουργώντας ένα περιβάλλον διαφοροποιημένης μάθησης και ενδιαφέροντος για μαθητές που διδάσκονται στις ελληνικές κοινότητες μεταναστών της αφρικανικής ηπείρου.

Λέξεις, φράσεις-κλειδιά: μύθοι Αισώπου, λαϊκά παραμύθια Αφρικής, Διαπολιτισμική Εκπαίδευση, εκμάθηση λεξιλογίου, επαυξημένη πραγματικότητα

Η Συμβολή της Μουσικής στη Διδασκαλία Των Ελληνικών ως Δεύτερης/Ξένης Γλώσσας στη Σχολή ΣΑΧΕΤΙ

Φυγκιώρη Θεανώ

Αποσπασμένη εκπαιδευτικός Μουσικής – Υπεύθυνη Μουσικού Τμήματος-Σχολής ΣΑΧΕΤΙ

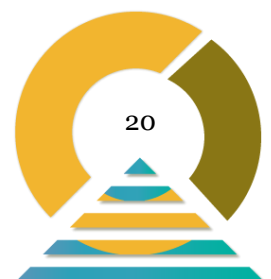
tfygkiori@saheti.co.za

Η γλώσσα και η μουσική αποτελούν δύο επικοινωνιακά συστήματα που αναπτύσσονται παράλληλα, ακολουθούν όμοιες προϋποθέσεις και αναγκαιότητες, προσαρμόζονται και αλληλοσυμπληρώνονται. Μέσω αυτών των επικοινωνιακών συστημάτων κατασκευάζονται αφηγήσεις με αρχή, μέση και τέλος. Η μουσική αποτελεί ένα αξιόλογο εκπαιδευτικό αντικείμενο για τη διδασκαλία της γλώσσας, τόσο της μητρικής όσο και της δεύτερης/ξένης γλώσσας. Πληθώρα ερευνών στη διεθνή βιβλιογραφία αποδεικνύουν πώς η μουσική είτε μέσω οργανωμένης ακρόασης είτε μέσω συστηματικής μουσικής διδασκαλίας, συμβάλει πολύ θετικά στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων προφορικής και φωνολογικής επίγνωσης και λεξιλογίου και πώς αυτές συνδέονται με την κατάκτηση της ανάγνωσης και της γραφής.

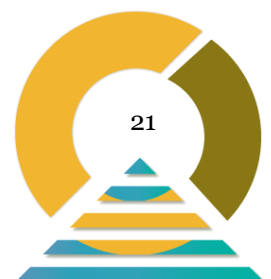
Η διδασκαλία της δεύτερης/ξένης γλώσσας θεωρείται περισσότερο αποτελεσματική όταν συντελείται μέσα σε ένα αυθεντικό επικοινωνιακό περιβάλλον, όπου οι μαθητές εκτίθενται σε γλωσσικά ερεθίσματα που τους προκαλούν το ενδιαφέρον. Η παιδαγωγική προσέγγιση στη Σχολή ΣΑΧΕΤΙ εκμεταλλεύεται την άρρηκτη σχέση γλώσσας και μουσικής στη διδασκαλία της Ελληνικής γλώσσας σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης με εξαιρετικά αποτελέσματα. Η διδασκαλία της Ελληνικής μουσικής κατέχει κεντρικό ρόλο στο ακαδημαϊκό και πολιτιστικό πρόγραμμα της Σχολής και αποτελεί αυτόνομο διδακτικό αντικείμενο στο αναλυτικό πρόγραμμα με διαθεματική πάντα προσέγγιση.

Επιπροσθέτως, οφείλουμε να τονίσουμε ότι η μουσική ως τέχνη δεν μπορεί να διαχωριστεί από την έννοια του πολιτισμού, καθώς συμβάλλει στη διαλεκτική σχέση και στην κατανόηση που δημιουργείται ανάμεσα στο άτομο και στο πολιτισμικό του περιβάλλον. Η προαγωγή του Ελληνικού πολιτισμού αποτελεί προτεραιότητα της Σχολής ΣΑΧΕΤΙ και η διδασκαλία της Ελληνικής μουσικής είναι ίσως ο αντιπροσωπευτικότερος συνδετικός κρίκος της γλώσσας, της κουλτούρας, των χαρακτηριστικών της Ελλάδας και των πολιτών της.

Λέξεις, φράσεις-κλειδιά: γλώσσα, μουσική, διδακτική πράξη, αποτελέσματα

Εκπαιδευτικό υλικό για την εκμάθηση της Ελληνικής ως Γ2/ΞΓ σε έντυπη και σε ψηφιακή μορφή

Ο εκπαιδευτικός, ένας πραγματικά περιπετειώδης τύπος! Σύγχρονες εκπαιδευτικές προκλήσεις και απαιτήσεις σε έναν κόσμο που αλλάζει

Αργυροπούλου Σοφία

Εκπαιδευτικός Γαλλικής ΠΕ 05
Ελληνικό Πολιτιστικό Κέντρο Τύνιδας
sargyrop@sch.gr

Ο κόσμος γύρω μας αλλάζει με ραγδαίους ρυθμούς και καλούμαστε ως εκπαιδευτικοί να αντιμετωπίσουμε προκλήσεις στη δουλειά μας που ούτε καν φανταζόμασταν. Αυτό είναι το ωραίο κομμάτι ενός εκπαιδευτικού. Να ελίσσεται στα διάφορα πολυγλωσσικά περιβάλλοντα και καταστάσεις, και να χρησιμοποιεί τις γνώσεις του ως βοηθητικό εργαλείο όχι μόνο μάθησης αλλά και επικοινωνίας, χρησιμοποιώντας τις μεθοδολογικές αρχές που τόσο καλά κατέχει και που του επιτρέπουν να διδάξει με απόλυτη επιτυχία ακόμα και τη μητρική του ως ξένη γλώσσα παρόλο που ενίοτε δεν είναι το αντικείμενό του.

Στη σημερινή παρουσίαση θα μιλήσουμε για το παράδειγμα του Ελληνικού Πολιτιστικού Κέντρου Τύνιδας όπου διδάσκεται η ελληνική γλώσσα στην τάξη της μητρικής σε μαθητές από 6 έως 12 χρονών, με μια μεγάλη ποικιλομορφία σε καταγωγή, γλώσσα και επίπεδο καθώς και ως ξένη γλώσσα σε ενήλικες μαθητές διαφορετικών εθνικοτήτων.

Ποια είναι τα κουμπιά που ανοίγουν τον δίαυλο επικοινωνίας ανάμεσα στην εκπαιδευτικό και στους μαθητές της, τα εργαλεία σύνδεσης για την εκμάθηση της ελληνικής ως ξένης ή ως γλώσσα καταγωγής;

Και πώς το καταφέρνει αυτό η εκπαιδευτικός; Σίγουρα χρειάζεται εμπειρία και επινοήση. Θα παρουσιαστούν προσωπικές εμπειρίες και παραδείγματα όπως η δημιουργία και χρήση διαφόρων εκπαιδευτικών παιχνιδιών, οπτικοακουστικών μέσων, βιωματικών δραστηριοτήτων σε συνδυασμό με την εφαρμογή θεωρητικών μεθοδολογικών προσεγγίσεων για τη διδασκαλία των ξένων γλωσσών που στο σύνολό τους μπορούν να συμβάλλουν θετικά στο όλο εγχείρημα.

Ας αφήσουμε την παρουσίαση να μας αποκαλύψει τα υπόλοιπα...

Λέξεις, φράσεις-κλειδιά: πολυγλωσσία, διαπολιτισμική εκπαίδευση, ξένες γλώσσες, διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας

Διδακτικές πρακτικές του ελληνικού πολιτισμού στο αυστραλιανό εκπαιδευτικό σύστημα. Ο παράγοντας των εθνοπολιτισμικών γνώσεων

Βεντήρης Δημήτριος

Φιλολόγος

dventiris@gmail.com

Η δευτεροβάθμια εκπαίδευση στην Αυστραλία περιλαμβάνει τα λεγόμενα προγράμματα ΕΓΠ (διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας και πολιτισμού), τα οποία αποτελούνται από τα Αναλυτικά Προγράμματα των σχολικών μονάδων (δημόσια γυμνάσια και λύκεια, σαββατιανά και απογευματινά σχολεία). Τα Α.Π διαφέρουν από σχολείο σε σχολείο, ανάλογα με τις προσεγγίσεις των εκπαιδευτικών και την τυπολογία των μαθητών (επίπεδο γνώσης της ελληνικής γλώσσας, πολυπολιτισμικές τάξεις). Πιο συγκεκριμένα, μέσα από την μελέτη αρχειακού υλικού του Πολιτειακού υπουργείου Παιδείας της Βικτώριας, των σχεδίων των εκπαιδευτικών σε τρίμηνη βάση και των παρατηρήσεων ερευνητών, διαπιστώνεται ότι η διδασκαλία της ΕΓΠ διαρθρώνεται σε θεματικές ενότητες (Καθημερινή ζωή και επικοινωνία, ελληνική διατροφή και κουζίνα, τουριστική Ελλάδα, Αρχαία Ιστορία, Ελληνική Μυθολογία, θρησκευτικές γιορτές και έθιμα, πτυχές της Νεοελληνικής Ιστορίας, διασκέδαση και ψυχαγωγία, γεωγραφία της Ελλάδας, Ολυμπιακοί Αγώνες, ελληνική μεταναστευτική ιστορία στην Αυστραλία).

Στη διδασκαλία χρησιμοποιείται τόσο έντυπο όσο και ηλεκτρονικό διδακτικό υλικό: Βιβλία για τη διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης ή ξένης γλώσσας, όπως και του ελληνικού πολιτισμού. Το υλικό αυτό εμπλουτίζεται από διαθεματικότητα και διαδραστικές τεχνικές και με χρήση οπτικοακουστικού υλικού. Ταυτόχρονα, στη διδασκαλία γίνεται προσπάθεια να ενταχθεί και το ελληνικό πολιτισμικό κεφάλαιο που φέρουν οι μαθητές/τριες από το οικογενειακό τους περιβάλλον (προφορική παράδοση, μνήμες) και από τα (πιθανά) ταξίδια τους στην Ελλάδα.. Ο βαθμός γνώσης των μαθητών/τριών σε κάθε θεματική ενότητα ελέγχεται από ερωτηματολόγια και εξαρτάται από το πολιτισμικό τους υπόβαθρο (περισσότερες γνώσεις στα παιδιά που έχουν και τους δύο γονείς Έλληνες) και από τις ευρύτερες γνώσεις τους για τον ελληνικό πολιτισμό. Απώτερος στόχος των εκπαιδευτικών είναι η συνύπαρξη της ελληνικής εθνικής ταυτότητας με την αποδοχή της ετερότητας (σεβασμός στην πολυπολιτισμικότητα).

Λέξεις, φράσεις-κλειδιά: πολυπολιτισμική αυστραλιανή εκπαίδευση, Ελληνισμός, ταυτότητα, ετερότητα, πολιτισμικές γνώσεις, σύγχρονες διδακτικές πρακτικές

Χαρτογράφηση συνοδευτικού εκπαιδευτικού υλικού για τη διδασκαλία του ελληνικού πολιτισμού σε παιδιά που μαθαίνουν την ελληνική ως Γ2/ΞΓ

Κακατσάκη Δέσποινα

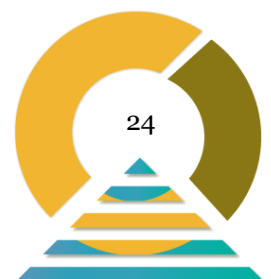
Φιλολόγος – καθηγήτρια ελληνικής γλώσσας ως δεύτερης/ξένης

despoina.kakatsaki@gmail.com

Η εισήγηση επιχειρεί να παρουσιάσει συγκεντρωτικά τις πηγές που μπορούν να αξιοποιηθούν όσοι διδάσκουν την ελληνική γλώσσα ως δεύτερη/ξένη, για να διδάξουν, με τρόπο βιωματικό και διαδραστικό, όψεις του ελληνικού πολιτισμού σε παιδιά. Η παρουσίαση θα χαρτογραφήσει το συνοδευτικό υλικό με βάση τους εξής άξονες:

- Τις θεματικές ενότητες και τα πεδία που καλύπτει το υλικό: ιστορία, μυθολογία, τέχνη, λαϊκή παράδοση, γεωγραφία, αρχιτεκτονική, παραδοσιακή κουζίνα και καθημερινή ζωή, καθώς και άλλες πτυχές της ελληνικής κουλτούρας όπως αυτή εξελίσσεται από τον αρχαίο κόσμο μέχρι σήμερα.
- Το είδος του διαθέσιμου υλικού: έντυπο, ψηφιακό ή άλλο πολυαισθητηριακό συμπληρωματικό υλικό, που περιλαμβάνει βιβλία, τετράδια δραστηριοτήτων, παιχνίδια, αντικείμενα και αντίγραφα έργων τέχνης, κατασκευές, χάρτες, είδη λαϊκής τέχνης, εκπαιδευτικά προγράμματα, ψηφιακές εφαρμογές και διαδραστικές ασκήσεις, οπτικοακουστικά μέσα, ιστότοπους, μουσεία και οργανισμούς.
- Τους παιδαγωγικούς και μαθησιακούς στόχους που υπηρετεί η ενσωμάτωση του συνοδευτικού υλικού στη γλωσσική διδασκαλία: γνωστικούς, κοινωνικούς, συναισθηματικούς, ψυχοκινητικούς, αρχές διαπολιτισμικές εκπαίδευσης.
- Τη χρήση του υλικού ανάλογα με τη μορφή της διδασκαλίας: διά ζώσης ή εξ αποστάσεως.
- Τη διαχείριση του υλικού ανάλογα με την ηλικία των μαθητών και το επίπεδο ελληνομάθειας.
- Τον τρόπο με τον οποίο μπορεί να ενταχθεί το υλικό αυτό στην εκπαιδευτική διαδικασία: ενδεικτικές δραστηριότητες και διδακτικές προτάσεις που μπορούν να αξιοποιηθούν σε διάφορα στάδια της διδασκαλίας συνδυάζοντας τη μελέτη της γλώσσας και των γραμματικο-συντακτικών φαινομένων και λεξιλογικών δομών με τη βιωματική, διασκεδαστική και εύληπτη προσέγγιση του ελληνικού πολιτισμού.

Λέξεις, φράσεις-κλειδιά: ελληνικός πολιτισμός, παιδιά, συνοδευτικό εκπαιδευτικό υλικό

Η μετάβαση από τη συμβατική τάξη στην ηλεκτρονική τάξη μέσω παραδειγματος της διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας ως δεύτερης/ξένης γλώσσας

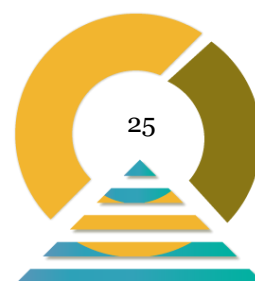
Καραγιάννη Πηνελόπη

Φιλολόγος, Γυμνάσιο-Λύκειο Λουμπουμπάσι- Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό

p_karagianni@yahoo.gr

Η εκπαιδευτική δραστηριότητα αλλάζει μορφή και λειτουργία εξαιτίας της ραγδαίας ανάπτυξης του διαδικτύου, των επιμέρους εφαρμογών αλλά και της πληθώρας νέων τεχνολογιών της Πληροφορίας και Επικοινωνίας. Επίσης, επηρεάζεται από κοινωνικές και οικονομικές εξελίξεις όπως αυτές που συμβαίνουν λόγω της πανδημίας του κορονοϊού. Σιγά σιγά στο λεξιλόγιο της σύγχρονης εκπαίδευσης εισάγονται όροι όπως εξ αποστάσεως εκπαίδευση (εξΑΕ), ψηφιακή μάθηση (e-learning), μάθηση υποβοηθούμενη από υπολογιστή (computer assisted learning), μάθηση μέσω διαδικτύου (online learning), διαδικτυακή εκπαίδευση (online education). Δημιουργούνται πλέον ψηφιακές αίθουσες διδασκαλίας (e-class). Σύμφωνα με έρευνες πολλοί εκπαιδευτικοί που διδάσκουν την ελληνική γλώσσα ως δεύτερη/ξένη την περίοδο της πανδημίας αξιοποίησαν τις δυνατότητες της εξ αποστάσεως διδασκαλίας. Κυρίως αυτοί που γνώριζαν τη χρήση των Τεχνολογιών Πληροφόρησης και Τεχνολογίας συνέβαλαν ιδιαίτερα ώστε οι εκπαιδευόμενοι να συνεχίσουν τα μαθήματά τους. Μάλιστα, έρευνες δείχνουν πως οικογένειες του εξωτερικού ψάχνουν να βρουν τρόπους εξΑ διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας για τα παιδιά τους. Όμως εξ αποστάσεως διδασκαλία δεν σημαίνει απλώς μεταφορά της συμβατικής τάξης σε ένα ηλεκτρονικό περιβάλλον. Στην εισήγηση θα επιχειρηθεί η προσέγγιση του όρου της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και ειδικότερα διδασκαλίας. Επίσης, μέσω και της αναφοράς των μορφών της εξ αποστάσεως διδασκαλίας, δηλαδή την σύγχρονη, η οποία παραπέμπει στη συμβατική μορφή διδασκαλίας, και την ασύγχρονη, η οποία προτιμάται από τους εκπαιδευόμενους για λόγους ευελιξίας, θα τεθεί το θεωρητικό πλαίσιο ώστε να γίνουν κατανοητές οι διαφορές της εξ αποστάσεως διδασκαλίας με τη συμβατική διδασκαλία μέσω παραδειγμάτων της διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας ως δεύτερης/ ξένης γλώσσας.

Λέξεις, φράσεις-κλειδιά: εξ αποστάσεως διδασκαλία, διδασκαλία ελληνικής γλώσσας ως ξένης/δεύτερης γλώσσας, συμβατική τάξη, ηλεκτρονική τάξη, online μάθημα

Η Εξ Αποστάσεως Επιμόρφωση των Εκπαιδευτικών στη Σύγχρονη Εποχή: Ανάπτυξη Γλωσσικού Υλικού από Εκπαιδευτικούς της Ελληνικής Γλώσσας

Μπούρας Σπυρίδων

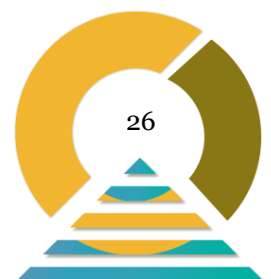
Εκπαιδευτικός, υποψ. Διδάκτορας-Ερευνητής
Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας

sbouras@uowm.gr

Η εξ αποστάσεως επιμόρφωση αποτελεί μια σύγχρονη καινοτομία σε σχέση με την παραδοσιακή τάξη με βασικά χαρακτηριστικά της να αποτελούν η αυτονομία των επιμορφούμενων, η ευελιξία του σχεδιασμού και η χρήση Νέων Τεχνολογιών (Leleka & Karitan, 2021). Μέσα σε ένα τέτοιο πλαίσιο όπου προάγεται η αλληλεπίδραση, η συνεργασία και η αυτενέργεια των επιμορφούμενων σε ψηφιακά περιβάλλοντα, ενισχύεται η εμπλοκή των εκπαιδευτικών σε αυθεντικές καταστάσεις μάθησης με την εξ αποστάσεως επιμόρφωση να αναπτύσσεται και να καθιερώνεται ως η πλέον ευέλικτη επιμορφωτική μεθοδολογία στη σύγχρονη εποχή (Μπούρας & Γρίβα, 2021).

Στην παρούσα εργασία, παρουσιάζεται μέρος του γλωσσικού υλικού που κατασκεύασαν εκπαιδευτικοί που διδάσκουν την ελληνική ως Γ2/ΞΓ κατά τη διάρκεια ενός 6μηνου εξ αποστάσεως προγράμματος. Βασικός στόχος του προγράμματος ήταν η εμπάθυση των εκπαιδευτικών σε ζητήματα που σχετίζονται με τη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας σε δίγλωσσα/διαπολιτισμικά περιβάλλοντα στο σύγχρονο εκπαιδευτικό πλαίσιο. Όλο το επιμορφωτικό πρόγραμμα δομήθηκε σε 10 εκπαιδευτικές θεματικές ενότητες με βάση τη χαρτογράφηση των επιμορφωτικών αναγκών των εκπαιδευτικών. Στην τελευταία υλοενότητα κάθε εκπαιδευτικής ενότητας δινόταν η ευκαιρία στους εκπαιδευτικούς να κατασκευάσουν για την τάξη τους δραστηριότητες ώστε να εφαρμόσουν στην πράξη όσα έχουν κατακτήσει από το πρόγραμμα. Το υλικό των εκπαιδευτικών αξιολογήθηκε με βάση τρία ποιοτικά χαρακτηριστικά: α) το περιεχόμενο, β) την επάρκεια της μεθοδολογικής προσέγγισης που ακολούθησαν οι εκπαιδευτικοί, σε σχέση με την ενότητα που παρακολούθησαν και γ) τη δημιουργικότητα. Μέσα από την ανάλυση του παραδοτέου γλωσσικού υλικού αναδείχθηκε συνολικά η αποτελεσματικότητα του προγράμματος (Μπούρας & Γρίβα, 2020) και ειδικότερα η εποικοδομητική συνεργασία και ενορχήστρωση αυθεντικών δραστηριοτήτων από τους εκπαιδευτικούς για την καθημερινή εκπαιδευτική πρακτική σε ένα σύγχρονο εξ αποστάσεως επιμορφωτικό πλαίσιο (Kim, 2020).

Λέξεις, φράσεις-κλειδιά: επιμόρφωση, γλωσσικό υλικό, εκπαιδευτικοί ελληνικής γλώσσας, δίγλωσσα μαθησιακά περιβάλλοντα

Αυθεντικές πηγές άντλησης υλικού για τη διδασκαλία της Νέας Ελληνικής ως ξένης γλώσσας

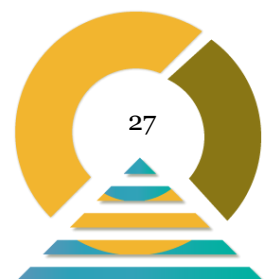
Ρουμπής Νικόλαος

Καθηγητής Διδασκαλείου Ν. Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας Πανεπιστημίου Αθηνών

rouniko@gmail.com

Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται άνθιση στη διδασκαλία της νέας ελληνικής ως ξένης. Σε αυτό συνέβαλαν οι μετακινήσεις λαών, το μεταναστευτικό κύμα που σημειώθηκε στην Ελλάδα τη δεκαετία του 1990, το προσφάτως προσφυγικό, ιδιαίτερα έντονο από τη δεκαετία του 2010 και έκτοτε, η ανασύσταση του ενδιαφέροντος πολλών ομογενών και Ελλήνων του εξωτερικού να διατηρήσουν ζωντανή μέσω της γλώσσας τη σύνδεση με την πατρίδα. Στον επιστημονικό τομέα οι εξελίξεις στον χώρο της εφαρμοσμένης γλωσσολογίας και η στροφή της σε πιο πρακτικά ζητήματα διδασκαλίας της γλώσσας ευνόησαν τη μελέτη και την εμβάθυνση στην εκμάθηση της Νέας Ελληνικής. Στο πλαίσιο αυτό εμφανής και εξίσου σημαντική είναι η προσπάθεια για τη συγκρότηση και την οργάνωση υλικού προκειμένου να αξιοποιηθεί στη διδασκαλία της Ελληνικής ως ξένης. Το υλικό φέρει κατά κύριο λόγο τη σφραγίδα της επικοινωνιακής προσέγγισης αφού αυτή αναγνωρίστηκε -τουλάχιστον για ένα μεγάλο διάστημα- ως η καταλληλότερη μέθοδος για την εκμάθηση μιας ξένης γλώσσας λόγω των πρακτικότερων και αμεσότερων στόχων που θέτει. Γλωσσικά στοιχεία δεν θεωρούνται πια μόνο η ορθογραφία, οι κανόνες γραμματικής, η σύνταξη αλλά και ό,τι μπορεί να αξιοποιηθεί από αυθεντικές πηγές, ευρείας χρήσης, που κατάλληλα προσαρμοσμένο στο μαθησιακό περιβάλλον όπου απευθύνεται, μπορεί να βοηθήσει στη γνώση και στην κατανόηση της νέας γλώσσας καθώς και του λαού της, αλλά και να αποτελέσει αφορμή για αυτενέργεια του υποκειμένου που τη μελετά, με άλλα λόγια να συμβάλει στην επικοινωνία με την ευρύτερη έννοια. Χωρίς να σημαίνει ότι η σχετική ποικιλία υλικού εντοπίζεται ισόρροπα και στην εκπαιδευτική διαδικασία, εμείς θα αναφερθούμε ενδεικτικά σε αυθεντικές πηγές, κάνοντας αντιστοίχως και προτάσεις για τη σχετική τους αξιοποίηση.

Λέξεις, φράσεις-κλειδιά: διδασκαλία νέας ελληνικής ως ξένης, εκπαιδευτικό υλικό, αξιοποίηση αυθεντικών πηγών

Διδακτικό υλικό για τη διδασκαλία της Ελληνικής ως Γ2/ΞΓ: Παρατηρήσεις και προτάσεις

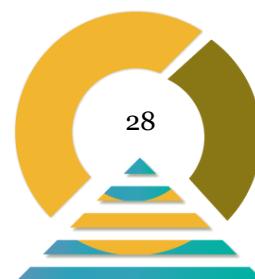
Σδρόλια Αντιγόνη

ΠΕ02 φιλόλογος, ΜΑ, εκπαιδευτήρια «Όμηρος» Κορυτσά Αλβανίας

nonisdrolia@gmail.com

Το θέμα της παρούσας εργασίας είναι η παραγωγή διδακτικού υλικού και δραστηριοτήτων για τη διδασκαλία της ελληνικής ως Γ2/ΞΓ. Αφού γίνει αναφορά στην αμφίβολη καταλληλότητα των υπαρχόντων διδακτικών εγχειριδίων και αφού τονιστεί η ανάγκη για σύγχρονα, διαρκώς ανανεούμενα εγχειρίδια, θα διατυπωθούν κάποιες παρατηρήσεις και προτάσεις που προέκυψαν από την ενασχόληση της γράφουσας με τη διδασκαλία της ελληνικής σε ελληνικό σχολείο του εξωτερικού. Πιο συγκεκριμένα, η δυσκολία χρήσης του υπάρχοντος διδακτικού υλικού έγκειται στο γεγονός ότι τα εγχειρίδια δεν είναι επικαιροποιημένα (π.χ. χρήση πεπαλαιωμένων λέξεων/φράσεων ή παρωχημένων περιστάσεων επικοινωνίας), έχουν εμφανή λάθη/αβλεψίες, ενώ η θεματολογία τους ελάχιστα ενδιαφέρει τους σημερινούς μαθητές. Επομένως, απαιτούνται τεράστιες προσπάθειες προσαρμογής τους στα νέα δεδομένα και εμπλουτισμού τους με νέο υλικό από τον διδάσκοντα. Επίσης, πρόσθετη δυσκολία προκαλεί η ανομοιογένεια του επιπέδου των μαθητών: υπάρχουν παιδιά ομογενών για τα οποία η ελληνική είναι δεύτερη γλώσσα, ενώ για άλλους μαθητές είναι ξένη. Για αρκετούς μαθητές, παράλληλα, η ελληνική είναι δεύτερη/ξένη γλώσσα, μετά τα αγγλικά. Για όλους αυτούς τους λόγους απαιτείται διαφοροποίηση της διδασκαλίας, άρα και των δραστηριοτήτων και του υλικού. Στις παραπάνω δυσκολίες ήρθε να προστεθεί το γεγονός ότι το επίπεδο των μαθητών μετά τα δυο χρόνια του κορωνοϊού ήταν χαμηλότερο του προσδοκωμένου, με συνέπεια την επιλογή διδακτικού υλικού που προσιδιάζει σε μικρότερες τάξεις. Στη συνέχεια κατατίθενται συγκεκριμένες προτάσεις παραγωγής διδακτικού υλικού που στηρίζεται στα ενδιαφέροντα των μαθητών, σχετίζεται με την ηλικία τους και τον πολιτισμικό/κοινωνικό τους περίγυρο, πάντα στο πλαίσιο της επικοινωνιακής προσέγγισης του γλωσσικού μαθήματος.

Λέξεις, φράσεις-κλειδιά: διδακτικό υλικό για την ελληνική ως Γ2/ΞΓ, επικοινωνιακή χρήση γλώσσας, αποποινικοποίηση του λάθους, διαγλώσσα

Τα σχολικά εγχειρίδια στη μητρική γλώσσα στις εκπαιδευτικές μονάδες ελληνόγλωσσης εκπαίδευση στην Αλβανία

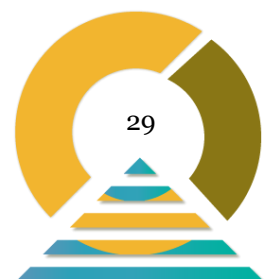
Σωτηρούδας Βασίλειος

Υποψήφιος Διδάκτορας Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας

vsotirudas@hotmail.com

Τα σχολικά εγχειρίδια στη μητρική γλώσσα που χρησιμοποιούν οι εκπαιδευτικές μονάδες ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης στην Αλβανία, ποικίλουν ανάλογα με το είδος και το φορέα λειτουργίας της εκπαιδευτικής μονάδας. Στις δημόσιες εκπαιδευτικές μονάδες που λειτουργούν στις κατά τους Αλβανούς αναγνωρισμένες ως μειονοτικές περιοχές, χρησιμοποιούνται τα σχολικά εγχειρίδια που έχουν δημιουργηθεί από το Τμήμα Ελληνικής Γλώσσας, Λογοτεχνίας και Ελληνικού Πολιτισμού του Πανεπιστημίου του Αργυροκάστρου. Πρόκειται για μία διαδικασία που διήρκεσε πέντε χρόνια και ολοκληρώθηκε μετά από πολλές δυσκολίες και προβλήματα. Στις ιδιωτικές εκπαιδευτικές μονάδες παροχής ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης χρησιμοποιούνται τα σχολικά εγχειρίδια του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος. Ωστόσο, η αντιστοιχία μεταξύ σχολικών εγχειρίδιων και τάξεων διδασκαλίας, εξαρτάται από την περιοχή λειτουργίας της εκπαιδευτικής μονάδας και είναι άμεση συνάρτηση του επιπέδου ελληνομάθειας που κατέχουν οι μαθητές. Στα φροντιστήρια ελληνικής γλώσσας που λειτουργούν σε διάφορες περιοχές στην Αλβανία τα διδακτικά εγχειρίδια που χρησιμοποιούνται είναι πρωτίστως η σειρά «Μαργαρίτα» του Οργανισμού Εκδόσεων Διδακτικών Βιβλίων και δευτερευόντως η σειρά «Μαθαίνω Ελληνικά» των εκδόσεων του ΕΔΙΑΜΜΕ. Ωστόσο, στο φροντιστήριο ελληνικής γλώσσας στη Σβίρινα της Κορυτσάς χρησιμοποιείται η σειρά «Μαθαίνω Ελληνικά» από τις εκδόσεις Αιγαίο με συγγραφέα τον Κώστα Γιάννη, που διδάσκει στο εν λόγω φροντιστήριο. Στα πανεπιστημιακά τμήματα ελληνικών σπουδών που λειτουργούν στα πανεπιστήμια των Τιράνων και του Αργυροκάστρου καταγράφεται απουσία πανεπιστημιακών συγγραμμάτων για διδάσκοντες και φοιτητές. Το αναγκαίο εκπαιδευτικό υλικό προμηθεύεται είτε από το εμπόριο, είτε γίνεται χρήση φωτοτυπιών.

Λέξεις, φράσεις-κλειδιά: σχολικά εγχειρίδια, Αλβανία, ελληνόγλωσση, εκπαίδευση

Αξιοποίηση των γλωσσικών εγχειριδίων του Δημοτικού για τη διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας

Τσιρπινίδου Θεοδώρα

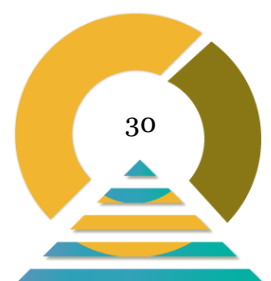
Φιλολόγος, Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Γλωσσολογίας

Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο

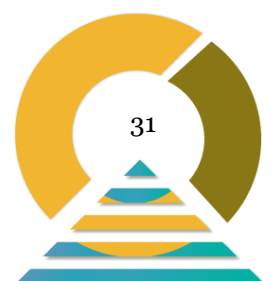
theodora.tsirpinidou@gmail.com

Σκοπός της εισήγησης αυτής είναι η παρουσίαση της έρευνας αναφορικά με τη δυνατότητα αξιοποίησης των γλωσσικών εγχειριδίων του Δημοτικού ώστε να αποτελέσουν κατάλληλο υλικό για τη διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας στα πλαίσια μιας μικτής γλωσσικής τάξης. Αρχικά αναφέρονται οι λόγοι που οδήγησαν στη δημιουργία μικτών τάξεων. Εν συνεχεία παρατίθενται τα είδη διγλωσσίας που συναντώνται στα σχολεία και υπογραμμίζονται οι δυσκολίες που αντιμετωπίζουν τόσο οι διγλωσσοί μαθητές όσο και οι εκπαιδευτικοί, αλλά και τα οφέλη από την ένταξη των διγλωσσών μαθητών στις μικτές τάξεις. Έπειτα περιγράφεται η μεθοδολογία πάνω στην οποία στηρίχθηκε η διεξαγωγή της έρευνας. Ακολουθεί η παρουσίαση του περιεχομένου των γλωσσικών εγχειριδίων της Γ' τάξης δημοτικού αναφορικά με τα είδη των δραστηριοτήτων εκμάθησης λεξιλογίου και γραμματικής, σε μια προσπάθεια να ενταχθούν στα αντίστοιχα επίπεδα γλωσσομάθειας. Προς την ίδια κατεύθυνση προσδιορίζεται το επίπεδο γλωσσομάθειας των γραμματικών φαινομένων που περιέχουν τα συγκεκριμένα βιβλία, καθώς και της παραγωγής προφορικού λόγου, της κατανόησης και της παραγωγής γραπτού λόγου. Την παραπάνω έρευνα συμπληρώνει η εξέταση δείγματος εκπαιδευτικών, όπου μελετώνται οι απόψεις τους αναφορικά με τη δυνατότητα αυτούσιας αξιοποίησης των σχολικών εγχειριδίων για τη διδασκαλία της δεύτερης γλώσσας. Η εισήγηση ολοκληρώνεται με την παρουσίαση διδακτικών προτάσεων ορισμένων κεφαλαίων των βιβλίων οι οποίες ακολουθούν τις σύγχρονες γλωσσολογικές προσεγγίσεις, που συνδυάζουν τη διαδραστικότητα με τη χρήση νέων τεχνολογιών, και απευθύνονται τόσο στους διγλωσσούς όσο και στους γηγενείς μαθητές. Τέλος, παρατίθενται τα συμπεράσματα που προκύπτουν σχετικά με τη δυνατότητα ή μη αυτούσιας αξιοποίησης των σχολικών εγχειριδίων για τη διδασκαλία της δεύτερης γλώσσας.

Λέξεις, φράσεις-κλειδιά: διγλωσσία, σχολικά εγχειρίδια, μικτές τάξεις

Αξιοποίηση των ψηφιακών μέσων για τη διδασκαλία της ελληνικής ως Γ2/ΞΓ

Η αξιοποίηση των video games στη διαπολιτισμική εκπαίδευση και την εκπαίδευση χωρίς αποκλεισμούς

Καλέμης Κωνσταντίνος

D.Ed, MAeDMAM.Ed, M.Sc.

Επιμορφωτής στο Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης
Διαπολιτισμικός Επιμορφωτής στο Συμβούλιο της Ευρώπης
Διδάσκων στο Ανοικτό Πανεπιστήμιο Ιταλίας

kkalemis@primedu.uoa.gr

Καλλίνη Κωνσταντίνα

M. Ed, Νηπιαγωγός Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης και Συμπερίληψης προσφύγων μαθητών

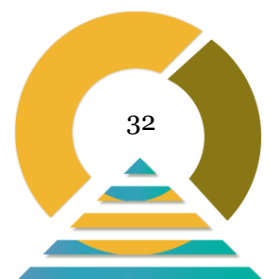
kkallini@ppp.uoa.gr

Το παιχνίδι, ατομικό ή ομαδικό, με αντικείμενα ή και με κανόνες, αποτελεί την κύρια μορφή δραστηριότητας των παιδιών, μία δραστηριότητα η οποία δεν είναι μόνο αυθόρμητη και ευχάριστη, αλλά διαμορφώνει καθοριστικά τη νοητική, συναισθηματική και κοινωνική ανάπτυξη των παιδιών. Το παιχνίδι σαν δραστηριότητα είτε ατομική είτε ομαδική αποτελεί ένα βασικό γνώρισμα της παιδικής ηλικίας.

Ο σημαντικός ρόλος του παιχνιδιού στην ανάπτυξη των παιδιών προκύπτει από μία σειρά χαρακτηριστικών, τα οποία διακρίνουν το παιχνίδι από όλες τις άλλες μορφές της ανθρώπινης δραστηριότητας. Το παιχνίδι είναι μία δραστηριότητα η οποία έχει ως αφετηρία της την πρωτοβουλία, μία δραστηριότητα αυτο-ρυθμιζόμενη με εγγενή κίνητρα και χωρίς υποχρεωτικά σαφείς στόχους. Τα παιδιά εμπλέκονται δραστήρια στο παιχνίδι από εσωτερική επιθυμία και προσωπικό ενδιαφέρον, δημιουργούν και ελέγχουν τις καταστάσεις του παιχνιδιού τους, οι οποίες στην πλειονότητα των περιπτώσεων τους έχει μία συμβολική διάσταση, μία δράση δηλαδή υποκριτική σε ένα φανταστικό πεδίο, το οποίο συνήθως περιλαμβάνει ρόλους, κανόνες και χειρισμούς αντικειμένων.

Μέσα από αυτή την εμπλοκή, η οποία είναι ταυτόχρονα νοητική, συναισθηματική και κοινωνική, τα παιδιά οικοδομούν τις βάσεις της αφηρημένης σκέψης και του αναστοχασμού, αναπτύσσουν δεξιότητες επικοινωνίας, ασκούνται στον έλεγχο των συναισθηματικών τους εκδηλώσεων και διερευνώντας ιδιοποιούνται ρόλους και κανόνες της κοινωνίας των ενηλίκων.

Λέξεις, φράσεις-κλειδιά: video games, αξιολόγηση, γλωσσικός εγγραμματισμός

Η μετάβαση από τη συμβατική τάξη στην ηλεκτρονική τάξη μέσω παραδειγματος της διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας ως δεύτερης/ξένης γλώσσας

Καραγιάννη Πηνελόπη

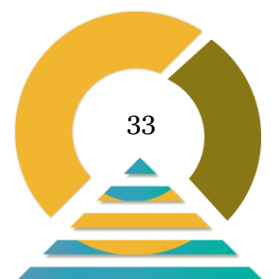
Φιλολόγος

Γυμνάσιο-Λύκειο Λουμπουμπάσι- Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό

p_karagianni@yahoo.gr

Η εκπαιδευτική δραστηριότητα αλλάζει μορφή και λειτουργία εξαιτίας της ραγδαίας ανάπτυξης του διαδικτύου, των επιμέρους εφαρμογών αλλά και της πληθώρας νέων τεχνολογιών της Πληροφορίας και Επικοινωνίας. Επίσης, επηρεάζεται από κοινωνικές και οικονομικές εξελίξεις όπως αυτές που συμβαίνουν λόγω της πανδημίας του κορονοϊού. Σιγά σιγά στο λεξιλόγιο της σύγχρονης εκπαίδευσης εισάγονται όροι όπως εξ αποστάσεως εκπαίδευση (εξΑΕ), ψηφιακή μάθηση (e-learning), μάθηση υποβοηθούμενη από υπολογιστή (computer assisted learning), μάθηση μέσω διαδικτύου (online learning), διαδικτυακή εκπαίδευση (online education). Δημιουργούνται πλέον ψηφιακές αίθουσες διδασκαλίας (e-class). Σύμφωνα με έρευνες πολλοί εκπαιδευτικοί που διδάσκουν την ελληνική γλώσσα ως δεύτερη/ξένη την περίοδο της πανδημίας αξιοποίησαν τις δυνατότητες της εξ αποστάσεως διδασκαλίας. Κυρίως αυτοί που γνώριζαν τη χρήση των Τεχνολογιών Πληροφόρησης και Τεχνολογίας συνέβαλαν ιδιαίτερα ώστε οι εκπαιδευόμενοι να συνεχίσουν τα μαθήματά τους. Μάλιστα, έρευνες δείχνουν πως οικογένειες του εξωτερικού ψάχνουν να βρουν τρόπους εξΑ διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας για τα παιδιά τους. Όμως εξ αποστάσεως διδασκαλία δεν σημαίνει απλώς μεταφορά της συμβατικής τάξης σε ένα ηλεκτρονικό περιβάλλον. Στην εισήγηση θα επιχειρηθεί η προσέγγιση του όρου της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και ειδικότερα διδασκαλίας. Επίσης, μέσω και της αναφοράς των μορφών της εξ αποστάσεως διδασκαλίας, δηλαδή την σύγχρονη, η οποία παραπέμπει στη συμβατική μορφή διδασκαλίας, και την ασύγχρονη, η οποία προτιμάται από τους εκπαιδευόμενους για λόγους ευελιξίας, θα τεθεί το θεωρητικό πλαίσιο ώστε να γίνουν κατανοητές οι διαφορές της εξ αποστάσεως διδασκαλίας με τη συμβατική διδασκαλία μέσω παραδειγμάτων της διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας ως δεύτερης/ ξένης γλώσσας.

Λέξεις, φράσεις-κλειδιά: εξ αποστάσεως διδασκαλία, διδασκαλία ελληνικής γλώσσας ως ξένης/δεύτερης γλώσσας, συμβατική τάξη, ηλεκτρονική τάξη, online μάθημα

2+ αυθεντικές διδακτικές προτάσεις με web 2.0 εργαλεία

Καραγιάννη Χριστίνα

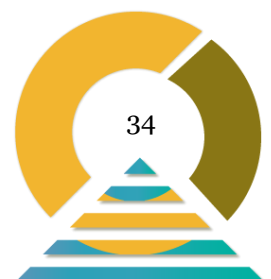
Διευθύντρια σχολικής μονάδας, Κάτοχος μεταπτυχιακού διπλώματος ειδίκευσης
Μεταπτυχιακή φοιτήτρια
Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας
kriskaragianni@gmail.com

Κικίδου Μαρία

Εκπαιδευτικός, Κάτοχος μεταπτυχιακού διπλώματος ειδίκευσης
Μεταπτυχιακή φοιτήτρια
Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας
mkikidou@yahoo.gr

Στόχος της συγκεκριμένης εργασίας είναι να παρουσιαστούν αυθεντικές διδακτικές προτάσεις, όπου αξιοποιούνται web 2.0 εργαλεία. Η αυθεντικότητα, ως συνθήκη που συνδέει το σχολείο με την πραγματική ζωή των μαθητών/τριών, μπορεί να χαρακτηριστεί ως το κλειδί για την αυθεντική μάθηση, ειδικά σε περιβάλλοντα όπου η κοινωνικοπολιτισμική ετερότητα αποτελεί πραγματικότητα. Οι 2+ διδακτικές προτάσεις επιχειρούν να προσεγγίσουν τη διδακτική της γλώσσας, ως μία απαιτητική διαδικασία που υλοποιείται πιο αποτελεσματικά, όταν ενσωματώνει στοιχεία της πραγματικής εμπειρίας των μαθητών/τριών μέσα σε ένα αυθεντικό επικοινωνιακό πλαίσιο. Συγκεκριμένα, συνιστούν διδακτικές προσεγγίσεις που επιχειρούν να υπερβούν τα όρια της παραδοσιακής διδασκαλίας, δημιουργώντας όλες τις προϋποθέσεις για αυθεντική διδασκαλία και χρησιμοποιώντας ταυτόχρονα τις νέες τεχνολογίες και τα web 2.0 εργαλεία.

Λέξεις, φράσεις-κλειδιά: αυθεντικότητα, αυθεντική μάθηση, διδασκαλία της γλώσσας, web 2.0 εργαλεία, διδακτική πρόταση

Εφαρμογή εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων σε παιγνιώδη και ψηφιακά περιβάλλοντα στο πλαίσιο της παιδαγωγικής των πολυγραμματισμών

Κοροσίδου Ελένη

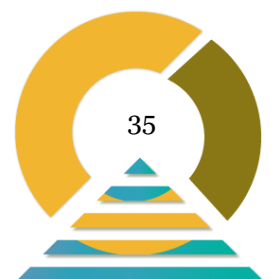
Διδάσκουσα, Μεταδιδακτορική Ερευνήτρια
Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας

ekorosidou@uowm.gr

Στον 21^ο αιώνα η έννοια του γραμματισμού αποκτά ιδιαίτερη σημασία, καθώς δεν αναφέρεται μόνο στην ικανότητα του ατόμου να επικοινωνεί χρησιμοποιώντας τον γραπτό και προφορικό λόγο στο «στενό» παραδοσιακό πλαίσιο, αλλά είναι ευρύτερη.

Αναλυτικότερα, οι πηγές πληροφόρησης είναι ποικίλες, οι σημειωτικοί πόροι των πολυτροπικών κειμένων ιδιαίτερα δυναμικοί, ενώ η επικοινωνία τόσο λεκτική, όσο και εξωλεκτική. Επιπλέον, τα παιδιά της πρώιμης παιδικής ηλικίας, τα οποία μεγαλώνουν σε μια κοινωνία που τα ψηφιακά μέσα έχουν κυρίαρχη θέση, εκδηλώνουν μια σειρά από στρατηγικές μάθησης και μορφές συμπεριφοράς πολύ πριν διδαχθούν συμβατικά να διαβάζουν και να γράφουν (Kendeou και συν., 2009· Reese και συν., 2010). Συνεπώς, δημιουργείται η ανάγκη για ενσωμάτωση των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διαδικασία, περνώντας από την παιδαγωγική του γραμματισμού σε αυτή των πολυγραμματισμών. Η σημαντικότητα των πολυγραμματισμών στην εκπαίδευση συνδέεται με την κριτική ανάγνωση των πληροφοριών ενός κειμένου (Wolfenbarger & Sipe, 2007). Υπό αυτό το πρίσμα, τα παιδιά μαθαίνουν να χρησιμοποιούν εικόνες, γραφικά και διαδραστικούς τρόπους επικοινωνίας στο μαθησιακό περιβάλλον (Hassett, 2006), ώστε να υπάρχει μια σύνδεση μεταξύ του χώρου της τάξης και του κόσμου μέσα στον οποίο μεγαλώνουν. Στην παρούσα εργασία επιχειρείται η ανάδειξη της παιδαγωγικής των πολυγραμματισμών για την εφαρμογή εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων σε παιγνιώδη και ψηφιακά περιβάλλοντα. Πρωταρχικός στόχος είναι η παρουσίαση δραστηριοτήτων που παρέχουν στους μαθητές μικρής ηλικίας ευκαιρίες να καλλιεργήσουν την επικοινωνιακή τους ικανότητα, ψηφιακές δεξιότητες, καθώς και αξίες, στάσεις και δεξιότητες διαπολιτισμικής επικοινωνίας μέσω δραστηριοτήτων που ενθαρρύνουν την ενεργό συμμετοχή τους σε δια/ πολυπολιτισμικά περιβάλλοντα.

Λέξεις, φράσεις-κλειδιά: πολυγραμματισμοί, γλωσσική εκμάθηση, ενσωμάτωση ΤΠΕ, δεξιότητες διαπολιτισμικής επικοινωνίας, ψηφιακές δεξιότητες των πολυγραμματισμών

Αξιοποίηση των ψηφιακών μέσων στην προσχολική τάξη για τη διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας

Λιάκου Ειρήνη

Νηπιαγωγός (ΠΕ60)

ΜΔΕ «Παιδαγωγικό Παιχνίδι και Παιδαγωγικό Υλικό στην Πρώτη Σχολική Ηλικία»

ΜΔΕ «Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης»

Συντονιστικό Γραφείο Εκπαίδευσης Βερολίνου

Ελληνογερμανικό Νηπιαγωγείο Αννόβερου «Ο Μέγας Βασίλειος»

eiliakou@sch.gr

Μέσα σ' ένα πλαίσιο συνεχών μεταβολών και καινοτομιών στον τομέα της τεχνολογίας, αλλά και των υπαρχουσών πανδημικών συνθηκών, η ένταξη των Νέων Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ) στην εκπαιδευτική διαδικασία αποτελεί επιτακτική ανάγκη και εκπαιδευτική προτεραιότητα. Ο σύγχρονος εκπαιδευτικός όλων των ειδικοτήτων καλείται να αξιοποιήσει παιδαγωγικά τις ΤΠΕ και να τις ενσωματώσει αποτελεσματικά στην καθημερινή του πρακτική. Η παρούσα εργασία έχει ως στόχο να παρουσιάσει ενδεικτικά τέσσερις εκπαιδευτικές προτάσεις, οι οποίες αντλήθηκαν από σχετικά διδακτικά σενάρια, σχετικά με την αξιοποίηση των ψηφιακών μέσων και εφαρμογών στη διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας σε δίγλωσσους μαθητές προσχολικής ηλικίας. Η εργασία επιχειρεί σε μια μικρή κλίμακα να καταδείξει την προστιθέμενη αξία των ΤΠΕ στην κατανόηση και παραγωγή προφορικού λόγου και τα γενικότερα παιδαγωγικά οφέλη της συγκεκριμένης εκπαιδευτικής στρατηγικής στη διδασκαλία της ελληνικής ως γλώσσα πολιτισμικής κληρονομιάς.

Πιο συγκεκριμένα, παρουσιάζονται δραστηριότητες, που σχεδιάστηκαν και υλοποιήθηκαν με τη βοήθεια α) της εφαρμογής βίντεο You Tube, β) του προγράμματος γραφικής απεικόνισης της γης, Google Earth, γ) του εργαλείου εμπλουτισμού εικόνων και δημιουργίας διαδραστικής υπερμεσικής αφίσας, Thing link και δ) της «έξυπνης μέλισσας», του προγραμματιζόμενου ρομπότ δαπέδου, Bee Bot.

Η ανατροφοδότηση που έλαβε η γράφουσα εκπαιδευτικός από τα ίδια τα νήπια καταδεικνύει ότι η αξιοποίηση των παραπάνω ψηφιακών μέσων διεγείρει το ενδιαφέρον των μικρών παιδιών και αύξησε την ενεργό συμμετοχή τους στη μαθησιακή διαδικασία. Επέδρασε θετικά στη μεταξύ τους συνεργασία και συνέβαλε σημαντικά στην κατανόηση και παραγωγή προφορικού λόγου στην ελληνική γλώσσα, καθώς και στην καλλιέργεια πολλαπλών γραμματισμών.

Λέξεις, φράσεις-κλειδιά: ψηφιακά μέσα, προσχολική τάξη, διδασκαλία της ελληνικής ως Γ2

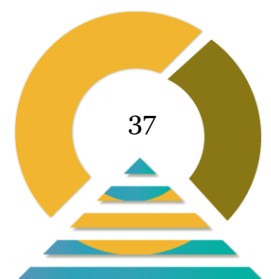
**Σχεδιασμός και ανάπτυξη ενός ψηφιακού εκπαιδευτικού περιβάλλοντος για τη διδασκαλία/εκμάθηση της Ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας σε μαθητές με Μαθησιακές Δυσκολίες:
Μία εφαρμογή μικρής κλίμακος.**

Ρακοπούλου Βασιλική

Ειδική Παιδαγωγός
Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο
basilikirakopoulou@gmail.com

Η παρούσα μελέτη ασχολείται με το θέμα της εκμάθησης της Ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας στα παιδιά προσφύγων και μεταναστών με Μαθησιακές Δυσκολίες με τη χρήση ενός ψηφιακού εκπαιδευτικού περιβάλλοντος στο διαδίκτυο. Η σπουδαιότητα της διδασκαλίας των ελληνικών στα ελληνικά σχολεία στα παιδιά μετανάστες ως δεύτερη γλώσσα είναι υψίστης σημασίας και έχει θέσει το Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών σε διαμορφώσεις. Η χρησιμότητα των ψηφιακών εργαλείων στην διδασκαλία των ελληνικών στους πρόσφυγες/μετανάστες μαθητές με Μαθησιακές Δυσκολίες τονίζεται ιδιαίτερα καθώς οι ΤΠΕ έχουν ενταχθεί στην εκπαιδευτική διαδικασία και στα ελληνικά σχολεία. Για το σκοπό αυτό, η ερευνήτρια δημιούργησε ένα ανοιχτό περιβάλλον ψηφιακής εκμάθησης με τίτλο «It's all...Greek to me», στο πλαίσιο του οποίου οι δέκα μαθητές που συμμετείχαν στην έρευνα και οι δασκάλες τους στην τάξη κατέγραψαν τις απόψεις τους σχετικά με τη χρήση ψηφιακού υλικού. Η μέθοδος της ποιοτικής έρευνας χρησιμοποιήθηκε και τα δεδομένα συλλέχθηκαν με διάφορα εργαλεία όπως η καταγραφή των ημερολογίων της ερευνήτριας, οι συνεντεύξεις των εκπαιδευτικών και μαθητών, οι φόρμες αξιολόγησης των μαθητών και τα δεδομένα που προέκυψαν από τη χρήση του ψηφιακού εκπαιδευτικού περιβάλλοντος. Η συμμετοχή των συμμετεχόντων στο πρόγραμμα αυτό αποσκοπεί στην ομαλή ένταξή τους στην κοινότητα της δεύτερης / ξένης γλώσσας.

Λέξεις, φράσεις-κλειδιά: Μετανάστες, Διδασκαλία/Εκμάθηση της Ελληνικής, Δεύτερη/ Ξένη Γλώσσα, Μαθησιακές Δυσκολίες, Web 2 εργαλεία

Παιδαγωγική αξιοποίηση των ψηφιακών μέσων στη διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας: Από τη θεωρία στην πράξη.

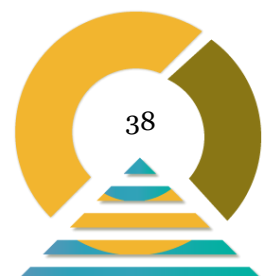
Χανιωτάκη Σοφία

Υποψήφια Διδάκτωρ, Πανεπιστήμιο Complutense της Μαδρίτης

schaniotaki@gmail.com

Η συνεχώς μεταβαλλόμενη κοινωνική και πολιτισμική κατάσταση αποτελεί έναν από τους παράγοντες που συμβάλλουν στην εισαγωγή σημαντικών αλλαγών στην εκπαίδευση (Kodrle & Savchenko, 2021). Η γλώσσα αποτελεί ένα μέσο επικοινωνίας και καθώς οι τρόποι με τους οποίους επικοινωνούμε έχουν επηρεαστεί από το περιβάλλον στο οποίο διαβιούμε, η διδασκαλία των γλωσσών οφείλει να ανταποκρίνεται στις ανάγκες των σύγχρονων κοινωνιών και να προσαρμόζεται στους σύγχρονους τρόπους επικοινωνίας και μάθησης. Η τρέχουσα κοινωνική κατάσταση λόγω της πανδημίας του κορονοϊού έχει θέσει σημαντικές προκλήσεις για τους εκπαιδευτικούς, οι οποίοι καλούνται να οργανώνουν μαθήματα εξ αποστάσεως με βάση τις ψηφιακές τεχνολογίες, διατηρώντας τα κίνητρα και το ενδιαφέρον των μαθητών τους. Η παρούσα εργασία πραγματεύεται τα πλεονεκτήματα αλλά και τις προκλήσεις ως προς την αξιοποίηση των ψηφιακών μέσων στη διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας, παρέχοντας παραδείγματα για τη χρήση της τεχνολογίας τόσο στη διδασκαλία διά ζώσης, όσο και στη διδασκαλία εξ αποστάσεως.

Λέξεις, φράσεις-κλειδιά: αξιοποίηση ψηφιακών μέσων, ψηφιακή τεχνολογία, νέες τεχνολογίες στην εκπαίδευση, διδασκαλία εξ αποστάσεως

Μαθαίνω-δημιουργώ-παίζω στα ελληνικά με το Scratch

Ψαρίδου Βασιλική

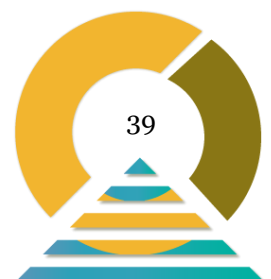
Εκπαιδευτικός ΠΕ 70
Μειονοτικό Σχολείο Δοκού Ν. Ροδόπης
psaridou@gmail.com

Το σύγχρονο σχολείο, ως σταυροδρόμι των πολιτισμών και τόπος διαπολιτισμικής συνάντησης, καλείται να αξιοποιήσει τη συνύπαρξη των πολιτισμών προς όφελος της κοινωνίας και του ατόμου (Μπερερής κ.α., 2006). Η σύγχρονη τεχνολογία μπορεί να συμβάλει στη επίτευξη του παραπάνω στόχου. Δυστυχώς, οι ΤΠΕ δεν είναι ενταγμένες στο Αναλυτικό Πρόγραμμα των Δημοτικών Μειονοτικών Σχολείων ως ξεχωριστό μάθημα. Ελαφίεται επομένως μόνο στην θέληση, στις ικανότητες και στην αποφασιστικότητα του κάθε εκπαιδευτικού (τόσο του ελληνόγλωσσου όσο και του μειονοτικού προγράμματος) να τις εντάξει στην καθημερινή του διδασκαλία.

Το Scratch είναι μια διερμηνευόμενη δυναμική οπτική γλώσσα προγραμματισμού βασισμένη και υλοποιημένη σε Squeak. Όντας δυναμική, επιτρέπει σε αλλαγές του κώδικα ακόμη και κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης των προγραμμάτων. Έχει ως στόχο τη διδασκαλία εννοιών προγραμματισμού σε παιδιά και εφήβους και να τους επιτρέψει να δημιουργήσουν παιχνίδια με βίντεο και μουσική. Η ικανότητα να μάθει να προγραμματίζει ένας μαθητής είναι ένα σημαντικό κομμάτι της ικανότητας ανάγνωσης και γραφής στη σημερινή κοινωνία. Η εκμάθηση προγραμματισμού στο Scratch μαθαίνει στους χρήστες σημαντικές στρατηγικές για να λύνουν προβλήματα, να σχεδιάζουν έργα και να επικοινωνούν.

Με την παρούσα εισήγηση θα δοθούν παραδείγματα χρήσης και δημιουργικής συνεργασίας μαθητών και εκπαιδευτικού του προγράμματος Scratch σε τάξη, όπου η ελληνική γλώσσα διδάσκεται ως δεύτερη.

Λέξεις-φράσεις κλειδιά: Μειονοτικό σχολείο, Scratch, ελληνικά ως δεύτερη γλώσσα

Η διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης ξένης γλώσσας σε ενήλικες στην Covid19 εποχή. Η περίπτωση των VHS στην Αυστρία

Δρ. Φωτοπούλου Βασιλική

Διδάσκουσα, VHS Βιέννης

vfotopoulou@gmail.com

Η παρούσα εργασία εστιάζει στη διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης/ ξένης γλώσσας μέσω της αξιοποίησης των νέων τεχνολογιών. Καταγράφονται και παρουσιάζονται οι εμπειρίες και οι πρακτικές και πώς αυτές λειτούργησαν και εφαρμόστηκαν στις πρωτόγνωρες συνθήκες που δημιουργήθηκαν στην εποχή της πανδημίας του COVID19. Πρόκειται για μία μελέτη περίπτωσης της διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας σε τμήματα ενηλίκων σε δομές εκπαίδευσης (Λαϊκά Πανεπιστήμια, Volkshochschule, VHS) στη Βιέννη της Αυστρίας.

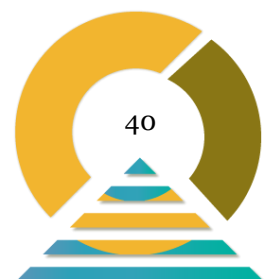
Διαπιστώνεται ότι η αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρουν οι νέες τεχνολογίες αποτέλεσε το εφαλτήριο μιας πολύπλευρης και ουσιαστικότερης επεξεργασίας των τεσσάρων σημείων/δεξιοτήτων που συνιστούν την εκμάθηση μιας ξένης γλώσσας:

1. παραγωγή γραπτού λόγου, 2. παραγωγή προφορικού λόγου, 3. κατανόηση γραπτού λόγου και 4. κατανόηση προφορικού λόγου.

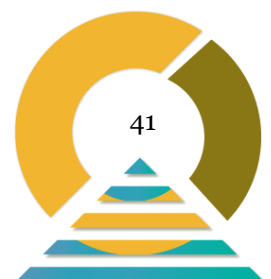
Οι συμμετέχοντες μπορούν σε ατομικό επίπεδο να ανατρέχουν, όποτε επιθυμούν, στο οπτικοακουστικό υλικό του μαθήματος και να το προσαρμόζουν στις δικές τους απαιτήσεις, γεγονός που ενθαρρύνει την αυτονομία και την αυτενέργειά τους και κατ' επέκταση συμβάλει σε αποτελεσματικότερη και αποδοτικότερη μάθηση. Στο συλλογικό, επίσης, επίπεδο τάξης η απουσία της δια ζώσης αλληλεπίδρασης αναπληρώνεται μέσα από τη συμμετοχική διαδικασία με ποικίλο οπτικοακουστικό υλικό προσαρμοσμένο στις εκάστοτε μαθησιακές απαιτήσεις και γλωσσικό επίπεδο της ηλεκτρονικής τάξης, δημιουργώντας ένα ευχάριστο κλίμα και ενισχύοντας την έννοια της ομάδας και της συμμετοχής, στην περίοδο της φυσικής απομόνωσης (lockdown). Επισημαίνονται όμως και αδυναμίες, όπως για παράδειγμα οι δυσκολίες κατανόησης στην ακριβή προφορά ή στη διάκριση μεταξύ προφοράς γραμμάτων/συλλαβών.

Κλείνοντας, προκύπτει ότι η αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών στη διδασκαλία των ελληνικών προσέφερε μια νέα, διαφορετική διδακτική προσέγγιση με ιδιαίτερα πλεονεκτήματα ως προς το μαθησιακό αποτέλεσμα. Απόρροια τούτου είναι το γεγονός ότι παρά την άρση των περιοριστικών μέτρων, μεγάλος αριθμός μαθημάτων συνεχίζει και παρέχεται αποκλειστικά με ψηφιακό τρόπο και τα μαθήματα αυτά είναι ιδιαίτερα δημοφιλή.

Λέξεις, φράσεις-κλειδιά: ελληνικά ως δεύτερη/ξένη γλώσσα, διαδικτυακά μαθήματα, VHS Βιέννη

Καλλιέργεια και ανάπτυξη των διαπολιτισμικών δεξιοτήτων

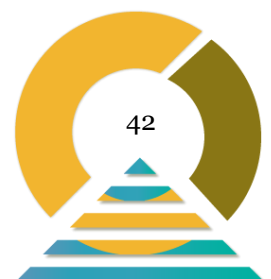
Αναπτύσσοντας τις δεξιότητες επικοινωνίας και διαπολιτισμικής επικοινωνίας των μαθητών στο πλαίσιο της διδασκαλίας της Ελληνικής ως Γ2/ΞΓ

Γαλαντόμου Μαρία

Εκπαιδευτικός της Ελληνικής ως Γ2/ ΞΓ
 Μεταπτυχιακό Δίπλωμα στην Εκπαίδευση & τα Ανθρώπινα Δικαιώματα (UCL)
 Τελειόφοιτη Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια στη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας
 Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας
galantomou@hotmail.com

Οι μαθητές, που μαθαίνουν την ελληνική ως Γ2/ΞΓ δε χρειάζονται μόνο τη γνώση της γραμματικής της γλώσσας – στόχου, αλλά και την ικανότητα να χρησιμοποιούν τη γλώσσα με τρόπο κοινωνικά και πολιτισμικά σωστό, καθώς η γλώσσα έχει την έννοια του γλωσσικού συστήματος, αλλά και την έννοια της επικοινωνίας, υπακούοντας σε νόρμες συμπεριφοράς και κοινωνικές συμβάσεις. Η διδασκαλία της γλώσσας βασίζεται πλέον στην ενσωμάτωση του πολιτισμού – διαπολιτισμού και στην αρχή του ‘πώς να πω κάτι, τι να πω, σε ποιον να το πω, πότε και πού’ κι όχι στη νόρμα του φυσικού ομιλητή, ενώ ο μαθητής ως διαπολιτισμικός ομιλητής αποκτά επίγνωση του πώς να χρησιμοποιεί τη γλώσσα κατάλληλα και αποτελεσματικά, είτε λεκτικά και εξωγλωσσικά είτε διαγλωσσικά και διαμεσολαβητικά, σε αντίστοιχα δια/πολιτισμικά πλαίσια και συγκείμενα. Η εκμάθηση του πολιτισμού είναι η πέμπτη δεξιότητα, που θα πρέπει να αναπτύξει ο μαθητής στην ελληνική γλώσσα μαζί με τις τέσσερις προσληπτικές και παραγωγικές δεξιότητες του προφορικού και γραπτού λόγου, ώστε να καταστεί ικανός να αντιλαμβάνεται τις διαφορετικές πολιτισμικές οπτικές και τα διαφορετικά πρότυπα επικοινωνίας. Ένα περιβάλλον διδασκαλίας της ελληνικής ως Γ2/ΞΓ, όπου καλλιεργείται παράλληλα η γλωσσική, η επικοινωνιακή και η διαπολιτισμική ικανότητα μπορεί να συμβάλλει στο να αποκτήσουν επίγνωση οι μαθητές του πώς αλληλοσχετίζονται η ελληνική γλώσσα και ο ελληνικός πολιτισμός και πώς συνυπάρχουν και λειτουργούν στο διαφορετικό πολιτισμικό περιβάλλον, που διαβιούν. Στόχος λοιπόν αυτής της εργασίας είναι να παρουσιαστούν δραστηριότητες και τεχνικές, οι οποίες καλλιεργούν ένα μαθησιακό περιβάλλον πολυαισθητηριακό, διαδραστικό, διερευνητικό, συνεργατικό και πολυτροπικό με πολυπολιτισμικά ερεθίσματα.

Λέξεις, φράσεις-κλειδιά: δεξιότητες επικοινωνίας και διαπολιτισμικής επικοινωνίας, διαπολιτισμικός ομιλητής – μαθητής, πολιτισμός - διαπολιτισμός

Διαπολιτισμική Ικανότητα και Επικοινωνία: Ένα διδακτικό πλαίσιο ενίσχυσης Στρατηγικών διαπολιτισμικής επικοινωνίας σε ανεστραμμένη τάξη

Κωφού Ιφιγένεια

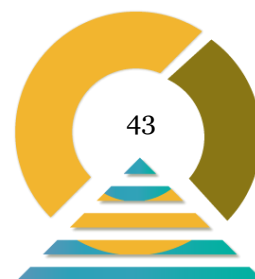
Διδάκτωρ Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας
Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο
ikofou@gmail.com

Γρίβα Ελένη

Καθηγήτρια Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας
Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας
egriva@uowm.gr

Η ανάπτυξη της διαπολιτισμικής ικανότητας των μαθητών και η καλλιέργεια των στρατηγικών διαπολιτισμικής επικοινωνίας θεωρούνται σημαντικές μεταβλητές της σύγχρονης εκπαιδευτικής πραγματικότητας επειδή συμβάλλουν στη δημιουργία ενεργών πολιτών του 21^{ου} αιώνα. Λαμβάνοντας, λοιπόν, υπόψη τη σημασία της επικοινωνιακής και διαπολιτισμικής ικανότητας και με βάση προγενέστερα πλαίσια και μοντέλα διδασκαλίας στρατηγικών γλωσσικής εκμάθησης και επικοινωνίας (Chamot & Robbins, 2005· Grenfell & Harris, 1999· Rubin et al., 2006), προτείνεται ένα πλαίσιο καλλιέργειας των στρατηγικών διαπολιτισμικής επικοινωνίας με στόχο την ανάπτυξη της διαπολιτισμικής ‘επίγνωσης’ και ‘επιδεξιότητας’ (Fritz et al., 2002). Το προτεινόμενο πλαίσιο έχει βασικό προσανατολισμό την καλλιέργεια και ενίσχυση στρατηγικών μέσα από έμμεση ή άμεση διδασκαλία σε ένα πολυτροπικό και πολυμεσικό εκπαιδευτικό περιβάλλον, αξιοποιώντας την ανεστραμμένη τάξη (Reidsema, Hadgraft & Kavanagh, 2017) και στα πέντε βασικά στάδια, μέσα από τα οποία υλοποιείται: α) προετοιμασία στην ανεστραμμένη τάξη: στόχος αυτού του σταδίου είναι η καταγραφή και η ενεργοποίηση της προγενέστερης εμπειρίας των μαθητών με τις στρατηγικές και του πολιτισμικού τους υπόβαθρου, για παράδειγμα μέσα από την αξιοποίηση blog στην e-class. β) Παρουσίαση/μοντελοποίηση των στρατηγικών, με στόχο την επίγνωση των στρατηγικών. Ο εκπαιδευτικός αναλαμβάνει βασικό ρόλο, και σε συνεργασία με κάποιον/κάποιους μαθητές μοντελοποιεί συγκεκριμένες στρατηγικές, γ) Συντονισμένη εξάσκηση: στο συγκεκριμένο στάδιο επιχειρείται η εξάσκηση των στρατηγικών που έχουν ήδη μοντελοποιηθεί σε συγκεκριμένες δραστηριότητες, δ) Μεταφορά των στρατηγικών σε νέο πλαίσιο: Οι μαθητές εφαρμόζουν αυτό που έχουν ήδη μάθει σε νέες εργασίες ε) Αξιολόγηση μέσω εναλλακτικών μορφών αξιολόγησης, όπως το διαπολιτισμικό Portfolio, η παρατήρηση και οι λίστες ελέγχου που συμβάλλουν στην αποτύπωση των εμπειριών των μαθητών και στον αναστοχασμό τους, αλλά και μέσω ψηφιακών εργαλείων που αναρτώνται/διαμοιράζονται στην ανεστραμμένη τάξη (βλ. Γρίβα & Κωφού, 2019).

Λέξεις, φράσεις-κλειδιά: διαπολιτισμική επικοινωνιακή ικανότητα, ενίσχυση στρατηγικών, ανεστραμμένη τάξη, διδακτικό πλαίσιο

Οι Εκπαιδευτικοί Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης και η Διαπολιτισμική Προοπτική

Παντελίδου Ανδρονίκη

Εκπαιδευτικός ΠΕ70, 6ο Δημοτικό Σχολείο Κομοτηνής

pantelidouandroniki@gmail.com

Η σύγχρονη παγκοσμιοποιημένη εποχή, προάγει μία κοινωνική πραγματικότητα, χαρακτηριστικά γνωρίσματα της οποίας είναι η επικράτηση των υπερεθνικών συστημάτων, η οικονομική ενοποίηση, η ανάπτυξη της διεθνούς επικοινωνίας, ο τεχνολογικός καλπασμός, η αύξηση των οικονομικών ροών και η οικοδόμηση της Κοινωνίας της Γνώσης. Οι προαναφερόμενες αλλαγές έχουν οδηγήσει στον επαναπροσδιορισμό των παραδοσιακών όρων, με τους οποίους τα άτομα εντάσσουν τον εαυτό τους στο κοινωνικό σύνολο, όπως είναι οι έννοιες του πολίτη, της εθνικής ταυτότητας, της εθνικότητας κτλ. Παράλληλα, αλλαγές έχει υποστεί η κοινωνία, εκτός από οικονομικής, πολιτικής και πολιτισμικής άποψης και σε μία σειρά άλλων πτυχών και θεσμών της, μεταξύ των οποίων εντάσσεται και ο τομέας της εκπαίδευσης. Οι σύγχρονες επικοινωνιακές σχέσεις μεταξύ των λαών, η ραγδαία ανάπτυξη της κοινωνίας της πληροφορίας, η αλλαγή του τρόπου μάθησης, οι διαρκείς και αέναες πληθυσμιακές μετακινήσεις, ως συνέπεια των δύσκολων συνθηκών που βιώνουν τα άτομα στις χώρες τους, έχουν μετατρέψει και την Ελλάδα από το 1990, σε μία χώρα πολυπολιτισμική, όπως και αντιστοιχώς το σχολικό περιβάλλον.

Το στοιχείο της ετερότητας στο μαθητικό πληθυσμό μπορεί να αξιοποιηθεί αποτελεσματικότερα, μέσω της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης, η οποία βασιζόμενη στις αρχές της ισοτιμίας και της αλληλοαποδοχής της διαφορετικότητας, οδηγεί σε δίκαια και δημοκρατικά εκπαιδευτικά συστήματα και κατ' επέκταση σε δίκαιες κοινωνίες. Ωστόσο η αποτελεσματική εφαρμογή της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης, λαμβάνει χώρα όταν η εκπαιδευτική κοινότητα διαθέτει το κατάλληλο γνωστικό κεφάλαιο και τις απαραίτητες δεξιότητες για να την εφαρμόσει στην πράξη.

Σκοπός της παρούσας εισήγησης είναι να καταδείξει, εάν οι εκπαιδευτικοί πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης καλλιεργούν και αναπτύσσουν τις διαπολιτισμικές δεξιότητές τους, εάν και σε ποιο βαθμό τις αξιοποιούν στο πλαίσιο της διδασκαλίας τους και ποια εμπόδια συναντούν στην πράξη. Επιπροσθέτως διερευνώνται, οι απόψεις των εκπαιδευτικών για τον ρόλο που διαδραματίζει η πολιτεία σε ζητήματα διαπολιτισμικής εκπαίδευσης.

Λέξεις, δράσεις-κλειδιά: ετερότητα, παγκοσμιοποίηση, διαπολιτισμικές δεξιότητες, διαπολιτισμική εκπαίδευση

Η εφαρμογή των ιδεών και των διαλογικών πρακτικών της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης (Το παράδειγμα του Εθνικού Πανεπιστημίου Οδησού)

Nanouchka Podkovyroff - Ποντικοβυρώφ Νανούσκα

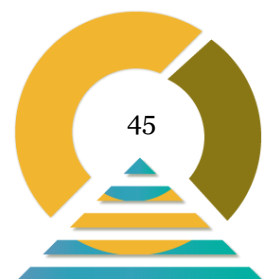
Υπεύθυνη του Κέντρου Νεοελληνικών Σπουδών, PhD,
Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Νεοελληνικών στο Κέντρο Νεοελληνικών Σπουδών, Εθνικό
Πανεπιστήμιο Οδησού και στο Παράρτημα Οδησού του Ελληνικού Ιδρύματος Πολιτισμού.
podkovyroff.nanouchka@gmail.com

Λαμβάνοντας υπόψη από τη μία πλευρά την νέα διάσταση στην οποία βρίσκεται η Ουκρανία από την ανεξαρτησία της, το 1991 και από την άλλη πλευρά τα δημογραφικά δεδομένα καθώς και τις νέες τάσεις της μετανάστευσης, η ουκρανική κοινωνία υποχρεούται να αναπτύξει μια νέα - διαπολιτισμική κοσμοθεωρία, με στόχο την ενσωμάτωση πολιτισμών και λαών με απώτερο σκοπό τον πνευματικό εμπλουτισμό, αλλά και την ανάπτυξη της πολιτισμικής ανοχής, της πολιτιστικής ειρηνικής συνύπαρξης και του σεβασμού της διαφορετικότητας.

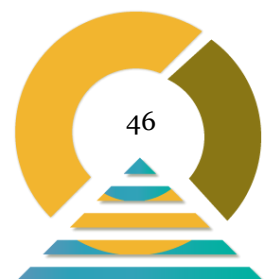
Επιπλέον με γνώμονα την στρατηγική μίας πολιτικής πορείας της Ουκρανίας, που την θέλει να εντάσσεται όλο και περισσότερο σε έναν κοινό ευρωπαϊκό ιστό, με την ένταξή της σε έναν κοινό ευρωπαϊκό επιστημονικό, εκπαιδευτικό και πολυπολιτισμικό χώρο, γίνεται κατανοητό ότι η Ουκρανία οφείλει ως κράτος να τηρήσει τις συμβάσεις, τα άρθρα και τις δηλώσεις του Συμβουλίου της Ευρώπης, τόσο σε θέματα πολιτικών αρχών και δεδομένων αλλά και σε θέματα εκπαιδευτικής πολιτικής που βασίζεται στις αρχές μιας διαπολιτισμικής προσέγγισης.

Με την παρούσα εισήγηση θέλουμε να αναδείξουμε την εφαρμογή των ιδεών και των διαλογικών πρακτικών της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης κατά τη διάρκεια της εφαρμογής της επαγγελματικής κατάρτισης των μελλοντικών εκπαιδευτικών ξένων γλωσσών και πιο συγκεκριμένα των φοιτητών της ελληνικής γλώσσας εξετάζοντας τόσο το πρότυπο μοντέλο εφαρμογής όσο και τις παράλληλες πολύπλευρες δραστηριότητες που στοχεύουν στην καλλιέργεια των διαπολιτισμικών δεξιοτήτων.

Λέξεις, φράσεις-κλειδιά: διαπολιτισμική εκπαίδευση, επαγγελματική κατάρτιση, διαλογική πρακτική, διαπολιτισμικές δεξιότητες

Προγράμματα Σπουδών και Διδακτικές Πρακτικές για την Ελληνική ως Γ2/ΞΓ

Το νέο Πρόγραμμα Σπουδών της Αρχιεπισκοπής Αμερικής για τη διδασκαλία της ελληνικής ως γλώσσας πολιτισμικής κληρονομιάς στις ΗΠΑ: Καινοτομίες, αρχές και χαρακτηριστικά

Γαβριηλίδου Ζωή

Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης
zoegab@otenet.gr

Μητσιάκη Μαρία

Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης
mmitsiak@helit.duth.gr

Κρομμύδα Αθηνά

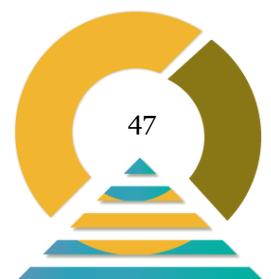
Ανώτατο Συμβούλιο Ελληνικής Παιδείας Αρχιεπισκοπής Αμερικής
athenakromidas@hotmail.com

Κουλαρμάνης Αναστάσιος

Γραφείο Ελληνικής Παιδείας Αρχιεπισκοπής Αμερικής
akoularmanis@goarch.org

Λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη ανάπτυξης επικαιροποιημένων Προγραμμάτων Σπουδών, κατάλληλων για τις ανάγκες των μαθητών μιας Γλώσσας Πολιτισμικής Κληρονομιάς (ΓΠΚ), αλλά και τις εκπαιδευτικές πολιτικές που ακολουθούνται σήμερα στις ΗΠΑ για τη διδασκαλία τέτοιων γλωσσών, στην ανακοίνωση αυτή παρουσιάζουμε το νέο Πρόγραμμα Σπουδών για τη διδασκαλία της ελληνικής ως ΓΠΚ σε κοινοτικά (απογευματινά) ή ημερήσια σχολεία στις ΗΠΑ, που δημιούργησε το Εργαστήριο Γλωσσολογίας ΣυνΜορφώση του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης, έπειτα από πρόσκληση του Γραφείου Εκπαίδευσης της Αρχιεπισκοπής Αμερικής. Το Πρόγραμμα συμμορφώνεται απόλυτα με τις προδιαγραφές των World Readiness Standards του American Council on the Teaching of Foreign Languages και περιλαμβάνει (α) ένα εισαγωγικό κείμενο, (β) τέσσερα διακριτά syllabi, ένα για το Νηπιαγωγείο (Kindergarten) που αντιστοιχεί στην τάξη Pre-K1, ένα για το επίπεδο των αρχαρίων (Novice) που αντιστοιχεί στις τάξεις K1, K2 και K3 και δύο για το μεσαίο επίπεδο (Intermediate): ένα για το επίπεδο Intermediate Low που αντιστοιχεί στις τάξεις K4 και K5 και ένα για το επίπεδο Intermediate Midt oHigh που αντιστοιχεί στις τάξεις K6-K8, (γ) ενημερωτικό υλικό για τις ομάδες αναφοράς και (δ) εργαλεία διάγνωσης, κατάταξης και αξιολόγησης. Αφού παρουσιάσουμε τα στάδια κατάρτισης του νέου προγράμματος και το περιεχόμενό του, εστιάζουμε στις καινοτομίες του και τις επιστημονικές αρχές στις οποίες εδράζεται, ενώ αναλύουμε διεξοδικά τον τρόπο αξιοποίησής του.

Λέξεις, φράσεις-κλειδιά: Κοινοτικό σχολείο, ελληνική ως γλώσσα πολιτισμικής κληρονομιάς, World Readiness Standards

Γλωσσική μεταφορά και γραπτός λόγος στην Ελληνική και Γερμανική γλώσσα μαθητών Γ' Τάξης αμιγών Ελληνικών Λυκείων στη Γερμανία: Μια μελέτη περίπτωσης

Ζαρογιάννη Καλλιόπη

Φιλολόγος, Υποψήφια Διδάκτορας του ΠΤΔΕ Κρήτης

kal.zarogianni@yahoo.gr

Σπαντιδάκης Ιωάννης

Καθηγητής του ΠΤΔΕ Κρήτης

ispantid@edc.uoc.gr

Υιοθετώντας βασικές αρχές από το θεωρητικό πεδίο για την παραγωγή και τη διδασκαλία του γραπτού λόγου στην πρώτη και τη δεύτερη/ ξένη γλώσσα, αλλά και για την αλληλεξάρτηση των γλωσσών και τη διγλωσσία, η γλωσσική μεταφορά, βασικό αντικείμενο της παρούσας εισήγησης, αρχικά προσεγγίζεται εννοιολογικά, με την εστίαση της ερευνητικής μας ματιάς τόσο στη διερεύνηση του ρόλου της για την επιτυχή έκβαση της συγγραφικής δραστηριότητας, όσο και στον τρόπο αξιοποίησής της από τους μαθητές για την αντιμετώπιση των δυσκολιών που αναφέρονται κατά τη σύνθεση των κειμένων τους σε δύο γλώσσες. Σε ένα δεύτερο επίπεδο η γλωσσική μεταφορά κυρίως σε επίπεδο μεταγνωσιακής γνώσης και μεταγνωσιακών δεξιοτήτων κατά τη γραπτή παραγωγή, αναδεικνύεται στη συνέχεια στο επίκεντρο της διεξαγόμενης σε αμιγή Ελληνικά Σχολεία έρευνάς μας (Μελέτη Περίπτωσης) με στόχο τη διερεύνηση και τη συγκριτική μελέτη της ενδεχόμενης διαγλωσσικής επίδρασης που δημιουργεί στα παραγόμενα στην Ελληνική και τη Γερμανική γλώσσα κείμενα των μαθητών Γ' Τάξης αμιγών Ελληνικών Λυκείων στη Γερμανία.

Με στόχο την αποτελεσματικότερη αξιοποίηση της ενδεχόμενης αυτής διαγλωσσικής επίδρασης επ' ωφέλεια των μαθητών της Ομογένειας και του παραγόμενου γραπτού λόγου τους, η εισήγησή μας ολοκληρώνεται με την κατάθεση συγκεκριμένων διδακτικών προτάσεων (σχεδίου διδασκαλίας) που εδράζονται στα προσδοκώμενα από την έρευνά μας αποτελέσματα, αλλά και τις σύγχρονες θεωρίες μάθησης για τη γραπτή παραγωγή σε δύο γλωσσικά συστήματα, όπως και στις αντίστοιχες διδακτικές προσεγγίσεις.

Λέξεις, φράσεις-κλειδιά: γραπτός Λόγος, γλωσσική μεταφορά, πρώτη και δεύτερη/ ξένη γλώσσα

**Η επίδοση των δίγλωσσων μαθητών στο δημοτικό σχολείο:
Αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των στρατηγικών που
ακολουθούν κατά την εφαρμογή ενός συνεργατικού και ενεργητικού
μοντέλου μάθησης**

Δρ. Παπαγιάννη Αικατερίνη

ΠΕ70, Ελληνικό Δημοτικό Σχολείο Λονδίνου

aipapagi@sch.gr

Δρ. Παπαστάθη Μαριλίτα

ΠΕ06, Ελληνικό Δημοτικό Σχολείο Λονδίνου

marilin.papas@yahoo.com

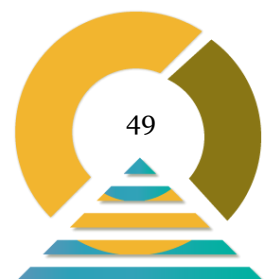
Το αντικείμενο που μελετά η παρούσα εργασία αφορά την ενεργητική και συνεργατική μάθηση σε μικρές ομάδες μαθητών δίγλωσσων ή μαθητών που βιώνουν δίγλωσσο περιβάλλον μάθησης.

Το πρώτο κομμάτι της εργασίας μας εστιάζεται στην απομάκρυνση από την κυρίαρχη άποψη πως όλα τα δίγλωσσα παιδιά στη τάξη ή στο σχολείο είναι μια ομοιογενής ομάδα (παράλληλη διγλωσσία, διαδοχική διγλωσσία). Συνήθως υπάρχουν διαφορετικές ομάδες προβλημάτων ή δυσκολίες που σχετίζονται με το άγχος που βιώνουν οι δίγλωσσοι μαθητές, ανάλογα με το περιβάλλον μέσα στο οποίο οι μαθητές χρειάζεται να μάθουν την νέα γλώσσα. Ουσιαστικά οι παράγοντες αυτοί είναι που καθορίζουν τη θέληση των μαθητών να επενδύσουν στη μάθηση.

Σκοπός της έρευνας μας είναι η καταγραφή της επίδοσης των μαθητών με τη χρήση του εργαλείου της περιγραφικής αξιολόγησης αφού προηγηθεί η διδασκαλία της γλώσσας με το μοντέλο της ενεργητικής και συνεργατικής μάθησης σε μικρές ομάδες και διερευνηθούν οι στρατηγικές που αναπτύσσουν οι μαθητές κατά την εφαρμογή.

Τα αποτελέσματα δείχνουν ότι οι μαθητές με υψηλή επίδοση και οι μαθητές που ανήκουν στην παράλληλη διγλωσσία χρησιμοποιούν στρατηγικές που υπερτερούν ποιοτικά και ποσοτικά σε σχέση με αυτές των μαθητών με χαμηλή επίδοση και αυτών που ανήκουν στη διαδοχική διγλωσσία. Συνεπώς, από τα ευρήματα και τη διεθνή βιβλιογραφία προκύπτει ότι η συστηματική διδασκαλία με τη μέθοδο των συνεργατικών και ενεργητικών μοντέλων μάθησης και οι στρατηγικές που αναπτύσσουν και χρησιμοποιούν οι δίγλωσσοι μαθητές με υψηλή επίδοση μπορεί να ενισχύσει την αναγνωστική κατανόηση αυτών με χαμηλότερη επίδοση.

Λέξεις, φράσεις-κλειδιά: αναγνωστική επίδοση, διγλωσσία, ενεργητική μάθηση, στρατηγικές μάθησης, συνεργατική μάθηση

Απόψεις φοιτητών/-τριών που διδάσκονται την Ελληνική ως Γ2 για την αποτελεσματικότητα των ομαδικών εργασιών στο μάθημα της γραμματικής

Radjenović Anka

Επίκουρη Καθηγήτρια
Τμήμα Νεοελληνικών Σπουδών Πανεπιστημίου Βελιγραδίου
anka_radjenovic@yahoo.com

Κεφαλά Αγγελική

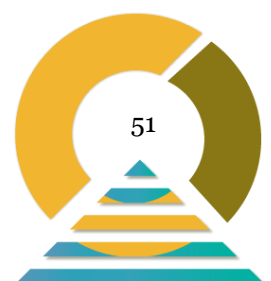
Ξένη Λέκτορας
Τμήμα Νεοελληνικών Σπουδών Πανεπιστημίου Βελιγραδίου
angekefa@outlook.com.gr

Η παρούσα εισήγηση αναφέρεται σε μια ερευνητική μελέτη που διεξήχθη με σκοπό να ανιχνεύσει τις στάσεις/εμπειρίες των φοιτητών που διδάσκονται την Ελληνική ως δεύτερη (Γ2) κατά τη διεξαγωγή ομαδικών εργασιών στο πλαίσιο της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Ομάδα στόχος ήταν Σέρβοι φοιτητές, τρίτου και τέταρτου έτους, του Τμήματος Νεοελληνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου του Βελιγραδίου, οι οποίοι δούλεψαν σε ομάδες των 4–5 ατόμων. Κατά τη διάρκεια του μαθήματος της Γραμματικής σχεδίασαν και παρουσίασαν ασκήσεις σχετικές με τα γραμματικά φαινόμενα που διδάχθηκαν στην τάξη, με βάση δεδομένα σε ηλεκτρονικά και έντυπα σώματα κειμένων. Μετά την ολοκλήρωση των εργασιών δημιουργήθηκε ερωτηματολόγιο το οποίο συμπλήρωσαν οι φοιτητές ηλεκτρονικά, ώστε να συλλεχθούν δεδομένα σχετικά με την εμπειρία τους κατά τη δημιουργία των ασκήσεων. Τα αποτελέσματα αποκάλυψαν ότι οι φοιτητές εκτίμησαν τη δυνατότητα να δουλέψουν ομαδικά. Κατέδειξαν θετική στάση στον συγκεκριμένο τρόπο εργασιών και φάνηκαν σχετικά ικανοποιημένοι από το αποτέλεσμα της δουλειάς τους. Η μελέτη επιδίωξε επίσης να διερευνήσει κατά πόσο οι ομαδικές εργασίες εμπλούτισαν και έκαναν περισσότερο ενδιαφέρουσα την εξ αποστάσεως διδασκαλία. Σύμφωνα με τους φοιτητές οι εργασίες τους έδωσαν ένα επιπλέον κίνητρο να συμμετέχουν, τους έκαναν να κατανοήσουν ευκολότερα τα γραμματικά φαινόμενα και να έχουν πιο ενεργό ρόλο στο μάθημα. Τέλος, η παρούσα μελέτη επιχείρησε να εντοπίσει τους παράγοντες της συνεργατικής μάθησης που οδήγησαν τους φοιτητές στο αίσθημα της ικανοποίησης. Τα ευρήματα αποδεικνύουν ότι το ομαδικό προϊόν επηρεάζει τον τρόπο λειτουργίας της ομάδας και η συνοχή της ομάδας επηρεάζει την ικανοποίηση των μαθητών από τη συνεργατική μάθηση.

Λέξεις, φράσεις-κλειδιά: συνεργατική μάθηση, ελληνική ως δεύτερη, σώματα κειμένων, διδασκαλία της γραμματικής, εξ αποστάσεως εκπαίδευση

Ζητήματα διγλωσσίας και διδακτικής διαχείρισης διγλωσσών μαθητών

Αναφορά αντωνυμιών σε μονόγλωσσα και δίγλωσσα παιδιά μέσω της δεξιότητας της Κατανόησης Γραπτού Λόγου

Αντωνίου Κωνσταντίνα Σόνια

Πτυχιούχος Φιλολογίας Α.Π.Θ, Μ.Δ. Εφαρμοσμένη Γλωσσολογία Α.Π.Θ.

ksantoniou@gmail.com

Παπαδοπούλου Δέσποινα

Καθηγήτρια, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Τμήμα Φιλολογίας

depapa@lit.auth.gr

Ανδρέου Μαρία

Επικουρη Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, Τμήμα Λογοθεραπείας

m.andreou@go.uop.gr

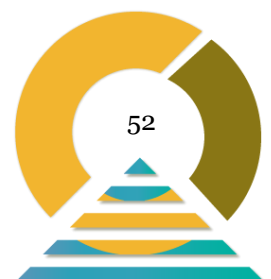
Η δεξιότητα της Κατανόησης του Γραπτού Λόγου στη διδασκαλία της δεύτερης/ξένης γλώσσας περιλαμβάνει περίπλοκες γνωστικές διεργασίες και αποτελεί προϋπόθεση για την ανάπτυξη των παραγωγικών δεξιοτήτων (Αντωνίου & Λιβιέρη, 2013). Η αναφορά των αντωνυμιών αποτελεί ένα ζήτημα μείζονος σημασίας στον τομέα της γλωσσολογίας, καθώς είναι ένας παράγοντας που σχετίζεται με λεξικούς, μορφοσυντακτικούς και πραγματολογικούς παράγοντες, οι οποίοι διαφοροποιούν την ερμηνεία και την κατανόηση ενός εκφωνήματος. Ενδιαφέρον παρουσιάζει η αναφορά των αντωνυμιών σε γλώσσες κενού υποκειμένου, στις οποίες υπάρχει η δυνατότητα ύπαρξης δύο ειδών αντωνυμιών, κενών και λεξικά εκπεφρασμένων, σύμφωνα με την παράμετρο του κενού υποκειμένου (Papadopoulou et al., 2015).

Στόχος της εισήγησης είναι να παρουσιάσει τα αποτελέσματα μίας έρευνας σχετικά με την αναφορά των κενών αντωνυμιών σε συνάρτηση με τον παράγοντα της ρηματικής όψης σε τυπικά αναπτυσσόμενα μονόγλωσσα ελληνόφωνα και δίγλωσσα ελληνο-γερμανόφωνα παιδιά ηλικίας 8-12 ετών. Το πειραματικό έργο που χρησιμοποιήθηκε στην παρούσα έρευνα είναι ένα χρονομετρικό πείραμα αυτορρυθμιζόμενης ανάγνωσης προτάσεων.

Τα αποτελέσματα της έρευνας δείχνουν διαφορετική συμπεριφορά στις δύο ομάδες ομιλητών σε σχέση με την αναφορά των κενών αντωνυμικών. Ειδικότερα, η ομάδα των δίγλωσσων δεν παρουσίασε μία συστηματοποιημένη τάση σύνδεσης του κενού αντωνυμικού με ένα σημείο αναφοράς σε καμία συνθήκη. Αντίθετα, η ρηματική όψη επηρέασε την αναφορά των αντωνυμιών μόνο στα μονόγλωσσα παιδιά. Εκεί παρατηρήθηκαν σημαντικά μικρότεροι χρόνοι ανάγνωσης στις προτάσεις όπου το κενό αντωνυμικό αναφέρεται στο αντικείμενο της κύριας πρότασης και η ρηματική όψη της δευτερεύουσας πρότασης είναι συνοπτική.

Τα ευρήματα της παρούσας έρευνας θα συζητηθούν σε σχέση αφενός με τις θεωρίες που έχουν προταθεί για την αναφορά των κενών αντωνυμιών σε γλώσσες κενού υποκειμένου και αφετέρου με προγενέστερες έρευνες.

Λέξεις, φράσεις- κλειδιά: κατανόηση γραπτού λόγου, αναφορά αντωνυμιών, δίγλωσσία, ρηματική όψη

Το πανηγύρι των γλωσσών

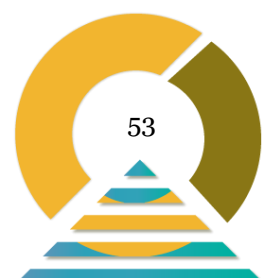
Ζερβού Ρεγγίνα

Εκπαιδευτικός ΠΕ70, Αχιλλειοπούλειος Σχολή Καΐρου
Μεταδιδακτορική ερευνήτρια, Πανεπιστήμιο Πατρών, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας
rzervou@gmail.com

Στα σχολεία της ομογένειας στον κόσμο ο μαθητικός πληθυσμός αποτελείται από δίγλωσσες μαθήτριες και μαθητές που καλούνται από το πρόγραμμα σπουδών να αποκτήσουν γνώσεις και δεξιότητες σε δυο και τρεις γλώσσες. Στη συγκεκριμένη περίπτωση της Αιγύπτου, χώρα στην οποία υπηρετώ το τρέχον σχολικό έτος και είναι η μελέτη περίπτωσης μου, οι μαθητές καλούνται να αντιμετωπίσουν μια δύσκολη γλωσσική πραγματικότητα: ελληνικά, αγγλικά και την επίσημη γραπτή αραβική γλώσσα, που νοείται και αυτή εν πολλοίς ως ξένη γλώσσα.

Στην παρουσίαση αυτή θα γίνει προσπάθεια να καταδειχθεί πως ο διάλογος ανάμεσα στις γλώσσες και η διείσδυση της μίας γλώσσας στην άλλη μπορεί να προβούν γόνιμα για την καλύτερη κατανόηση των γλωσσών, την καλλιέργεια γλωσσικών δεξιοτήτων αλλά και τη σφυρηλάτηση γλωσσικής και πολιτισμικής ταυτότητας. Θα αναφερθώ σε πρακτικές τις οποίες χρησιμοποίησα πειραματικά έτσι ώστε αυτή η προσέγγιση να καταστεί πιο παραγωγική και να βοηθήσει στην καλύτερη χρήση των ελληνικών από τους μικρούς μαθητές – γιατί αυτή είναι η ουσιαστική προσπάθεια και το έργο που επιτελείται στα σχολεία της ομογένειας – και θα παραθέσω ορισμένες σκέψεις σχετικά με μια λειτουργικότερη συνύπαρξη γλωσσών και πολιτισμών με στόχο το όφελος όλων.

Λέξεις, φράσεις-κλειδιά: διαπολιτισμικότητα, ομογένεια, γλωσσική διάχυση, σχέδια διδασκαλίας

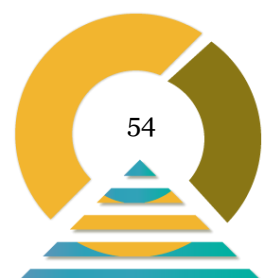
Πρακτικές κατάκτησης της Ελληνικής ως Γ2: Καταγραφή των απόψεων εκπαιδευτικών του Δημοτικού σχολείου

Ζορμπά Σταματία

Μεταπτυχιακή φοιτήτρια
Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας
stamatiazormpa@gmail.com

Η παρούσα εργασία εξετάζει τις απόψεις και τις στάσεις εκπαιδευτικών που εργάζονται στη Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση και ειδικότερα σε Δημοτικά σχολεία από ποικίλες περιοχές της Ελλάδας σχετικά με τις πρακτικές κατάκτησης της ελληνικής γλώσσας ως Γ2 σε μαθητές που προέρχονται από ποικίλα πολιτισμικά περιβάλλοντα. Συγκεκριμένα, η εργασία στοχεύει στην ανίχνευση των πρακτικών που οι εκπαιδευτικοί θεωρούν κατάλληλες για την κατάκτηση της ελληνικής ως Γ2 από τους μετανάστες και πρόσφυγες μαθητές και σχετίζονται με τις γλωσσικές δεξιότητες, τη διαπολιτισμική κατανόηση και επικοινωνία αλλά και την ανάπτυξη κινήτρων. Οι προαναφερθέντες στόχοι επιτεύχθηκαν μέσα από την έρευνα που πραγματοποιήθηκε τη περίοδο Οκτωβρίου-Δεκεμβρίου του 2019, στην οποία συμμετείχαν 18 εν ενεργεία εκπαιδευτικοί Δημοτικών σχολείων, μέσα από ατομικές ημιδομημένες συνεντεύξεις, οι οποίες αναλύθηκαν ποιοτικά. Τα αποτελέσματα της έρευνας επιβεβαιώνουν τη σημαντική συμβολή των πρακτικών για τη κατάκτηση γλωσσικών δεξιοτήτων και την ανάπτυξη διαπολιτισμικής επικοινωνίας. Ωστόσο σημαντική ήταν και η επισήμανση πρακτικών καλλιέργειας κινήτρων, οι οποίες βοηθούν σημαντικά τους μαθητές από διαφορετικά πολιτισμικά περιβάλλοντα όχι μόνο να εξοικειωθούν με τη γλώσσα-στόχο αλλά και να ενταχθούν ομαλά στην εκπαίδευση και στη κοινωνία γενικότερα.

Λέξεις, φράσεις-κλειδιά: γλωσσική εκπαίδευση, πρακτικές κατάκτησης της ελληνικής ως Γ2, μετανάστης μαθητής, πρόσφυγας μαθητής, εκπαιδευτικός Δημοτικού σχολείου

Η αξιοποίηση της μητρικής γλώσσας στην διδασκαλία της Ελληνικής ως Δεύτερης ή Ξένης γλώσσας

Καλέμης Κωνσταντίνος

D.Ed, MAeDMAM.Ed, M.Sc.

Επιμορφωτής στο Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης
Διαπολιτισμικός Επιμορφωτής στο Συμβούλιο της Ευρώπης
Διδάσκων στο Ανοικτό Πανεπιστήμιο Ιταλίας

kkalemis@primedu.uoa.gr

Καλλίνη Κωνσταντίνα

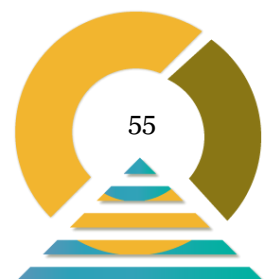
M. Ed, Νηπιαγωγός Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης και Συμπερίληψης προσφύγων μαθητών

kkallini@ppp.uoa.gr

Ο ρόλος της μητρικής γλώσσας στη διδασκαλία και εκμάθηση μιας δεύτερης γλώσσας, υπήρξε το θέμα πολύ πρόσφατων συζητήσεων. Η εργασία αυτή διερευνά τη χρήση της πρώτης γλώσσας (L1) στην εκμάθηση της διδασκαλίας της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας (L2) στο δημοτικό σχολείο. Ο κύριος στόχος αυτού του άρθρου είναι να καθορίσει σε ποιο βαθμό και σε ποιες περιπτώσεις χρησιμοποιείται η πρώτη γλώσσα (L1) και την ανταπόκριση των εκπαιδευτικών δεύτερης γλώσσας όταν ακούν την πρώτη (μητρική) γλώσσα (L1) στην τάξη τους. Οι περισσότεροι εκπαιδευτικοί πιστεύουν ότι η χρήση της πρώτης γλώσσας (L1) πρέπει να ελαχιστοποιηθεί και αισθάνονται ένοχοι εάν τη χρησιμοποιούν πολύ. Όταν αμφισβητούνται, δυσκολεύονται να πουν το γιατί. Κατά της χρήσης της μητρικής ή πρώτης γλώσσας (L1), είναι η γενική υπόθεση ότι τα ελληνικά πρέπει να μαθαίνονται μέσω της ελληνικής γλώσσας, ακριβώς όπως μαθαίνεται η μητρική τους γλώσσα χρησιμοποιώντας αυτήν ακριβώς τη μητρική γλώσσα. Από την άλλη πλευρά, η ιδέα ότι ο μαθητής πρέπει να μάθει ελληνικά όπως ένας φυσικός ομιλητής, ή να προσπαθεί να «σκεφτεί στα ελληνικά», είναι μια ανέφικτη σκέψη. Μέσα από τα πορίσματα των ερευνών, τα στοιχεία που εξάγονται έδειξαν ότι οι εκπαιδευτικοί της δεύτερης γλώσσας (L2) χρησιμοποιούσαν την L1 κυρίως για να παρέχουν ανατροφοδότηση, να διδάξουν νέο λεξιλόγιο, να εξηγήσουν τη γραμματική. Επίσης συχνά, μέσω της L1 ο εκπαιδευτικός έδινε ατομική βοήθεια στους μαθητές.

Η εργασία αρχικά θα παρουσιάσει τη σημασία της πρώτης γλώσσας (L1) στη διαδικασία εκμάθησης της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας, όπως παρουσιάζεται στη βιβλιογραφία. Τα συμπεράσματα της εργασίας μας, εκτιμούν ως σημαντική τη σημασία των μητρικών γλωσσών των μαθητών στην εκμάθηση της γλώσσας-στόχου.

Λέξεις, φράσεις-κλειδιά: διδασκαλία της Ελληνικής, διαγλωσσικότητα, επιπολιτισμός, διδασκαλία γραμματικής

Εναλλακτικές προτάσεις για τη διδασκαλία της Γλώσσας

Μακρογιάννη Τσαμπίκα

PhD, Δασκάλα, Διευθύντρια Δημοτικού Σχολείου

makrogianni@aegean.gr

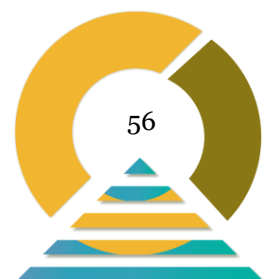
Κεντρική στόχευση του Προγράμματος Σπουδών του 2011 (Νέο Σχολείο-Νέο Πρόγραμμα Σπουδών), είναι η «διαφοροποιημένη διδασκαλία», λόγω των μεικτών τάξεων ετερότητας που συναντούμε στα σχολεία μας. Παράλληλα, στο νέο Πρόγραμμα Σπουδών που θα ισχύσει από το 2023 γίνεται ιδιαίτερος λόγος για διαφοροποιημένη διδασκαλία και ομαδοσυνεργατική μάθηση.

Έχοντας αυτά τα δεδομένα ως οδηγό, αξιοποιήσαμε τη θεωρία της Νέας Μάθησης των Kalantzis & Cope στις πρακτικές των φοιτητών/φοιτητριών του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Αιγαίου στο Μάθημα της Διδακτικής της Γλώσσας. Συνδυάσαμε τη θεωρία για την ανάπτυξη της Ακαδημαϊκής Ικανότητας στη Γλώσσα του J. Cummins με τη θεωρία της Νέας Μάθησης και οδηγηθήκαμε σε ένα μοντέλο Διδασκαλίας της Γλώσσας που απευθύνεται σε όλα τα παιδιά.

Εκπαιδεύσαμε τους φοιτητές και τις φοιτήτριες του τμήματος (ΠΤΔΕ Παν/μίου Αιγαίου), νέους μελλοντικούς/κές δασκάλους και δασκάλες, στην παρατήρηση και στην εφαρμογή της θεωρίας και του μοντέλου διδασκαλίας που προτείνουμε.

Εστιάζοντας στις ετερογενείς τάξεις των Δημοτικών Σχολείων, δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στον «προσωπικό γραμματισμό» των παιδιών, στη δημιουργικότητα και στο μετασχηματισμό της γνώσης. Απώτερος στόχος η αυτονόμηση του μαθητή απέναντι στη μάθηση, η οποία μπορεί να επιτευχθεί μέσω της «γνωσιακής μαθητείας», της υποστήριξης δηλαδή του εκπαιδευτικού ώστε οι μαθητές και οι μαθήτριες να φτάσουν στη γνώση αναπτύσσοντας μόνοι τους στρατηγικές και χρησιμοποιώντας γνωστικά εργαλεία. Το μοντέλο αυτό εφαρμόσαμε και στο πλαίσιο των Τάξεων Υποδοχής (ΖΕΠ), διδάσκοντας την Ελληνική ως Δεύτερη Ξένη Γλώσσα σε παιδιά πρόσφυγες και παιδιά με μεταναστευτικό υπόβαθρο.

Λέξεις, φράσεις-κλειδιά: Νέα Μάθηση, διαφοροποιημένη διδασκαλία, προσωπικός γραμματισμός, δημιουργικότητα

Τεχνικές και μέθοδοι εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας σε Αλλόγλωσσους

Τομπάζη Αναστασία

Συντονίστρια Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Προσφύγων Αστικού Ιστού Δυτικής Θεσσαλονίκης
Περιφερειακή Δ/ση Α/θμιας Εκπ/σης Κεντρικής Μακεδονίας

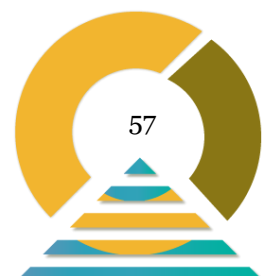
atombazi@gmail.com

Η εισήγηση αποσκοπεί στην σταδιακή ένταξη των αλλόγλωσσων μαθητών/τριών στο κοινωνικό περιβάλλον διαβίωσης και συμβίωσης μέσα από την εφαρμογή εποικοδομητικών υποστηρικτικών τεχνικών και μεθόδων επικοινωνίας πολυαισθητηριακής προσέγγισης και στην καλλιέργεια προφορικού και γραπτού λόγου. Ένα βοηθητικό υλικό που δύναται να χρησιμοποιηθεί συνάμα με τα σχολικά εγχειρίδια σε τροποποιημένη-απλοποιημένη μορφή ακόμη και στη συμβατή τάξη.

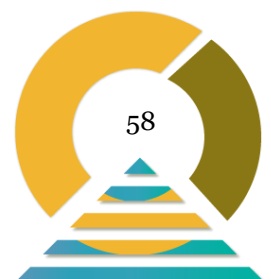
Μία σειρά από τεχνικές στρατηγικής, προσαρμοσμένες βήμα - βήμα στις ανάγκες του μαθητή, στοχεύουν στην διασκέδαση (ατομικό/ομαδικό επίπεδο) και στην ανάπτυξη δεξιοτήτων, που βασίζονται σε προτάσεις βελτίωσης προόδου, τόσο σε γνωστικό (εμβάθυνση και εμπλουτισμός λεξιλογίου της υπάρχουσας γνώσης, εξάσκηση στη γραφή) όσο και σε συναισθηματικό πεδίο δράσης μέσα σε ένα αλληλοδραστικό, παιγνιώδες και δημιουργικό πλαίσιο εξερεύνησης, έκφρασης και επίλυσης προβλήματος. Η αξιοποίηση δραστηριοτήτων ενεργοποιεί το ενδιαφέρον για αυθόρμητη συμμετοχή στη διαδικασία της μάθησης. Ο μαθητής δύναται να εκφραστεί αβίαστα χρησιμοποιώντας τη φαντασία του και δίνοντας τη δική του ερμηνεία. Η προσέγγιση διαφόρων ενοτήτων της καθημερινότητας με ψυχαγωγικά "εργαλεία" και πολυμέσα μιας ανασυγχρονισμένης μάθησης, τα βιωματικά εργαστήρια, οι προτάσεις προτροπής λόγου προσθέτουν σε αυτό το συνονθύλευμα μία νότα ενθουσιασμού ως κινητήρια δύναμη ενθάρρυνσης και αφύπνισης της δια/πολυπολιτισμικής και δι/πολύγλωσσης συνείδησης.

Η σκέψη μου εδράζεται στην ορθή επιλογή, στο συνδυασμό και στην ευελιξία εφαρμογής κατάλληλων εκπαιδευτικών τεχνικών και μεθόδων, όπως και στη κατάλληλη χρήση εποπτικών-τεχνολογικών μέσων.

Λέξεις, φράσεις-κλειδιά: Διάδραση, πρωτοπορία, εργαλεία, εναλλακτικές εκπαιδευτικές τεχνικές, προσαρμογή

Διδασκαλία και αξιολόγηση των γλωσσικών δεξιοτήτων: Σχεδιασμός και διαχείριση του μαθήματος

Από την ενεργητική ανάγνωση στη δημιουργική γραφή

Αγγέλη Ελένη

Φιλολόγος

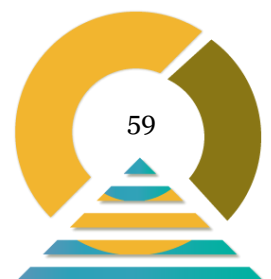
aggeliel@gmail.com

Το λογοτεχνικό κείμενο στη διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης/ξένης δεν πρέπει να αντιμετωπίζεται ως αναφορικό κείμενο (referential text), δηλαδή ως μέσο μετάδοσης πληροφοριών σε παθητικούς αναγνώστες, αλλά ως κείμενο μέσω της ανάγνωσης του οποίου δίνεται η δυνατότητα ευρύτερου προβληματισμού του αναγνώστη και ουσιαστικής, ενεργητικής συμμετοχής του στην κατασκευή νοήματος.

Οι νέοι ψηφιακοί πόροι μπορούν να ενεργοποιήσουν και να κινητοποιήσουν τη φαντασία και τη δημιουργική έκφραση των μαθητών της ελληνικής ως δεύτερης/ξένης ολιστικά; Τα νέα ψηφιακά περιβάλλοντα πρόσληψης της λογοτεχνίας και συγγραφικής δοκιμής μπορούν να μυήσουν τους μαθητές στον λογοτεχνικό κόσμο; Οι μαθητές μπορούν να υπερνικήσουν τις δυσκολίες που ελλοχεύουν;

Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι να απαντήσει στα παραπάνω ερωτήματα παρουσιάζοντας καινοτόμες δραστηριότητες μη τυπικής μάθησης. Οι εκπαιδευτικές πρακτικές που παρουσιάζονται στηρίζονται στον συγκερασμό πολλών γνωστικών αντικειμένων, στον ψηφιακό γραμματισμό και την ενεργητική συνεργατική μάθηση.

Λέξεις, φράσεις-κλειδιά: δημιουργική γραφή, ψηφιακός γραμματισμός, ενεργητική συνεργατική μάθηση, ελληνικά ως δεύτερη/ξένη γλώσσα

Φωνές και Γράμματα Φωνητική Μέθοδος Πρώτης Ανάγνωσης και Γραφής

Αγγελόπουλος Φάνης

Εκπαιδευτικός, 11^ο Δ.Σ. Ιωαννίνων

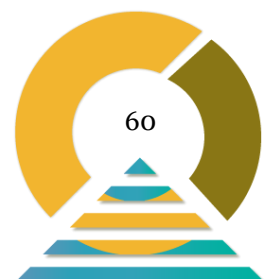
fanisgogo@sch.gr

Έως σήμερα η διδασκαλία της ανάγνωσης και της γραφής βασίζεται στα γράμματα. Στο Νηπιαγωγείο πολλά αντικείμενα έχουν την καρτέλα με το όνομά τους (ολική μέθοδος) ενώ στο Δημοτικό συνθέτουν συλλαβές και λέξεις με τα γράμματα (συλλαβική ή αναλυτικοσυνθετική μέθοδος).

Η φωνητική μέθοδος ξεκινάει από τους φθόγγους, τους ήχους που περιέχει κάθε λέξη. Με τη βοήθεια καρτελών και καρτών τούς κάνει χειροπιαστούς στο παιδί και μόνο αργότερα προχωράει στα γράμματα. Αντιμετωπίζει έτσι την έλλειψη του ακουστού φθόγγου στη γραπτή γλώσσα δηλαδή την πρώτη δυσκολία, από ψυχολογικής πλευράς, που παρουσιάζεται στο παιδί. Είναι προσαρμογή στην ελληνική γλώσσα της Μεθόδου Ελκόνιν που εφαρμόστηκε στην Σοβιετική Ένωση ήδη από τη δεκαετία του '70. Απευθύνεται στα παιδιά του Νηπιαγωγείου και της Α' Δημοτικού (4-6 ετών) αλλά και σε ξένους, οποιασδήποτε ηλικίας, που θέλουν να μάθουν ελληνικά. Το υλικό της είναι δύο μπλοκ και κάρτες.

Η μέθοδος μάς δίνει τη δυνατότητα να διδάξουμε εξαρχής και μεμιάς το σύνολο σχεδόν της ύλης του αντίστοιχου κεφαλαίου της Γραμματικής. Δεν πρόκειται μόνο για την πραγματική εξοικονόμηση χρόνου που πετυχαίνει ή ότι αντιμετωπίζει αποτελεσματικά τη «δυσλεξία», η οποία συχνά σήμερα αποδίδεται στο μαθητή και όχι στον τρόπο διδασκαλίας. Πρόκειται για κάτι ουσιαστικότερο. Όσα ο Μ. Τριανταφυλλίδης προσπαθούσε να εξηγήσει στους δασκάλους με τη Φωνητική Εισαγωγή της Γραμματικής του το 1941, η μέθοδος τα διδάσκει με φυσικό και ευχάριστο τρόπο σε μικρά παιδιά.

Λέξεις, φράσεις-κλειδιά: φωνηματική ανάλυση λέξεων, ψιλά και χοντρά σύμφωνα

Παραγωγή γραπτού λόγου: Σχεδιασμός και διαχείριση

Άξιος Δημοσθένης

Αποσπασμένος εκπαιδευτικός ΠΕ70

Σχολή ΣΑΧΕΤΙ

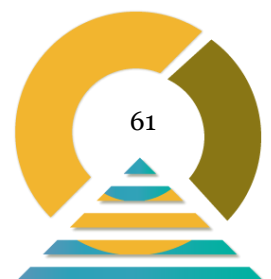
DAxios@saheti.co.za

Η παρούσα εισήγηση εστιάζει στις τέσσερις πρώτες τάξεις του Δημοτικού σχολείου, της Σχολής ΣΑΧΕΤΙ, και στο Προχωρημένο επίπεδο διδασκαλίας ως προς την κατάκτηση και χρήση της ελληνικής ως δεύτερη /ξένη γλώσσα.

Στην αρχή της εισήγησης γίνεται αναφορά στις γενικές αρχές της παραγωγής γραπτού λόγου και στα προβλήματα τα οποία υπάρχουν σ' αυτή την γλωσσική δεξιότητα.

Στη συνέχεια εστιάζουμε α) στο εκπαιδευτικό υλικό το οποίο χρησιμοποιείται στη Σχολή ΣΑΧΕΤΙ, και στις τεχνικές που αξιοποιούνται προοδευτικά από την Πρώτη τάξη μέχρι και την Τετάρτη. β) στους βαθμούς αποδοχής και προόδου από τους μαθητές όσον αφορά την εξελικτική τους πορεία στην παραγωγή του γραπτού λόγου, στα προβλήματα τα οποία προκύπτουν και τις λύσεις τις οποίες προσπαθούμε να εφαρμόσουμε για την θεραπεία αυτών των προβλημάτων. Τονίζεται το σημαντικό έργο του Ελληνικού Τμήματος αφού τόλμησε να προβεί σε παραγωγή σύγχρονου διδακτικού υλικού προκειμένου να καλύψει το κενό το οποίο δημιουργήθηκε από την έντονη παλαίωση του προϋπάρχοντος εκμεταλλεζόμενο την εμπειρία του.

Λέξεις, φράσεις-κλειδιά: παραγωγή υλικού, διδακτική αξιοποίηση, καθοδήγηση, μικρά αλλά σταθερά βήματα

Ο Έντεχνος Συλλογισμός (Artful Thinking) στη διδασκαλία της Ελληνικής ως δεύτερης/ξένης

Ηλιοπούλου Κωνσταντίνα

Ε.Δ.Ι.Π. Φιλοσοφική
Σ.Ε.Π.-Ε.Α.Π.

kiliopoulou@edlit.auth.gr

Πλουσίου Μαρία

Μ.Α, Διδασκαλία της Ελληνικής ως δεύτερης/ξένης
Κωνσταντινούπολη

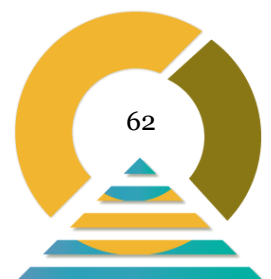
mplousiou@yahoo.gr

Η παρούσα ανακοίνωση έχει ως θέμα της την αξιοποίηση των τεχνικών του Έντεχνου Συλλογισμού (Artful Thinking) στη διδασκαλία της Ελληνικής ως δεύτερης/ξένης.

Στο πλαίσιο αυτό παρουσιάζονται δραστηριότητες που εφαρμόστηκαν σε μαθητές/τριες διαφορετικών ηλικιών (9-15 ετών) και επιπέδων γλωσσομάθειας (A1+ - B1) που κατοικούν σε χώρες του εξωτερικού (Ιταλία, Ουγγαρία, Τουρκία) και διδάσκονται την Ελληνική σε εξωσχολικό πλαίσιο. Σκοπός μας ήταν η παράλληλη με τη διδασκαλία της Ελληνικής ανάπτυξη της κριτικής και δημιουργικής σκέψης των μαθητών/τριών με τη μεθοδευμένη παρατήρηση έργων τέχνης (Ritchhart & Perkins, 2008) και απώτερο στόχο την παραγωγή βιωμένου -και άρα διαρκέστερου στη μακροπρόθεσμη μνήμη- λόγου. Άλλωστε, με όχημα ένα ευρύ φάσμα γνωστικών λειτουργιών (οπτική επεξεργασία, διατύπωση ερωτημάτων, κριτικός συλλογισμός και έλεγχος υποθέσεων, καλλιτεχνική δημιουργία, δημιουργική αναπλαισίωση διλημάτων κλπ.), η δημιουργική αλληλεπίδραση στο ασφαλές περιβάλλον της τέχνης ενθαρρύνει την ενεργοποίηση της κριτικής ευαισθητοποίησης των μαθητών/τριών γύρω από διαχρονικά κοινωνικά και αξιακά θέματα (Hartle, 2015).

Υπό το πρίσμα αυτό μέσω της αξιοποίησης της επαναληπτικής χρήσης μοτίβων σκέψης (Harvard Project Zero, n.d.) οι μαθητές/τριες καλούνταν, όχι μόνο να παρατηρήσουν, να κατανοήσουν και να εκφράσουν γλωσσικά, ανάλογα με το επίπεδό τους και τη διδασκόμενη θεματική, το εκάστοτε έργο τέχνης, αλλά, ταυτόχρονα, να αναπτύξουν δεξιότητες συγκλίνουσας και αποκλίνουσας σκέψης, αναγκαίες για τη σύγχρονη πολυπολιτισμική κοινωνία. Τα αποτελέσματα της εφαρμογής της εν λόγω διδακτικής παρέμβασης, υπήρξαν ενθαρρυντικά σχετικά με τις δυνατότητες χρήσης της συγκεκριμένης διεργασίας – μεθόδου στη διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης/ξένης.

Λέξεις, φράσεις-κλειδιά: Έντεχνος Συλλογισμός, Παραγωγή Προφορικού Λόγου, Δημιουργική Γραφή

Η διδασκαλία του γραμματικού γένους στην ελληνική ως δευτέρα/ξένη γλώσσα

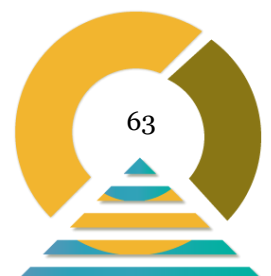
Κόντα Ειρήνη

Μέλος ΕΔΙΠ Τμήματος Φιλολογίας
Επιστημονική συνεργάτιδα του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας
ekonta@lit.auth.gr

Τα τελευταία χρόνια είναι πλέον αποδεκτό ότι η διδασκαλία της γραμματικής στη δευτέρα/ξένη γλώσσα είναι απαραίτητη προκειμένου οι μαθητές να αποκτήσουν μεγαλύτερη ακρίβεια στη γλώσσα-στόχο (Swain & Lapkin 1989). Σύμφωνα, ωστόσο, με τις σύγχρονες μεθοδολογικές προσεγγίσεις, η γραμματική δεν πρέπει να διδάσκεται ως ξεχωριστό αντικείμενο, αποκομμένο από τη γενικότερη γλωσσική διδασκαλία, ενώ πρέπει επίσης οι διάφοροι γλωσσικοί τύποι να συνδέονται απαραίτητως με τη σημασία και τη χρήση τους. Στο πλαίσιο μάλιστα της *εστίασης στον τύπο*, προκρίνεται η διδασκαλία της γραμματικής να γίνεται κατά τη διάρκεια μαθημάτων που είναι εστιασμένα στη σημασία (Long 1991).

Στην παρούσα εισήγηση θα εξετάσουμε πώς οι σύγχρονες μεθοδολογικές προσεγγίσεις και τεχνικές μπορούν να εφαρμοστούν στη διδασκαλία του γένους, ενός γραμματικού φαινομένου στο οποίο οι σπουδαστές της ελληνικής ως δευτέρας/ξένης γλώσσας συναντούν ιδιαίτερες δυσκολίες (Τσιμπλή 2003, Κόντα 2013). Πιο συγκεκριμένα, θα διερευνήσουμε πώς μπορεί να γίνει η διδασκαλία του γραμματικού γένους στο πλαίσιο μαθημάτων που είναι εστιασμένα στη σημασία. Θα εφαρμοστούν τεχνικές που προέρχονται από προσεγγίσεις που εστιάζουν στο γλωσσικό εισαγόμενο, δηλαδή στην κατανόηση του γραπτού και προφορικού λόγου, όπως είναι η Διδασκαλία Βάσει Γλωσσικής Επεξεργασίας (Van Patten 1996) και η Διδασκαλία με Ενίσχυση Γλωσσικού Εισαγόμενου (Sharwood Smith 1981). Παράλληλα, επειδή έχει καταδειχθεί ότι και η παραγωγή λόγου είναι πολύ σημαντική για την κατάκτηση μιας γλώσσας (Swain 1993), θα χρησιμοποιηθούν και εστιασμένες διεκπεραιωτικές δραστηριότητες, όπως προβλέπονται στο πλαίσιο του μοντέλου της Δραστηριοκεντρικής Εκμάθησης, αλλά και συνεργατικές δραστηριότητες παραγωγής λόγου, που θεωρούνται ιδιαίτερα βοηθητικές σύμφωνα με την κοινωνιοπολιτισμική θεωρία (Vygotsky 1978).

Λέξεις, φράσεις-κλειδιά: γραμματικό γένος, διδασκαλία γραμματικής, εστίαση στον τύπο

Εφαρμογή εκπαιδευτικού σεναρίου στη διδασκαλία της ελληνικής ως ξένης για την εκμάθηση γραμματικών φαινομένων και την απόκτηση λεξιλογίου

Μαθιουδάκης Νίκος

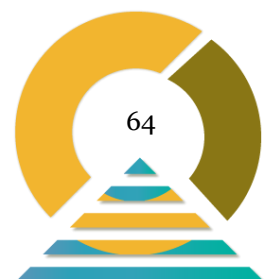
Επισκέπτης Καθηγητής του Τμήματος Ελληνικής Φιλολογίας
του Πανεπιστημίου της Γρανάδας

nikosmathious@gmail.com

Η παρούσα εργασία ασχολείται με εφαρμοσμένες μεθόδους στη διδασκαλία της ελληνικής ως ξένης για την εκμάθηση γραμματικών φαινομένων και την απόκτηση λεξιλογίου αναπτύσσοντας κυρίως δεξιότητες για την κατανόηση και παραγωγή γραπτού λόγου. Συγκεκριμένα περιγράφεται βήμα προς βήμα, ένα ολοκληρωμένο διδακτικό σενάριο με τη χρήση μη αυθεντικού κατασκευασμένου κειμένου για τις ανάγκες του μαθήματος, αναλύοντας το υπό διδασκαλία γραμματικό φαινόμενο και ερμηνεύοντας τις τυχόν άγνωστες λέξεις τους κειμένου.

Το διδακτικό σενάριο εφαρμόστηκε σε ισπανόφωνους φοιτητές/τριες του Πανεπιστημίου της Γρανάδας και αποτελείται από τρία βασικά στάδια: α) κατανόηση κειμένου, β) παραγωγή κειμένου και γ) δραματοποίηση. Στην αρχή οι φοιτητές/τριες διάβασαν ένα εκτενές κείμενο με τη μορφή διαλόγου δύο ατόμων που συναντήθηκαν στην καφετέρια της σχολής, συζητώντας τις ασχολίες τους στον ελεύθερο χρόνο τους. Αφού κατανόησαν το κείμενο, ερμηνεύοντας τυχόν άγνωστες λέξεις, διδάχθηκαν την υποτακτική ενεστώτα και αορίστου (με τη χρήση βασικών ρημάτων όπως *θέλω, μπορώ, προτιμώ, μου αρέσει, συνηθίζω* κ.ά.). Στη συνέχεια οι φοιτητές/τριες δημιούργησαν, σε ομάδες των δύο ατόμων ένα κείμενο παρόμοιο με εκείνο που διδάχθηκαν με ερωτήσεις είτε προς τον διδάσκοντα είτε με τη χρήση λεξικού. Τέλος, προσπάθησαν να παρουσιάσουν στους/στις συμφοιτητές/τριες υπό τη μορφή ενός ζωντανού διαλόγου, δραματοποιώντας το κείμενο που έγραψαν. Κύριος στόχος της συγκεκριμένης μελέτης είναι η ανάδειξη εναλλακτικών μεθόδων προσέγγισης της διδασκαλίας της ελληνικής ως ξένης σε ποικίλα γλωσσικά περιβάλλοντα.

Λέξεις, φράσεις-κλειδιά: κατανόηση και παραγωγή γραπτού λόγου, χρήση μη αυθεντικών κειμένων, εκμάθηση γραμματικής, απόκτηση λεξιλογίου, δραματοποίηση

Έλα να πούμε μια ιστορία

Μπαλιάμη Δήμητρα

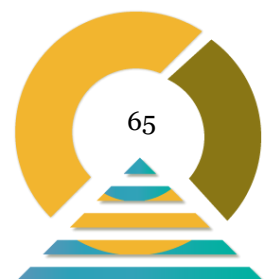
Φιλολόγος, ΠΕ02

Αβερώφειο Γυμνάσιο-Λύκειο Αλεξανδρείας

dbaliami@gmail.com

Στην ελληνόγλωσση εκπαίδευση του εξωτερικού ένα συνηθισμένο πρόβλημα που καλούμαστε να αντιμετωπίσουμε είναι ότι για αρκετούς μαθητές η επαφή με την ελληνική γλώσσα, τόσο προφορική όσο και γραπτή, περιορίζεται στο σχολείο. Το δεδομένο αυτό σε συνεργασία με την ελάχιστη προετοιμασία των μαθημάτων και των εργασιών στο σπίτι καλλιεργεί τη συστολή και το αίσθημα ανασφάλειας στην παραγωγή λόγου, τόσο λόγω του φόβου του λάθους όσο και των γνωστικών ελλείψεων. Για τους παραπάνω λόγους αναζητήθηκαν αφορμές ενασχόλησης στο σπίτι, οι οποίες θα ήταν ευχάριστες, απαλλαγμένες από το άγχος και προσιτές στα παιδιά. Στόχος αποτελεί σε πρώτη φάση η παραγωγή του προφορικού λόγου και σε επόμενη φάση η σύνθεση κειμένου. Στο πλαίσιο αυτό χρησιμοποιήθηκε η συλλογή από μέλη της οικογένειας και του κοινωνικού περιβάλλοντος των μαθητών και η καταγραφή συνταγών μαγειρικής, η Τοπική Ιστορία και η Προφορική Ιστορία. Οι δράσεις είναι ενταγμένες στο ΑΠΣ των τάξεων που ανήκουν οι μαθητές, τόσο του Γυμνασίου όσο και του Λυκείου και συμβαδίζουν με τα εργαστήρια δεξιοτήτων των τριών τάξεων του Γυμνασίου.

Λέξεις, φράσεις-κλειδιά: παραγωγή λόγου, ενδυνάμωση, τοπική κοινωνία

Εναλλακτική αξιολόγηση στην Ελληνική ως Δεύτερη/ Ξένη Γλώσσα: Ο Ηλεκτρονικός Φάκελος του Μαθητή

Ρουσουλιώτη Θωμαΐς

ΕΔΙΠ, ΑΠΘ, Επιστημονική συνεργάτιδα του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας
thomaisr@itl.auth.gr

Κοντομήτρου Νάνσυ

ΕΕΠ, ΕΚΠΑ, Επιστημονική συνεργάτιδα του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας
nancykon@gs.uoa.gr

Καρακύργιου Μαίρη

Ερευνήτρια Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας
marykarakirgiou@gmail.com

Λίχου Άννα

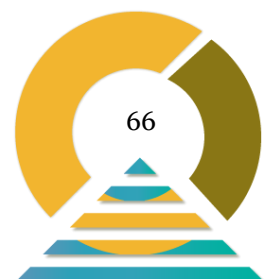
Ερευνήτρια Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας
annalichou@gmail.com

Η εναλλακτική αξιολόγηση αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της σύνδεσης της διδασκαλίας με την αξιολόγηση (William, 2011). Μέσω της εναλλακτικής αξιολόγησης οι μαθητές έχουν τη δυνατότητα να αξιολογήσουν οι ίδιοι την επίδοσή τους και να κατανοήσουν τις παραμέτρους που μπορούν να οδηγήσουν στη συνεχή βελτίωσή τους, ώστε να οδηγηθούν στην αυτορρυθμιζόμενη μάθηση (Birgin & Baki, 2007). Από την άλλη πλευρά, εφαρμόζοντας εναλλακτικές μεθόδους αξιολόγησης οι εκπαιδευτικοί μπορούν να καταλήξουν σε σημαντικά συμπεράσματα για τον σχεδιασμό του μαθήματος, την αποτελεσματικότητά του και την ανάπτυξη και εξέλιξη τόσο των δικών τους ικανοτήτων όσο και των μαθητών τους (Griva & Kofou, 2017, Ηλιοπούλου & Ρουσουλιώτη, 2017).

Στην παρούσα ανακοίνωση παρουσιάζονται τα πλεονεκτήματα της εναλλακτικής αξιολόγησης για τον μαθητή, τον εκπαιδευτικό αλλά και την εκπαιδευτική διαδικασία μέσα από την υιοθέτηση του Ηλεκτρονικού Φακέλου του Μαθητή (e-portfolio) ως μεθόδου εναλλακτικής αξιολόγησης (Quansah, 2018, Pyrtsiou & Rousoulioti, underpublication).

Αρχικά παρουσιάζεται το θεωρητικό πλαίσιο του σχεδιασμού του Ηλεκτρονικού Φακέλου Μαθητή. Στη συνέχεια αναλύονται τα μέρη από τα οποία αποτελείται και περιγράφεται ο τρόπος επίτευξης των στόχων μέσα από τον κατάλληλο σχεδιασμό των μερών του Ηλεκτρονικού Φακέλου Μαθητή δίνοντας έμφαση στην ανάπτυξη των ικανοτήτων του μαθητή. Τέλος, αναλύονται τα αποτελέσματα της εφαρμογής του. Στο πλαίσιο αυτό παρουσιάζεται ένα παράδειγμα σχεδιασμού ενός Ηλεκτρονικού Φακέλου Μαθητή. Μέσα από το παράδειγμα αυτό αναδεικνύεται ο σημαντικός ρόλος του στη διδασκαλία της Ελληνικής ως Δεύτερης/Ξένης Γλώσσας και παρουσιάζονται τα θετικά αποτελέσματα που μπορούν να επιτευχθούν, όταν κατά τον σχεδιασμό του λαμβάνονται υπόψη οι παράγοντες που μπορούν να επηρεάσουν τη μαθησιακή διαδικασία.

Λέξεις, φράσεις-κλειδιά: εναλλακτική αξιολόγηση, ηλεκτρονικός φάκελος του μαθητή, ελληνική γλώσσα, δεύτερη γλώσσα, ξένη γλώσσα

Αξιοποίηση πρακτικών επικοινωνιακής προσέγγισης στην εκμάθηση της ελληνικής ως δεύτερης / ξένης γλώσσας και ο ρόλος της κινητοποίησης

Φιλίππου Φωτεινή

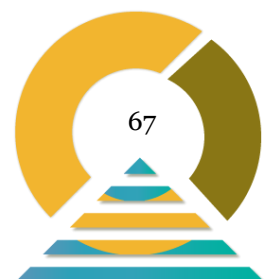
Εκπαιδευτικός (Π.Ε.70)

Συντονίστρια Εκπαιδευτικού Έργου ΠΕ 70 1ου ΠΕ.Κ.Ε.Σ. Αττικής

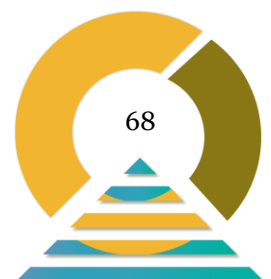
filippouteacher@gmail.com

Η ταχύρρυθμη εξάπλωση των Νέων Τεχνολογιών στους περισσότερους τομείς της ανθρώπινης δραστηριότητας έχει οδηγήσει σε μετασχηματισμούς και στην εκμάθηση της ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας. Στην παρούσα εργασία θα διερευνηθεί το ψηφιοποιημένο εκπαιδευτικό υλικό του ΥΠΑΙΘ καθώς και των πανεπιστημιακών και συνεργαζόμενων φορέων τους που προορίζονται για χρήση κατά τη διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας σε Έλληνες ομογενείς μαθητές από τη μία, ή από την άλλη σε αλλόγλωσσους μετανάστες, πρόσφυγες, παλινοστούντες, ή σπουδαστές της ελληνικής κυρίως λόγω ενδιαφέροντος τους για την ελληνική γλώσσα και τον πολιτισμό. Από τα διαμορφωμένα αυτά ψηφιακά αποθετήρια θα μας απασχολήσουν ενδεικτικές πρακτικές που συνδέονται με την επικοινωνιακή και ολιστική προσέγγιση της γλώσσας, λαμβάνουν υπόψη τους διαφορετικούς τρόπους μάθησης και εξυπηρετούν πολλούς από τους στόχους της διαφοροποιημένης διδασκαλίας. Τα τελευταία χρόνια, τόσο στον ελληνικό χώρο όσο και στην ελληνική διασπορά, η προσαρμογή του διδακτικού υλικού στις εκπαιδευτικές ανάγκες της ομάδας διδασκόμενων στην οποία απευθύνονται είναι δεδομένη. Για να ανταποκριθούν οι εκπαιδευτικοί σε αυτή την εκπαιδευτική διαδικασία συχνά αξιοποιούν διδακτικές στρατηγικές και τεχνικές ολιστικής και επικοινωνιακής προσέγγισης, καθώς και πολυτροπικό εκπαιδευτικό υλικό για να υποστηρίξουν τις επικοινωνιακές γλωσσικές ανάγκες των μαθητών/τριών τους, τόσο σε δια ζώσης διδασκαλίες όσο και στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση όταν προκύπτει λόγω ιδιαίτερων συνθηκών. Βέβαια, παράλληλα αναπτύσσονται και καινοτόμοι σχεδιασμοί βασισμένοι στις πολλές θεωρίες και τα μοντέλα μάθησης.

Λέξεις, φράσεις-κλειδιά: εκπαιδευτικό υλικό, επικοινωνιακή, ολιστική, σχεδιασμός, νέες τεχνολογίες

Ελληνική Γλώσσα και Ελληνικός Πολιτισμός: η οικουμενική συμβολή τους

Η Ελληνική ως Γλώσσα Κληρονομιάς στον Καναδά: Εκπαιδεύοντας την 3η Γενιά

Δρ. Αραβοσιτάς Θεμιστοκλής

Λέκτορας, Πρόγραμμα Νεοελληνικών Σπουδών
Πανεπιστήμιο Τορόντο, Πανεπιστήμιο Γιορκ

themis.aravossitas@utoronto.ca

Η ελληνόγλωσση εκπαίδευση στον Καναδά λειτουργεί από τις αρχές του 20^{ου} αιώνα, στο πλαίσιο ενός σύνθετου εκπαιδευτικού συστήματος με τη συμμετοχή τόσο ελληνικών παροικιακών φορέων όσο και της Καναδικής πολιτείας. Η πλειοψηφία των 10.000 περίπου μαθητών που διδάσκονται τη νέα ελληνική σήμερα σε όλες τις εκπαιδευτικές δομές και βαθμίδες, είναι τρίτης γενιάς προερχόμενοι από μεικτά εθνοτικά οικογενειακά περιβάλλοντα ενώ οι δάσκαλοι και οι διοικητικοί των ελληνικών σχολείων είναι κατά βάση ημιαπασχολούμενοι και εθελοντές με ή χωρίς την απαιτούμενη εκπαιδευτική και γλωσσική κατάρτιση.

Η παρούσα εισήγηση επιχειρεί να αναδείξει τις ιδιαιτερότητες της διδασκαλίας και μάθησης της ελληνικής ως γλώσσα κληρονομιάς στον Καναδά, παρουσιάζοντας συνοπτικά μια σειρά από κοινοτικές δράσεις που εκπονήθηκαν πριν αλλά και κατά τη διάρκεια της πανδημίας, στοχεύοντας στην αντιμετώπιση παιδαγωγικών αλλά και διοικητικών εκπαιδευτικών προκλήσεων.

Η παρουσίαση εστιάζει σε τέσσερις άξονες:

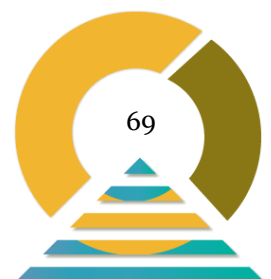
(α) Στο προφίλ των διδασκόμενων, σκιαγραφώντας τις ειδικές παιδαγωγικές συνθήκες που αφορούν στους ομογενείς μαθητές, σε σχέση με μαθητές της ελληνικής ως δεύτερη/ξένη γλώσσα.

(β) Στο προφίλ των διδασκόντων, αναδεικνύοντας διαφορετικούς τύπους εκπαιδευτικών που εργάζονται στα ελληνικά σχολεία του Καναδά.

(γ) Σε μια σειρά από πρωτοβουλίες του Ιδρύματος Ελληνικής Κληρονομιάς (HHF), ενός πρωτοποριακού παροικιακού οργανισμού που ενισχύει την ελληνόγλωσση εκπαίδευση στον Καναδά χρηματοδοτώντας έρευνες και εκπαιδευτικές δράσεις, και

(δ) Στις δυνατότητες αξιοποίησης νέων τεχνολογιών, για την αυτό-οργάνωση και δικτύωση σχολείων, φορέων, εκπαιδευτικών και μαθητών. Ειδική αναφορά γίνεται στην ηλεκτρονική πύλη GREEKLANGUAGE.CA, ενώ επισημαίνονται προβλήματα αλλά και νέες δυνατότητες που ανέκυσαν σε σχέση με τη λειτουργία των προγραμμάτων ελληνικής γλώσσας στον Καναδά στη διάρκεια των δύο τελευταίων ετών, με τα μέτρα για την αντιμετώπιση της πανδημίας, και την εξ αποστάσεως εκπαίδευση.

Λέξεις, φράσεις κλειδιά: Γλώσσες Κληρονομιάς, Ελληνόγλωσση Εκπαίδευση στη Διασπορά, Ελληνικά Σχολεία στον Καναδά, Έρευνα Κοινοτικής Δράσης

Η συστηματική χρήση των λέξεων ελληνικής προέλευσης για την διδασκαλία της Ελληνικής σε ομιλητές Ευρωπαϊκών Γλωσσών

Καρκανιάς Κωνσταντίνος

Εκπαιδευτικός, Συγγραφέας, Εκδότης,
Διευθυντής του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας και Πολιτισμού ΜΕΓΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ
const.karkanias@gmail.com

Είναι γνωστό ότι οι ελληνικής προέλευσης μαζί με τις ελληνογενείς λέξεις, οι οποίες υπάρχουν στα λεξιλόγια όλων των Ευρωπαϊκών Γλωσσών είναι πολλές δεκάδες χιλιάδες. Αν μετρήσουμε και τις λέξεις της Επιστημονικής Ορολογίας ίσως ξεπερνούν το 30 % των λέξεων, που υπάρχουν στα μεγάλα λεξικά.

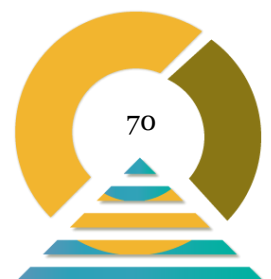
Εξ άλλου είναι γνωστό ότι τα τρία κύρια Ευρωπαϊκά Αλφάβητα (Ελληνικό, Λατινικό και Κυριλλικό έχουν δημιουργηθεί από την μήτρα του Ελληνικού Αλφαβήτου, αυτού που καθιερώθηκε με απόφαση της Αθηναϊκής Πολιτείας το 402 π.Χ. Η δική μου ιδέα ήταν και είναι, ότι μπορούμε να διδάξουμε την γλώσσα μας χρησιμοποιώντας αυτά τα δεδομένα, για να διευκολύνουμε και την εκμάθηση ανάγνωσης και γραφής στο εισαγωγικό στάδιο και την επιτάχυνση της πρόσκτησης ικανού λεξιλογίου στην συνέχεια.

Η εμπειρία, που έχουμε στο Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας και Πολιτισμού ΜΕΓΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ αλλά και σε συνεργαζόμενα σχολεία με την χρήση σχετικού εκπαιδευτικού υλικού είναι πολύ θετική.

Σημειώνω, ότι με βάση αυτή μου την έμπνευση αναπτύξαμε το βιβλίο ΓΝΩΡΙΖΕΙΣ ΗΔΗ ΕΛΛΗΝΙΚΑ αλλά και άλλα παρεμφερή εισαγωγικά βοηθήματα, όπως το «Μάθε να διαβάζεις και να γράφεις Ελληνικά με 14 λέξεις που γνωρίζεις»

Τελειώνοντας σημειώνω, ότι σε όλες τις Ευρωπαϊκές Γλώσσες υπάρχουν λεξικά, τα οποία περιλαμβάνουν τις Ελληνικής προέλευσης λέξεις, τα οποία μπορούμε να συνιστούμε στους μαθητές μας. Εμείς χρησιμοποιούμε και ένα δικό μας πολύγλωσσο με περίπου 1000 τέτοιες λέξεις, τις οποίες έχω επιλέξει στην βάση του ότι έχουν σχεδόν την ίδια προφορά στην Ελληνική και τις άλλες γλώσσες.

Λέξεις, φράσεις-κλειδιά: Ελληνικές λέξεις, λεξιλόγια ευρωπαϊκών γλωσσών, Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας ΜΕΓΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

Η αξία και η οικουμενική προσφορά/συμβολή της ελληνικής γλώσσας

Κουτσιμπέλας Στυλιανός

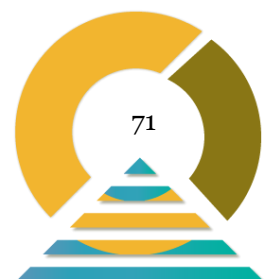
Εκπαιδευτικός ΠΕ 70
Δ/ντής Δημοτικού Σχολείου Πέτα Άρτας
koustel@yahoo.gr

Παπαβησσαρίων Ηλιάννα

Εκπαιδευτικός ΠΕ 70
Δ/ντρια Δημοτικού Σχολείου Ελεούσας Άρτας
ilianapap2@yahoo.gr

Η ελληνική γλώσσα απαριθμεί 4.000 χρόνια προφορικής παράδοσης. Στο πέρασμα των χρόνων έχει υποστεί μια ευρεία διαφοροποίηση που επέβαλλαν διάφοροι κοινωνικοί, πολιτιστικοί και κυρίως γεωγραφικοί παράγοντες δίχως όμως να αλλοιώσουν το δομικό της φυσιογνωμικό χαρακτήρα. Η ελληνική γλώσσα εξελίχτηκε ως μέσο έκφρασης της φιλοσοφίας, της επιστήμης και του ευαγγελικού λόγου του αρχαίου δράματος της ποίησης και της πεζογραφίας. Ο μυκηναϊκός κόσμος αποδεικνύεται ελληνικός και η μυκηναϊκή γλώσσα μέσα από μαρτυρίες των πινακίδων απεικονίζει την αρχαιότερη μορφή της ελληνικής γλώσσας. Η αλφαβητική της μορφή δημιουργήθηκε με την προσθήκη φωνηέντων στο συμφωνικό αλφάβητο των Φοινίκων. Από τα αλφάβητα που εμφανίστηκαν επικράτησε αυτό της Μιλήτου (24 γράμματα) που επίσημα εισήχθη το 430 π.Χ στην Αθήνα επί άρχοντος Ευκλείδου. Ο ανταγωνισμός μεταξύ των ελληνικών πόλεων-κρατών δημιούργησε τις διαλέκτους όπως την αττική-αιολική-δωρική. Η αττική διάλεκτος ως γλώσσα επίσημη του μακεδονικού κράτους γεννά την κοινή ελληνική γλώσσα που με τη δυναμική του Μέγα Αλέξανδρου θα εξαπλωθεί σε μεγάλο γεωγραφικό πλάτος. Στα χρόνια του Βυζαντίου θα ενισχυθεί από τη χριστιανική θρησκεία που θα την υιοθετήσει ως γλώσσα της διδασκαλίας προφορικής και γραπτής μέσα από τη μετάφραση της Καινής και Παλαιάς Διαθήκης. Με την ανεξαρτησία της Ελλάδας το 1830 ανοίγει το γλωσσικό ζήτημα μεταξύ δημοτικής και αρχαϊζουσας. Η ελληνική γλώσσα λόγω μετανάστευσης των Ελλήνων έχει ως αποτέλεσμα να μιλιέται σε όλα τα μήκη και πλάτη της γης. Η μεταναστευτική ροή των τελευταίων χρόνων προς τη χώρα μας έχει ως αποτέλεσμα η ελληνική γλώσσα να μιλιέται ως δεύτερη/ξένη γλώσσα.

Λέξεις, φράσεις-κλειδιά: Ιστορικότητα, προσφορά, επικοινωνία, ελληνική γλώσσα

Η συμβολή του εμπορίου στην εξάπλωση της ελληνικής γλώσσας και του πολιτισμού

Μιχαλόπουλος Απόστολος

Σύμβουλος Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων Α΄
Διευθυντής της Β1 Δ/νσης, Υπουργείο Εξωτερικών
ap.michalopoulos@mfa.gr

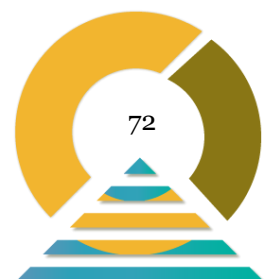
Το εμπόριο έχει διαδραματίσει θεμελιώδη ρόλο στη διάδοση της ελληνικής γλώσσας και του πολιτισμού. Αρχικά κατά την αρχαιότητα, την Μινωική και Μυκηναϊκή εποχή, αργότερα με τις ελληνικές αποικίες που απλώθηκαν στη λεκάνη της Μεσογείου, και ακολούθως με τις κατακτήσεις του Μεγάλου Αλεξάνδρου και την ίδρυση των Ελληνιστικών Βασιλείων. Αυτές οι νέες εμπορικές διαδρομές επέκτειναν ακόμη περισσότερο τον ελληνικό πολιτισμό και τη γλώσσα.

Στην περίοδο της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας, η οποία ήταν σε κομβικό γεωγραφικό σημείο, στο σταυροδρόμι των εμπορικών οδών, μεταξύ Ανατολής και Δύσης η ελληνική γλώσσα κατείχε σημαντικό ρόλο. Πριν και αμέσως μετά την Άλωση της Κωνσταντινούπολης το 1453, πολλοί Βυζαντινοί λόγιοι μετακόμισαν στη Δύση, συμβάλλοντας έτσι στην πολιτιστική, καλλιτεχνική, πολιτική και οικονομική «Αναγέννηση» της Μεσαιωνικής Ευρώπης.

Στις αρχές του 19ου αιώνα οι Έλληνες επιχειρηματίες της Διασποράς ήταν μεταξύ εκείνων που μέσω της εμπορικής τους δραστηριότητας μπόρεσαν όχι μόνο να υποστηρίξουν, συντηρήσουν και να διαφυλάξουν την ελληνική γλώσσα και τον πολιτισμό αλλά και εν τέλει να συμβάλλουν οικονομικά, με σημαντικά κεφάλαια, στη χρηματοδότηση της Ελληνικής Επανάστασης του 1821.

Σήμερα, στη σύγχρονη εποχή, πολυεθνικές εταιρείες, σε όλο τον κόσμο, χρησιμοποιούν ως εμπορικά σήματα και λογότυπα λέξεις, σύμβολα και ονόματα ελληνικής προέλευσης σε μια προσπάθεια να προσδώσουν προστιθέμενη αξία, αίγλη και κύρος στα προϊόντα και στις υπηρεσίες τους.

Λέξεις, φράσεις-κλειδιά: εμπόριο, ελληνική γλώσσα, διαφύλαξη, σύμβολα, κύρος

Το σύστημα εκπαίδευσης των Hellenic Classical Charter Schools

Tettonis Christina

Superintendent of Schools

ctettonis@hccs-nys.org

Petrakos Joy

Chief of Operations

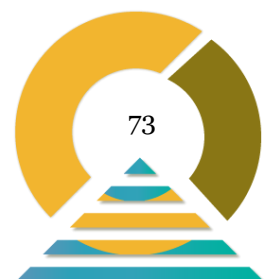
joy.petrakos@hccs-nys.org

Στη συγκεκριμένη εργασία παρουσιάζονται το όραμα, τα βασικά εκπαιδευτικά χαρακτηριστικά και οι εκπαιδευτικές δράσεις των Hellenic Classical Charter Schools. Το Hellenic Classical Charter School στο Park Slope ιδρύθηκε το 2005 και στο Staten Island το 2018. Φοιτούν μαθητές από το προνήπιο μέχρι την ογδόη τάξη. Έχει βραβευτεί από το Υπουργείο Παιδείας της πολιτείας της Νέας Υόρκης για τις εξαιρετικές αποδόσεις των μαθητών του. Επιπλέον, το 2019 τιμήθηκε με την υψηλότερη διάκριση που μπορεί να λάβει ένα σχολείο στις ΗΠΑ, το National Blue Ribbon, που απονεμήθηκε μόνο σε 19 σχολεία από τα 4.822 σχολεία της πολιτείας της Νέας Υόρκης.

Το όραμα του σχολείου εστιάζει κυρίως στα ακόλουθα βασικά εκπαιδευτικά στοιχεία: Εκπαίδευση βασισμένη στη θεωρία της πολλαπλής νοημοσύνης του Howard Gardner και την εκπαιδευτική θεωρία του Bloom, ακολουθώντας το Workshop model. Διδασκαλία Ελληνικής Γλώσσας, Ιστορίας, Τέχνης και Πολιτισμού καθώς και διδασκαλία Λατινικής Γλώσσας. Χρήση του “Paideia Seminar” - “Σωκρατικής Μεθόδου” σε κάθε γνωστικό αντικείμενο με στόχο την προώθηση της κριτικής σκέψης, της συνεργασίας και του διαλόγου. Προετοιμασία των μαθητών για μεταγενέστερη ακαδημαϊκή και επαγγελματική επιτυχία. Κάθε χρόνο, έχουν υψηλά ποσοστά επιτυχίας στις εξετάσεις της πολιτείας της Νέας Υόρκης και εισάγονται στα καλύτερα λύκεια.

Οι μαθητές μαθαίνουν σε καθημερινή βάση να διαβάζουν, να γράφουν, να καταλαβαίνουν και να μιλούν Ελληνικά από το νηπιαγωγείο, ενώ ταυτόχρονα έρχονται σε επαφή με τον ελληνικό πολιτισμό, την ελληνική μυθολογία, την ελληνική παραδοσιακή μουσική και χορό. Επίσης, χωρίζονται σε επίπεδα δομημένα συστηματικά ανάλογα με τις ανάγκες τους στην εκμάθηση της γλώσσας. Συμμετέχουν, επίσης, στις εξετάσεις Regents της ελληνικής γλώσσας, “Comprehensive Examination in Modern Greek”, με ποσοστό επιτυχίας 98%. Τέλος, οι μαθητές λαμβάνουν μέρος σε πολλές ενδοσχολικές, κοινοτικές και εκπαιδευτικές εκδηλώσεις. Απόρροια όλων των προαναφερθέντων δραστηριοτήτων είναι η αγάπη και ο σεβασμός που αναπτύσσουν οι μαθητές μας τόσο για την Ελλάδα και τον ελληνικό πολιτισμό, όσο και για την γενικότερη αξία της εκπαίδευσης.

Λέξεις, φράσεις-κλειδιά: Hellenic Classical Charter Schools, Workshop model, Paideia Seminar, National Blue Ribbon

Η διδασκαλία της Ελληνικής ως ΞΓ στη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας με τη χρήση στοιχείων του σύγχρονου ελληνικού πολιτισμού

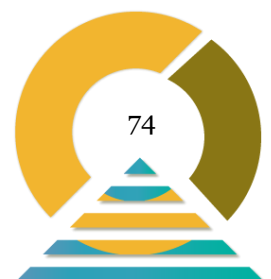
Veljanov Kristijan

Γλωσσολόγος, υπεύθυνος του Εξεταστικού Κέντρου Πιστοποίησης της Ελληνομάθειας για τη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας

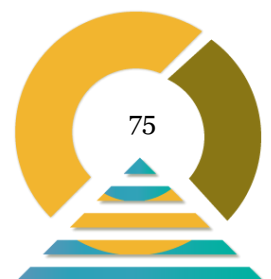
sfagis@gmail.com

Στην Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας υπάρχει μια μακρά παράδοση εκμάθησης της Ελληνικής γλώσσας. Ωστόσο, μετά τη διάλυση της Γιουγκοσλαβικής Ομοσπονδίας και την ανεξαρτητοποίηση της χώρας, το ενδιαφέρον, κυρίως στις παραμεθόριες περιοχές με την Ελλάδα γνωρίζει μεγάλη άνοδο. Το αυξανόμενο ενδιαφέρον οδηγεί στην ίδρυση πολλών διδασκαλείων της ελληνικής γλώσσας, τυπικών και άτυπων, κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του 1990. Η δραστηριότητα αυτή οφείλεται κυρίως στην επαναλειτουργία του ιδιωτικού τομέα και τη σύναψη καινούριων επιχειρηματικών σχέσεων με ελληνικές επιχειρήσεις και, άρα, στην ανάγκη εκμάθησης της αποκλειστικά για εμπορικό σκοπό. Τα μαθήματα διεξάγονταν από ανθρώπους που είχαν μάθει την ελληνική γλώσσα από το οικογενειακό περιβάλλον ή από σεμινάρια ελληνικής γλώσσας, οι οποίοι αγαπούσαν πολύ τη γλώσσα και τον πολιτισμό της Ελλάδας, χωρίς, τις περισσότερες φορές να διαθέτουν την απαραίτητη κατάρτιση. Από τις αρχές του 21^{ου} αιώνα, όταν όλο και περισσότεροι πολίτες της Βόρειας Μακεδονίας ενδιαφέρονται για σπουδές στην Ελλάδα, αρχικά κυρίως σε ιδιωτικά κολέγια, μετά και σε δημόσια ΑΕΙ/ΤΕΙ, αρχίζει να αναφαίνεται η ανάγκη για οργανωμένη διδασκαλία της ελληνικής, με την ακαδημαϊκή πλέον έννοια. Από το 2015, ο Σύλλογος «Πελαγονία» διαμορφώνει το πρώτο πρόγραμμα διδασκαλίας και επιχειρεί την ομογενοποίηση στη διδασκαλία της Ελληνικής ανά την επικράτεια της χώρας και τον Δεκέμβριο του 2016 ιδρύει το πρώτο εξεταστικό κέντρο πιστοποίησης της ελληνομάθειας με απόφαση του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας από τη Θεσσαλονίκη. Οι προκλήσεις, οι ιδιαιτερότητες, καθώς και οι ευνοϊκές συγκυρίες των τελευταίων ετών, καθιστούν την περίπτωση της «Πελαγονίας» ένα πρότυπο κέντρο προβολής της ελληνικής γλώσσας και του ελληνικού πολιτισμού.

Λέξεις, φράσεις-κλειδιά: ελληνική γλώσσα, σύγχρονος ελληνικός πολιτισμός, Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας, Πελαγονία

Πολιτικές και πρακτικές για την Ελληνική ως Γ2/ΞΓ σε Εκπαιδευτικά Ιδρύματα του εξωτερικού

Ελληνόγλωσση εκπαίδευση στη Σχολή ΣΑΧΕΤΙ: Σκέψεις και προβληματισμοί για το διδακτικό υλικό και την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών

Δρ. Βλάχος Γεώργιος

Αν. Συντονιστής Εκπαίδευσης στο Γενικό προξενείο της Ελλάδας στο Γιοχάνεσμπουργκ
gsvlachos@gmail.com

Γρίβα Ελένη

Καθηγήτρια Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας
egriva@uowm.gr

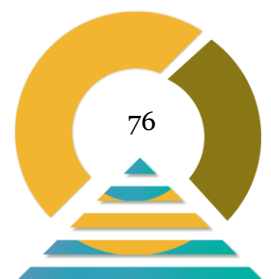
Παπάζογλου Αντωνία

Διευθύντρια Ελληνικών Σπουδών στη Σχολή ΣΑΧΕΤΙ
trapazoglou@saheti.co.za

Η ελληνόγλωσση εκπαίδευση στο Εξωτερικό προσφέρεται από διάφορους φορείς, ανάλογα με τις ιδιαίτερες συνθήκες που επικρατούν σε κάθε χώρα και την εκπαιδευτική πολιτική αυτών των χωρών και με διάφορους τύπους σχολείων. Η θεσμική πολυμορφία, η εθνοπολιτισμική ποικιλότητα και η γλωσσική ετερογένεια επιβάλλουν την διαμόρφωση ποικίλων Προγραμμάτων Σπουδών και αντίστοιχων σειρών εκπαιδευτικού υλικού με κύριο γνώμονα το γλωσσικό και πολιτισμικό κεφάλαιο των μαθητών καθώς και τις ανάγκες τους. Στο πεδίο αυτό καταγράφονται ανάγκες για επικαιροποίηση και προσαρμογή τόσο του υλικού και των ΑΠΣ όσο και των στρατηγικών διδασκαλίας, αλλά και της χρήσης και αξιοποίησης των ΤΠΕ στη διδασκαλία. Όσον αφορά τη Σχολή ΣΑΧΕΤΙ, με την μεταβολή συνθηκών που λαμβάνουν χώρα γίνονται οι ανάλογες προσαρμογές τόσο στο ΑΠΣ όσο και στο διδακτικό υλικό για να καλύπτονται οι ανάγκες των μαθητών και να υπάρχουν τα επιθυμητά μαθησιακά αποτελέσματα. Έτσι, με την περαιτέρω αλλαγή συνθηκών, επιπέδου γλωσσομάθειας και μαθησιακών αναγκών και έχοντας υπόψη και την μη επικαιροποίηση του διδακτικού υλικού που ήδη χρησιμοποιούνταν, η Σχολή ΣΑΧΕΤΙ ξεκίνησε το 2017 να παράγει το δικό της υλικό και το 2020, εν μέσω πανδημίας, ολοκληρώθηκε το 90% του διδακτικού υλικού για τα γλωσσικά μαθήματα του Αναλυτικού Προγράμματος Σπουδών (Τάξεις 1-7): Γλώσσα, Ιστορία, Μυθολογία, Γεωγραφία και Λογοτεχνία με απώτερο στόχο την ταυτόχρονη καλλιέργεια και των τεσσάρων βασικών γλωσσικών δεξιοτήτων.

Ανάλογες είναι και οι ανάγκες για την επιμόρφωση και υποστήριξη τόσο των αποσπασμένων εκπαιδευτικών όσο και των Ομογενών σε θέματα διδασκαλίας της Ελληνικής ως δευτέρης/ξένης γλώσσας. Στο πλαίσιο των συνολικών μεταβολών που λαμβάνουν χώρα διενεργήσαμε έρευνα με στόχο να αποτυπωθούν οι εκπαιδευτικές και επιμορφωτικές ανάγκες, αλλά και οι προτάσεις για επιμόρφωση τριανταπέντε εκπαιδευτικών που διδάσκουν την ελληνική γλώσσα στη Σχολή ΣΑΧΕΤΙ και σε ΤΕΓ της Ν. Αφρικής. Η συλλογή των δεδομένων έγινε μέσα από ερωτηματολόγιο που περιείχε ανοικτού και κλειστού τύπου ερωτήματα. Μέσα από τα αποτελέσματα καταδείχθηκαν οι ανάγκες των εκπαιδευτικών σε επιμέρους ζητήματα διδασκαλίας της Ελληνικής ως Γ2/ΞΓ και αναδείχθηκαν ενδιαφέρουσες προτάσεις για μελλοντικές επιμορφωτικές δράσεις.

Λέξεις, φράσεις-κλειδιά: Σχολή ΣΑΧΕΤΙ, ελληνόγλωσση εκπαίδευση, επιμόρφωση εκπαιδευτικών, διδακτικό υλικό

Δυνατότητες και προκλήσεις διατήρησης της ελληνικής γλώσσας στους Αντίποδες: Το πρόγραμμα του Ινστιτούτου του Σύδνεϋ για την Εκπαίδευση των Κοινοτικών Γλωσσών

Βέτσικα Κατερίνα

Εκπαιδευτικός, Greek Project Officer
Sydney Institute for Community Languages Education (SICLE)
University of Sydney
aikaterini.vetsikas@sydney.edu.au

Τριανταφυλλοπούλου Παρασκευή

Εκπαιδευτικός, Greek Project Officer
Sydney Institute for Community Languages Education (SICLE)
University of Sydney
paraskevi.triantafyllopoulou@sydney.edu.au

Η διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας στα κοινοτικά σχολεία μετρά πάνω από 120 χρόνια στην Αυστραλία. Κέντρα διδασκαλίας της Ελληνικής και διατήρησης του ελληνικού πολιτισμού υπάρχουν διάσπαρτα στους Αντίποδες χωρίς όμως την αντίστοιχη πάντα συνεργασία ή αλληλοϋποστήριξη ανάμεσά τους.

Στην εισήγηση αυτή θα μιλήσουμε για το πρόγραμμα του Ινστιτούτου του Πανεπιστημίου του Σύδνεϋ για την Εκπαίδευση των Κοινοτικών Γλωσσών σχετικά με τη διατήρηση της γλωσσικής διαφορετικότητας στην Πολιτεία της Νέας Νότιας Ουαλίας και ευρύτερα στην Αυστραλία. Το Ινστιτούτο ιδρύθηκε το 2017 με επιχορήγηση της Κυβέρνησης της Νέας Νότιας Ουαλίας αποσκοπώντας στην υποστήριξη της διδασκαλίας και εκμάθησης των κοινοτικών γλωσσών μέσω διαφορετικών υποστηρικτικών προγραμμάτων.

Στις μέρες μας τα Ελληνικά είναι η τρίτη κατά σειρά κοινοτική γλώσσα που χρησιμοποιείται στη Νέα Νότια Ουαλία και μία από τις πρώτες πέντε γλώσσες στις οποίες το Ινστιτούτο εστίασε τα προγράμματά του. Στις αρχές του 2019 συγκροτήθηκε η ελληνική ομάδα με κύριο σκοπό την προσέγγιση των κοινοτικών σχολείων της ελληνικής γλώσσας, με στόχο να συγκεντρωθεί και αναρτηθεί διδακτικό υλικό στο διαδικτυακό αποθετήριο του Ινστιτούτου.

Στην εισήγησή μας θα παρουσιάσουμε τη διετή πορεία του ελληνικού προγράμματος, τόσο τις προκλήσεις που αντιμετωπίσαμε και ακόμα αντιμετωπίζουμε, αλλά κυρίως τις απρόσμενες δυνατότητες που προέκυψαν για την ενίσχυση της ελληνικής γλώσσας στην Αυστραλία.

Λέξεις, φράσεις-κλειδιά: Ελληνικά ως κοινοτική γλώσσα, Σύδνεϋ-Αυστραλία, διδακτικό υλικό, διαδικτυακό αποθετήριο

Η διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας στο Socrates Academy

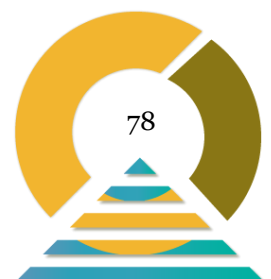
Ξανθοπούλου Χριστίνα

Δασκάλα ΠΕ70
Socrates Academy, North Carolina, Usa
cxanthopoulou@socratesacademy.us

Στη συγκεκριμένη εισήγηση παρουσιάζεται γίνεται αναφορά στην πολυπολιτισμικότητα του σχολείου «Socrates Academy», αλλά και στο ποσοστό παιδιών ελληνικής καταγωγής φοιτούν σε αυτό. Η διδασκαλία της ελληνικής ως ξένης γλώσσας γίνεται με σκοπό την ανάπτυξη των τεσσάρων δεξιοτήτων (κατανόηση και παραγωγή προφορικού και γραπτού λόγου), όμως επικεντρώνεται κυρίως στον προφορικό λόγο. Στη συνέχεια παρουσιάζονται οι πρακτικές που έχουν χρησιμοποιηθεί και χρησιμοποιούνται από την εισηγήτρια για τη διδασκαλία της ελληνικής ως ξένης γλώσσας. Πιο συγκεκριμένα, θα παρουσιαστούν οι ακόλουθες θεματικές ενότητες:

1. Βιβλία «Γεια Χαρά» - Level 1-4 και online πλατφόρμα Greek123
2. Πλατφόρμα “staellinika”
3. Αξιοποίηση ψηφιακών μέσων
4. Διδασκαλία τραγουδιών, ποιημάτων, παιχνιδιών
5. Projects με θέματα από την ελληνική κουλτούρα και πολιτισμό (παρουσίαση βίντεο και φωτογραφιών)
6. Συνεργασία με σχολεία στην Ελλάδα (παρουσίαση βίντεο)

Λέξεις, φράσεις-κλειδιά: προφορικός λόγος, Γεια Χαρά, Projects, κουλτούρα

Η διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας στο νηπιαγωγείο στη Σχολή ΣΑΧΕΤΙ

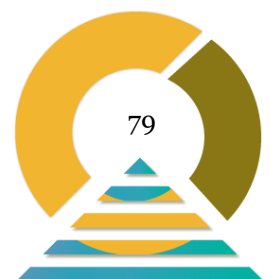
Σέγγου - Γιάγκου Αργυρώ

Εκπαιδευτικός ελληνικής γλώσσας στη Σχολή ΣΑΧΕΤΙ

agianguou@saheti.co.za

Στην παρουσίαση αυτή θα αναφερθούν αρχικά οι λόγοι της διδασκαλίας της Ελληνικής Γλώσσας σε παιδιά προσχολικής ηλικίας. Στη συνέχεια θα παρουσιαστεί ο άξονας δόμησης της διδασκαλίας των Ελληνικών σύμφωνα με τους στόχους του εκπαιδευτικού προγράμματος λαμβάνοντας υπόψη τα γνωστικά, γλωσσικά και συναισθηματικά χαρακτηριστικά των παιδιών πρώιμης ηλικίας. Θα παρουσιαστεί, αναλυτικότερα, η δόμηση της διδασκαλίας των Ελληνικών σύμφωνα με τους μακροπρόθεσμους γλωσσικούς και παιδαγωγικούς στόχους, αλλά και με τους επιμέρους εβδομαδιαίους μαθησιακούς στόχους. Εστιάζοντας στις καθημερινές διδακτικές περιόδους θα επικεντρωθούμε στη διάρθρωση του μαθήματος και στις μεθοδολογικές προσεγγίσεις. Θα δούμε το εποπτικό υλικό που χρησιμοποιείται κατά τη διάρκεια του μαθήματος. Θα περιγράψουμε τις δραστηριότητες που αναπτύσσονται για την εκμάθηση του λεξιλογίου των θεματικών ενοτήτων, των αριθμών, των σχημάτων, των χρωμάτων κ.α. Θα γίνει έκθεση των δράσεων και εκδηλώσεων που λαμβάνουν μέρος στη διδασκαλία των Ελληνικών στο Νηπιαγωγείο κατά τις εθνικές και θρησκευτικές γιορτές, στοιχείο που θεωρείται σημαντικό για να έρθουν τα παιδιά σε άμεση επαφή με τα πολιτισμικά, θρησκευτικά και ιστορικά στοιχεία της ελληνικής κουλτούρας. Τέλος, θα παρατεθούν τα επικουρικά στοιχεία ενδυνάμωσης της αποτελεσματικής διδασκαλίας και εκμάθησης της Ελληνικής Γλώσσας .

Λέξεις, φράσεις- κλειδιά: γλωσσικοί στόχοι, παιδαγωγικοί στόχοι, ελληνική γλώσσα, ελληνικός πολιτισμός

Ακαδημία Σωκράτη (Socrates Academy) και ελληνική γλώσσα

Σταμούλης Ματθαίος

Εκπαιδευτικός ΠΕ 70

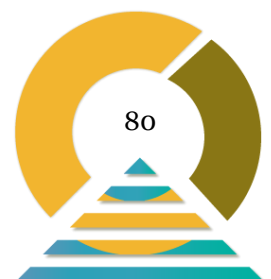
Ακαδημία Σωκράτη (Socrates Academy, Matthews, NC, USA)

mstamoulis1@gmail.com

Στη συγκεκριμένη εισήγηση γίνεται αναφορά στην «Ακαδημία Σωκράτη», ένα δημόσιο αμερικανικό σχολείο τύπου "Charter School" το οποίο ακολουθεί ένα μοντέλο δίγλωσσης εκπαίδευσης μερικής εμβάπτισης (Partial immersion program) με δεύτερη γλώσσα την ελληνική. Αποτελεί ένα πολυπολιτισμικό σχολικό περιβάλλον στο οποίο όλοι οι μαθητές διδάσκονται κάθε μέρα για δύο διδακτικές ώρες μαθήματα στα ελληνικά (ελληνική γλώσσα, ελληνικό πολιτισμό και μαθηματικά στα ελληνικά). Οι μαθητές μας είναι Αμερικανοί με ποικίλες πολιτισμικές καταγωγές (ελληνική, ινδική, μεξικάνικη, κινεζική, ρωσική, ιταλική, ιρλανδική κ.ά.). Στόχος μας και όραμά μας είναι οι μαθητές μας να γνωρίσουν τον ελληνικό πολιτισμό και να εμπνευστούν απ' αυτόν, να γίνουν «πολίτες του κόσμου» με σεβασμό στην πολιτισμική ετερότητα, αποδοχή, ανεκτικότητα, αλληλεγγύη και να εργαστούν για μια μελλοντική παγκόσμια ειρήνη.

Στο πλαίσιο των μαθημάτων στα ελληνικά διοργανώνονται διάφορες πολιτιστικές δραστηριότητες και εκδηλώσεις με αφορμή ξεχωριστές ελληνικές γιορτές και παραδόσεις, όπως του Δωδεκαημέρου, της Καθαρής Δευτέρας, του Πάσχα, της Πρωτομαγιάς κ.ά.. Στις ελληνικές εθνικές γιορτές οι μαθητές μιλούν για τα σημαντικά ιστορικά γεγονότα, απαγγέλουν ποιήματα στην ελληνική γλώσσα, παίζουν σύντομα θεατρικά έργα, τραγουδούν ελληνικά τραγούδια και χορεύουν ελληνικούς χορούς. Ακόμη, γιορτάζουμε την Ημέρα των Ελληνικών Γραμμάτων προβάλλοντας την οικουμενική διάσταση της Ελληνικής γλώσσας και του Ελληνικού πολιτισμού.

Λέξεις, φράσεις-κλειδιά: ελληνική γλώσσα, ελληνικός πολιτισμός, δίγλωσση εκπαίδευση

Διδασκαλία των Ελληνικών Μαθηματικών στην Ακαδημία Σωκράτη

Τσοπούλου Μαρία–Ευαγγελία

Εκπαιδευτικός
Ακαδημία Σωκράτη
mariaevatsi@gmail.com

Στόχος της συγκεκριμένης εργασίας είναι να αποτυπωθεί η διδασκαλία των μαθηματικών εννοιών, στην Ακαδημία Σωκράτη, με υλικό το οποίο έχει ως βάση τον πλούτο του ελληνικού πολιτισμού. Το συγκεκριμένο σχολείο ακολουθεί το μοντέλο δίγλωσσης εκπαίδευσης της μερικής εμβάπτισης. Οι μαθητές όλων των βαθμίδων με βάση το ημερήσιο πρόγραμμά τους διδάσκονται τα Μαθηματικά στα αγγλικά αλλά και στα ελληνικά. Υπάρχει συνεχής συνεργασία και επικοινωνία με το συνάδελφο που διδάσκει τα Μαθηματικά στην κυρίαρχη γλώσσα.

Ο σκοπός της διδασκαλίας των Μαθηματικών στα ελληνικά είναι τριπλός:

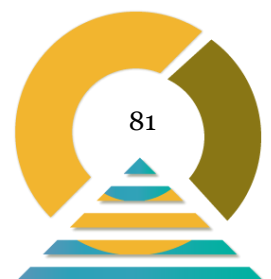
- Η ενίσχυση της ελληνικής γλώσσας, μέσα από την ανάγνωση, κατανόηση και επεξεργασία των κειμένων – προβλημάτων.
- Η ενδυνάμωση των μαθηματικών δεξιοτήτων.
- Η έκθεση των μαθητών στον ελληνικό πολιτισμό, αρχαίο και σύγχρονο, την ιστορία και ελληνική κουλτούρα.

Εκμεταλλεύομαι τον πλούτο της ελληνικής γλώσσας, του πολιτισμού και της ένδοξης ιστορίας μας για να δημιουργήσω το υλικό και να διδάξω μαθηματικές έννοιες. Για παράδειγμα κάνουμε εξάσκηση στους δεκαδικούς μέσα από προβλήματα εμπνευσμένα από τους Μύθους του Αισώπου ή μαθαίνουμε για τους Λόγους δουλεύοντας σε προβλήματα πάνω στις περιπέτειες του Οδυσσέα. Παράλληλα με τα μαθηματικά προβλήματα οι μαθητές μου έχουν την ευκαιρία να μάθουν βιωματικά μέσα από το παιγνιώδεις δραστηριότητες και τη θεατρική αναπαράσταση.

Για να αναδείξω τη σκληρή δουλειά των μαθητών μου και να προάγω το Ελληνικό Πρόγραμμα έχω επινοήσει, οργανώσει και διεκπεραιώσει δύο ετήσιους διαγωνισμούς στην Ακαδημία Σωκράτη:

- Την Ελληνική Μαθηματική Ολυμπιάδα, ένα διαγωνισμό που προάγει την ορθή σκέψη, τα Μαθηματικά και την ελληνική γλώσσα και πολιτισμό.
- Τη Μελισσούλα, ένα διαγωνισμό ορθογραφίας και λεξιλογίου-σε αντιστοίχιση με το αμερικάνικο διαγωνισμό Spelling Bee- που επικεντρώνεται στη γλώσσα.

Λέξεις, φράσεις-κλειδιά: ελληνική γλώσσα, ελληνικός πολιτισμός, δίγλωσση εκπαίδευση

Διδακτικές πρακτικές της Νέας Ελληνικής για μελλοντικούς δασκάλους πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης στο Κρατικό Πανεπιστήμιο Μαριούπολης

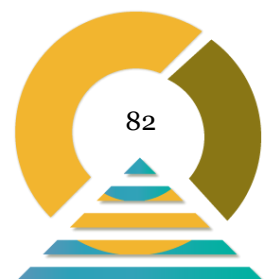
Voyevutko Natalya

Αν. καθηγήτρια, υπεύθυνη Τμήματος Παιδαγωγικής και Εκπαίδευσης
Κρατικό Πανεπιστήμιο Μαριούπολης

voyevutko0905@gmail.com

Με το άνοιγμα της ειδικότητας «Δάσκαλος Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης» στην Παιδαγωγική Σχολή του Κρατικού Πανεπιστημίου της Μαριούπολης (ΚΠΜ) ξεκίνησε το πρόγραμμα εκμάθησης της Νέας Ελληνικής ως ξένης γλώσσας. Υποχρεωτική συνιστώσα του προγράμματος είναι η διδασκαλία των σύγχρονων μεθόδων διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας στο δημοτικό σχολείο, όπου οι κύριες ενότητες είναι οι εξής: βασική τυπολογία μεθόδων διδασκαλίας ξένων γλωσσών στο Δημοτικό σχολείο και δημιουργία καινοτόμων μεθόδων διδασκαλίας ξένων γλωσσών, οργάνωση και σχεδιασμός της διδασκαλίας ξένων γλωσσών στο Δημοτικό, σύγχρονες παιδαγωγικές προσεγγίσεις διδασκαλίας ξένων γλωσσών στο Δημοτικό σχολείο, Χρήση πολυτροπικών εκπαιδευτικών περιβαλλόντων για την ανάπτυξη δεξιοτήτων στην ξένη γλώσσα. Κατά τη διάρκεια των προπτυχιακών σπουδών, οι φοιτητές παρακολουθούν τέσσερις κατευθύνσεις παιδαγωγικής πρακτικής, μεταξύ των οποίων και η Πρακτική στην εξειδίκευση. Σκοπός αυτής της κατεύθυνσης είναι η βελτίωση των παιδαγωγικών δεξιοτήτων των μελλοντικών εκπαιδευτικών του Δημοτικού σχολείου στα πλαίσια της διδασκαλίας του κλάδου «Αγγλική γλώσσα / Νέα Ελληνική γλώσσα». Η πρακτική άσκηση διεξάγεται με βάση τις τάξεις 1-4 των σχολείων γενικής δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Επίσης, οι φοιτητές/τριες κατακτούν το περιεχόμενο γνωστικών αντικειμένων όπως: γλωσσικές και περιφερειακές μελέτες ελληνόφωνων χωρών, παιδική ελληνική λογοτεχνία, εξωσχολικές δραστηριότητες στη Νέα Ελληνική γλώσσα.

Λέξεις, φράσεις-κλειδιά: Κρατικό Πανεπιστήμιο της Μαριούπολης, δάσκαλος πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, προπτυχιακές σπουδές, διδακτικές πρακτικές της ΝΕ

Διγλωσσα προγράμματα σπουδών στη Βαυαρία: Εφαρμογή-προβλήματα-προοπτικές

Μπέση Σπυριδούλα-Ίριδα

Φιλολόγος-Γλωσσολόγος

Αν. Συντονίστρια Εκπαίδευσης Μονάχου

iridoula@hotmail.com

Στα Ελληνικά Δημοτικά και Γυμνάσια της Βαυαρίας, τα οποία λειτουργούν στο Μόναχο και στη Νυρεμβέργη, εφαρμόζονται προγράμματα σπουδών, καλούμενα διγλωσσα. Σκοπός της συγκεκριμένης εργασίας είναι να παρουσιάσει τα προγράμματα αυτά, να καταδείξει με ποιο τρόπο δημιουργήθηκαν, να εξηγήσει τον τρόπο που εφαρμόζονται στη σχολική τάξη και να αναδείξει προβλήματα και αδυναμίες τους. Επιπλέον θα επιχειρηθεί να δοθεί απάντηση στο ερώτημα κατά πόσο τα προγράμματα αυτά ανταποκρίνονται στην έννοια «διγλωσσα προγράμματα σπουδών», την οποία θα επιχειρήσουμε να ορίσουμε. Πότε ένα πρόγραμμα σπουδών χαρακτηρίζεται διγλωσσο; Ποιες προϋποθέσεις οφείλει να πληροί; Τι στόχο έχει; Σε ποια ομάδα-στόχο απευθύνεται; Τι είδους επιστημονική κατάρτιση επιβάλλεται να έχουν οι εκπαιδευτικοί που τα στελεχώνουν; Είναι μερικοί μόνο από τους προβληματισμούς που θα τεθούν στην παρουσίαση αυτή.

Ακολούθως παρουσιάζοντας στοιχεία και μαρτυρίες εκπαιδευτικών από την ημερίδα με θέμα «Ελληνόγλωσση Εκπαίδευση στη Βαυαρία» που πραγματοποιήθηκε στο ΓΕΛ Μονάχου τον Απρίλιο του 2016, θα παρουσιαστεί ο τρόπος με τον οποίο τα προγράμματα αυτά εφαρμόζονται στην πράξη και θα ερευνηθεί κατά πόσο η εφαρμογή τους πετυχαίνει τον στόχο που οφείλει να έχει ένα διγλωσσο πρόγραμμα σπουδών. Τέλος, αφού καταγραφούν οι προβληματισμοί που προέκυψαν από την σχετική έρευνα, θα εξεταστούν οι προοπτικές των υπαρχόντων «διγλωσσων προγραμμάτων σπουδών» και θα προταθούν τρόποι για τη βελτίωση τόσο των ίδιων των προγραμμάτων, όσο και του τρόπου στελέχωσης των Δημοτικών και των Γυμνασίων Μονάχου-Νυρεμβέργης, καθώς και της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών που υπηρετούν σε αυτά.

Λέξεις, φράσεις-κλειδιά: Διγλωσσία, Προγράμματα Σπουδών, Σχολεία Βαυαρίας

